

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA**

Warszawa, dnia 16 października 2020 r.

Druk nr 234

**PRZEWODNICZĄCY
RADY DIALOGU SPOŁECZNEGO**

Andrzej Malinowski

**Pan
Tomasz GRODZKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

działając na podstawie art. 32 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego niniejszym przekazuję Informację o działalności Rady za okres mojej kadencji.

Z wyrazami szacunku

(-) Andrzej Malinowski

*Informacja z działalności
Rady Dialogu Społecznego
za okres kadencji*

Wstęp	3
Informacje ogólne	5
Kompetencje	5
Sztab antykryzysowy.....	9
W obronie autonomii partnerów społecznych i Rady Dialogu Społecznego	12
Plan pracy Rady, tematyka posiedzeń plenarnych Rady	13
Najważniejsze informacje dotyczące głównych wątków dyskusji oraz podjętych uchwał	15
Posiedzenia Prezydium RDS.....	24
Dane statystyczne	29
Opiniowanie założeń projektów aktów prawnych oraz projektów aktów prawnych wpływających do RDS.	32
Informacja na temat prac w zespołach problemowych.....	35
Zespół problemowy ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych	35
Doraźny zespół problemowy ds. zamówień publicznych	39
Zespół problemowy ds. ubezpieczeń społecznych	40
Zespół problemowy ds. prawa pracy	42
Zespół problemowy ds. funduszy europejskich	46
Zespół problemowy ds. polityki gospodarczej i rynku pracy.....	48
Zespół problemowy ds. międzynarodowych.....	53
Zespół problemowy ds. rozwoju dialogu społecznego	55
Grupa robocza ds. europejskiego dialogu społecznego.....	58
Zespół problemowy ds. usług publicznych.....	60
Podzespół ds. służb mundurowych	63
Podzespół ds. ochrony zdrowia	64
Podzespół ds. Krajowej Administracji Skarbowej	66
Zespół ekspertów do spraw nowelizacji Ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.....	70
Biuro RDS	72
Bieżące zadania realizowane przez Biuro Rady.....	73
Promowanie dialogu społecznego.....	73
Spotkania zorganizowane i obsługiwane przez Biuro Rady.....	74
Działalność na arenie międzynarodowej	75
RDS w mediach	77
Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego	85
Dialog w regionach.....	85

Wstęp

Szanowni Państwo,

Bez wątpienia utworzenie Rady Dialogu Społecznego w 2015 roku było milowym krokiem w rozwoju dialogu społecznego. Pracodawcy, związkowcy oraz rząd wreszcie odzyskali miejsce bieżącej współpracy. Dzięki niej potencjał naszego kraju miał być wykorzystany najlepiej jak to możliwe.

Patrząc jednak dziś na RDS rodzi się oczywiste pytanie. Skoro miało być tak dobrze, to dlaczego poszło tak źle? Odpowiedź nie jest trudna.

Od początku można było zauważyć, że z narzędzia o bardzo dużych możliwościach jakim jest RDS, nie chce korzystać strona rządowa. Budzi to duże zdziwienie. Istotą Rady jest bowiem dialog czyli przedstawianie własnych i słuchanie odmiennych argumentów. A następnie twórcza dyskusja prowadząca do optymalnego rozwiązania. Powtórzę raz jeszcze: słuchanie odmiennych od własnych argumentów. Tym elementem strona rządowa okazała się niezbyt zainteresowana. Nie miała ochoty korzystać z wiedzy zgromadzonej przez praktyków. Takich jak pracodawcy i pracownicy.

Od początku działalności RDS doświadczyliśmy bezprawnego skracania ustawowego czasu konsultacji społecznych. Omijania przepisów o obowiązkowych konsultacjach projektów rządowych. Na przykład poprzez zgłaszanie ich jako projekty poselskie. Pomijania argumentów strony społecznej. I to mimo, że wielokrotnie nasze zastrzeżenia okazywały się trafne. W efekcie trzeba było ustawy szybko nowelizować zgodnie z uwagami już wcześniej zgłaszanymi. Tracono jednak bezcenny czas znakomitej globalnej koniunktury. Marnowano potencjał gospodarczy kraju.

Gdy pojawiła się pandemia, strona społeczna miała nadzieję na zmianę tej sytuacji. Potężne uderzenie w gospodarkę nie zostawia miejsca na błędy decyzyjne. Potrzebujemy najlepszych rozwiązań i to natychmiast. Mogą one powstać tylko przy współpracy wszystkich stron dialogu. Dzięki wykorzystaniu całej dostępnej wiedzy o gospodarce, kwestiach zdrowotnych i zasobach państwa.

Niestety stało się coś dokładnie odwrotnego. Nie dość, że zlekceważono głos Rady wzywający do przygotowania się na nadejście pandemii, to doszło do ataku na RDS. Do tarcz anty kryzysowych przemycono przepisy pozwalające rządowi ingerować w sprawy wewnętrzne strony społecznej! Premier zyskał dzięki nim prawo usuwania członków Rady według swojego uznania.

Dlaczego w chwili największego zagrożenia zdrowotno-gospodarczego rząd chciał złamać autonomię strony społecznej? Czy dlatego, że RDS jak się okazało, miała rację pierwsza nawołując do mobilizacji? Dlatego, że jest spostrzegawczym i kompetentnym recenzentem projektów ustaw? Mówiąc wprost bo umie patrzeć rządowi na ręce?

Nigdy jeszcze Rada Dialogu Społecznego nie spotkała się z tak bezpośrednim, bezprawnym zamachem na jej autonomię. To zaprzeczenie idei dialogu społecznego. Ma on sens tylko wtedy, gdy z obu stron, rządowej i społecznej, stają przedstawiciele wybrani w drodze niezależnych procedur. Wtedy można mówić o spotkaniu partnerów społecznych. Nic takiego nie będzie mieć jednak miejsca, gdy strona rządowa będzie wybierać sobie z kim chce rozmawiać, a z kim nie.

Nie na tym polega dialog społeczny.

Nie na tym polega demokracja.

Próba podeptania autonomii strony społecznej wywołała oburzenie nie tylko w Polsce. Reprezentanci instytucji międzynarodowych, w tym Międzynarodowej Organizacji Pracy zwrócili się do polskiego rządu o niedopuszczenie do karygodnych zmian w prawie. Również Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności bulwersujących przepisów z Konstytucją. Do tego postępowania przyłączył się Rzecznik Praw Obywatelskich. Uznał on w sposób bezdyskusyjny, że wprowadzona regulacja narusza zasadę zaufania obywateli do państwa i prawa, a także zasadę równości i równowagi pomiędzy uczestnikami dialogu społecznego.

RDS zamiast więc poświęcić całość energii na szukanie najlepszych rozwiązań antykryzysowych zmuszona została do obrony własnej niezależności. Ustawodawcy zadali tym cios w plecy pracodawcom i pracownikom dokładanie wtedy, gdy ci ostatni byli w najgorętszym, pierwszym okresie walki z COVID-19.

Mimo tych niespodziewanych ataków Rada Dialogu Społecznego nie ograniczyła działań. Już w marcu został powołany sztab antykryzysowy, który wzmocnił bieżącą współpracę partnerów społecznych w ramach RDS. Za główny cel obrano wsparcie przedsiębiorców oraz ochronę miejsc pracy. Podczas posiedzeń sztabu omawiano aktualne projekty legislacyjne, a także bieżące problemy społeczno-gospodarcze wraz z uwzględnieniem sytuacji na rynku pracy. Wypracowano wiele wspólnych stanowisk i apeli skierowanych do decydentów politycznych.

RDS nieustannie oferowała rządowi wsparcie merytoryczne przy tworzeniu tarcz antykryzysowych. Oddawała do dyspozycji wiedzę ekspertów organizacji wchodzących w jej skład. Wieloletnie doświadczenie i znajomość mechanizmów gospodarczych, jakie zgromadzili przedstawiciele pracodawców i pracowników.

Z tego bogactwa strona rządowa jednak nie skorzystała. Nie dość na tym, zlekceważyła również ciężące na niej obowiązki konsultacji projektów ustaw. Na efekty nie trzeba było długo czekać. Wprowadzone tarcze trzeba było natychmiast poprawiać usuwając oczywiste błędy. Oczywiście dla praktyków, jakimi są pracodawcy i pracownicy. Nie dla urzędników, jak pokazało życie.

Oprócz naruszenia konstytucyjnych reguł dialogu społecznego stracono więc cenny czas. Zachwiano zaufaniem firm co do realności pomocy. Spowodowano niepotrzebny stres i przedwczesne decyzje o redukcji miejsc pracy.

Można tego było uniknąć, gdyby w godzinie próby tak ciężkiej dla naszego kraju rząd pracował ramieniem w ramię ze stroną społeczną.

Mijający rok można więc określić jako czas straconych szans. Strona społeczna zrobiła wszystko co było możliwe. Jednak nic nie jest w stanie zastąpić chęci współpracy ze strony rządu. A tej, ze szkodą dla Polski, zabrakło.

Andrzej Malinowski

Prezydent Pracodawców RP

Informacje ogólne

Rada Dialogu Społecznego działa w oparciu o ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, która weszła w życie z dniem 11 września 2015 r. Została ona znowelizowana ustawą z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 2232 z późn. zm.). Przyjęte w nowelizacji rozwiązania zwiększyły samodzielność organizacyjną Rady. W efekcie nastąpiło rozszerzenie katalogu kompetencji Rady oraz strony pracowników i pracodawców oraz rozwiązań proceduralnych usprawniających organizację jej prac. Ponadto doprecyzowano kwestie funkcjonowania wojewódzkich rad dialogu społecznego.

Rada Dialogu Społecznego to najważniejsza instytucja krajowego dialogu społecznego w Polsce. Stanowi forum współpracy i dialogu trójstronnego strony pracowników, strony pracodawców oraz strony rządowej.

Kompetencje

Rada Dialogu Społecznego ma prawo:

- przygotowywać projekty aktów prawnych, które są obligatoryjnie rozpatrywane przez Radę Ministrów (tzw. quasi-inicjatywa ustawodawcza);
- występować do właściwego ministra z wnioskiem o wydanie lub zmianę aktu prawnego;
- wnioskować do Rady Ministrów o przeprowadzenie wystąpienia publicznego w sprawie projektu aktu normatywnego;
- kierować zapytania do właściwych ministrów, którzy muszą udzielić na nie odpowiedzi w terminie do 30 dni;
- występować do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, jeżeli w orzecznictwie Sądu Najwyższego lub sądów powszechnych ujawniły się rozbieżności w wykładni prawa.

Do zadań Rady Dialogu Społecznego należy:

- opiniowanie projektów założeń projektów ustaw oraz projektów aktów prawnych;
- opiniowanie Wieloletniego Planu Finansowego Państwa, projektów strategii, projektów programów oraz projektów innych dokumentów rządowych;
- opiniowanie wstępnej prognozy wielkości makroekonomicznych stanowiących podstawę do prac nad projektem ustawy budżetowej oraz przedstawianie propozycji w sprawie wzrostu w następnym roku wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w państwowej sferze budżetowej, a także zwiększenia minimalnego wynagrodzenia oraz emerytur i rent z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych;

- opiniowanie założeń projektu budżetu państwa oraz projektu ustawy budżetowej;
- przedstawianie stanowisk w sprawach wniesionych przez Radę Ministrów, jej członków i inne organy państwowe;
- rozpatrywanie kierowanych do Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego wniosków dotyczących spraw objętych zakresem właściwości Rady Dialogu Społecznego.

Członkami Rady Dialogu Społecznego są przedstawiciele: rządu, reprezentatywnych organizacji związkowych oraz reprezentatywnych organizacji pracodawców. W okresie sprawozdawczym w skład Rady Dialogu Społecznego wchodziło Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Finansów, Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju, Ministerstwo Edukacji Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Infrastruktury oraz Ministerstwo Energii. Na początku 2020 r. stroną rządową reprezentowali: Marlena Małag – Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Tadeusz Kościński – Minister Finansów, Dariusz Pionkowski – Minister Edukacji Narodowej, Jadwiga Emilewicz – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju, Mariusz Kamiński – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji, Łukasz Szumowski – Minister Zdrowia, Andrzej Adamczyk – Minister Infrastruktury, Jacek Sasin – Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Aktywów Państwowych, Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Małgorzata Jarosińska-Jedynak – Minister Funduszy i Polityki Regionalnej, Michał Kurtyka – Minister Klimatu.

Do reprezentatywnych organizacji związkowych wchodzących w skład Rady należą: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych.

Z kolei reprezentatywne organizacje pracodawców na gruncie przepisów ustawy o Radzie Dialogu Społecznego to: Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Związek Pracodawców Business Centre Club, Związek Rzemiosła Polskiego oraz Związek Przedsiębiorców i Pracodawców.

Każda z organizacji związkowych, o których mowa w art. 23 ust 1 ustawy, jest reprezentowana odpowiednio przez Forum Związków Zawodowych - 8 przedstawicieli, Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność” - 8 przedstawicieli, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych - 8 przedstawicieli.

Każda z organizacji, o których mowa w art. 24 ust 1 ustawy, jest reprezentowana odpowiednio przez: Konfederacja Lewiatan - 5 przedstawicieli, Związek Pracodawców Business Centre Club - 5 przedstawicieli, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej - 5 przedstawicieli, Związek Rzemiosła Polskiego - 5 przedstawicieli, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców - 4 przedstawicieli.

W pracach Rady biorą udział, z głosem doradczym, przedstawiciele Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego oraz

Głównego Inspektora Pracy. Gościem - obserwatorem podczas posiedzeń plenarnych RDS jest przedstawiciel Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Pracami Rady kieruje Prezydium, w skład którego wchodzi przewodniczący i wiceprzewodniczący Rady. W 2020 r. Prezydium RDS tworzyli: Marlena Małag – Minister Rodziny, Pracy i polityki Społecznej, Stanisław Szwed – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Andrzej Malinowski – Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Prezydent Pracodawców RP, Maciej Witucki – Prezydent Konfederacji Lewiatan, Jan Gogolewski – Prezes Związku Rzemiosła Polskiego, Łukasz Bernatowicz – Wiceprezes Business Centre Club, Cezary Kaźmierczak – Prezes Związku Przedsiębiorców i Pracodawców, Piotr Duda – Przewodniczący NSZZ „Solidarność”, Dorota Gardias – Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych, Andrzej Radzikowski – Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych. Prezydium koordynuje pracę Rady i jej zespołów problemowych, o których mowa w art. 34 ustawy, w szczególności ustala harmonogram prac Rady, porządek posiedzenia Rady oraz rozpatruje sprawy przekazane przez Radę. Prezydium Rady przy wykonywaniu zadań korzysta z pomocy sekretarzy Prezydium Rady.

Na czele Rady stoi Przewodniczący Rady, który m.in. reprezentuje Radę na zewnątrz, zwołuje i przewodniczy posiedzeniom Prezydium i Rady. Przewodniczącym Rady jest naprzemiennie przedstawiciel strony pracowników, strony pracodawców oraz strony rządowej. Jego kadencja trwa rok.

Pierwszym w historii Rady przewodniczącym został wybrany Piotr Duda - Przewodniczący NSZZ „Solidarność”. Na kolejną kadencję, która rozpoczęła się w dniu 23 października 2016 r. wybrano Henrykę Bochniarz - Prezydent Konfederacji Lewiatan, od 24 października 2017 r. Radzie przewodniczyła Elżbieta Rafalska - Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Od października 2018 r. Przewodniczącą Rady była Dorota Gardias - Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych. Pod koniec 2019 roku Przewodniczącym Rady został Andrzej Malinowski Prezydent Pracodawców RP.

Posiedzenia Rady oraz jej Prezydium odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na 2 miesiące. Rada podejmuje decyzje w drodze uchwały na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w posiedzeniu biorą udział: przedstawiciele więcej niż połowy organizacji pracowników, przedstawiciele więcej niż połowy organizacji pracodawców oraz co najmniej jeden przedstawiciel Rady Ministrów. Przyjęcie uchwały Rady wymaga zgody każdej ze stron. Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców są przyjmowane zwykłą większością, przy czym wymagane jest uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków Rady reprezentujących daną stronę. Stanowisko strony rządowej przyjmowane jest jednomyślnie przez obecnych na posiedzeniu przedstawicieli Rady Ministrów oraz przedstawicieli ministra właściwego ds. pracy i ministra właściwego ds. finansów publicznych, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy. Posiedzenia Rady są jawne. Z ważnych powodów Prezydium Rady może zdecydować o wyłączeniu jawności posiedzenia. Z posiedzenia Rady sporządzany jest komunikat.

Rada może podejmować uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego. Przyjęcie uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego może odbywać się przy wykorzystaniu środków komunikacji

elektronicznej. Uchwała w drodze głosowania korespondencyjnego jest podejmowana jednomyślnie. Analogiczne uprawnienie przysługuje stronie pracowników i stronie pracodawców, która może uzgodnić wniosek, wyrazić swoją opinię lub zająć stanowisko w drodze uchwały podejmowanej w drodze głosowania korespondencyjnego. Przyjęcie uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego może odbywać się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Uchwała w drodze głosowania korespondencyjnego jest podejmowana jednomyślnie.

Zespoły problemowe Rady Dialogu Społecznego do spraw:

1. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność”; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan),
2. prawa pracy (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Jacek Męcina, Konfederacja Lewiatan; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Henryk Nakonieczny, NSZZ „Solidarność”),
3. polityki gospodarczej i rynku pracy (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Andrzej Malinowski, Prezydent Pracodawców RP; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Leszek Miętek, OPZZ),
4. ubezpieczeń społecznych (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Jan Klimek, ZRP; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Waldemar Lutkowski, Forum Związków Zawodowych),
5. rozwoju dialogu społecznego (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Zbigniew Żurek, BCC; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność”),
6. funduszy europejskich (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Sławomir Witkiewicz, FZZ; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Jan Klimek, ZRP),
7. usług publicznych (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Sławomir Broniarz, OPZZ; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Lubomir Jurczak, BCC),
8. międzynarodowych (do 19 grudnia 2019 r. przewodniczył Bogdan Kubiak, NSZZ „Solidarność”; od 19 grudnia 2019 r. przewodniczy Janusz Pietkiewicz, Pracodawcy RP).

Uwaga: w dniu 19 grudnia 2019 r. na podstawie § 17 ust. 3 i 4 uchwały nr 5 Rady Dialogu Społecznego z dnia 14 grudnia 2015 r. w sprawie regulaminu Rady Dialogu Społecznego i Biura Rady Dialogu Społecznego weszła w życie uchwała nr 37 z dnia 13 grudnia w sprawie wskazania organizacji strony pracowników i strony pracodawców przewodniczących zespołom problemowym Rady Dialogu Społecznego.

Zespoły doraźne:

1. Doraźny Zespół ds. zamówień publicznych (przewodniczy Wojciech Hartung, Konfederacja Lewiatan),
2. Doraźny Zespół ds. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju - funkcjonował do 31 grudnia 2019 r. (przewodniczył Arkadiusz Pączka, Pracodawcy RP).

Podzespoły:

1. Podzespół ds. służb mundurowych, działający w ramach Zespołu problemowego ds. usług publicznych (przewodniczy Rafał Jankowski, FZZ),
2. Podzespół ds. reformy polityki rynku pracy, działający w ramach Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy (przewodniczy Michał Podulski, Pracodawcy RP),
3. Podzespół ds. ochrony zdrowia, działający w ramach Zespołu problemowego ds. usług publicznych (przewodniczy Lubomir Jurczak, BCC),
4. Podzespół ds. Krajowej Administracji Skarbowej, działający w ramach Zespołu problemowego ds. usług publicznych (przewodniczy Tomasz Ludwiński, NSZZ „Solidarność”).

Grupy robocze:

1. W ramach Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego powołano Grupę roboczą ds. europejskiego dialogu społecznego. Moderatorami grupy są Edyta Doboszyńska, ZRP oraz Wojciech Ilnicki, NSZZ „Solidarność”.

23 października 2019 r. przewodnictwo w Radzie Dialogu Społecznego objął Andrzej Malinowski - Prezydent Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej. Wyborowi sprzeciwiały się ZPP i NSZZ „Solidarność”. Ponadto z uwagi na wprowadzone obostrzenia związane z pandemią koronawirusa od 12 marca br. RDS pracowała głównie w formie zdalnej. Posiedzenia Prezydium, spotkania strony społecznej, spotkania sekretarzy i posiedzenia zespołów problemowych były organizowane w formie wideokonferencji, natomiast posiedzenia plenarne w formie hybrydowej. Pandemia nie spowodowała jednak zawieszenia działalności RDS i partnerów społecznych. Wręcz przeciwnie - wymusiła wzmożoną aktywność i konieczność szybkiego reagowania na inicjatywy rządowe związane z koronakryzysem.

Sztab antykryzysowy

Przewodniczący RDS już podczas posiedzenia plenarnego Rady, które odbyło się 4 marca br. zwracał uwagę na nadchodzące spowolnienie gospodarcze i konieczność podjęcia odpowiednich działań, które ochronią przedsiębiorców i miejsca pracy. Apelowal o rozpoczęcie w tym zakresie trójstronnych rozmów na forum RDS. Wówczas strona rządowa nie dostrzegala jeszcze zagrożenia związanego z pandemią koronawirusa i jego społeczno-gospodarczych konsekwencji.

11 marca br. Przewodniczący RDS skierował pismo do Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów -Michała Dworczyka z propozycją włączenia Rady Dialogu Społecznego w prace Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. Podkreślił w nim, że do ustawowych zadań Rady należy realizacja zasady partycypacji i solidarności społecznej, a także budowanie społecznego porozumienia wokół wdrażanych polityk społeczno-gospodarczych. Z tego względu interesy pracowników i pracodawców również powinny być reprezentowane w ww. Zespole. Jednak już 12 marca br. przyszła odpowiedź odmowna wraz z informacją, iż zarządzanie kryzysowe na terytorium RP sprawuje Rada Ministrów.

W tej sytuacji w ramach dialogu autonomicznego został powołany swoisty sztab antykryzysowy. Jego celem było wzmocnienie współpracy partnerów społecznych uczestniczących w pracach RDS oraz

inicjowanie przez stronę społeczną działań mających na celu wsparcie przedsiębiorców i ochronę miejsc pracy w dobie pandemii, a także przygotowanie koncepcji wyjścia z kryzysu. Podczas posiedzeń sztabu omawiane były aktualne projekty legislacyjne oraz bieżące problemy społeczno-gospodarcze z uwzględnieniem sytuacji na rynku pracy. Cykliczne spotkania w gronie szefów organizacji partnerów społecznych zaowocowały szeregiem wspólnych stanowisk i apeli skierowanych do decydentów politycznych.

Pracodawcy RP, Konfederacja Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych 18 marca 2020 r. podpisali apel o odważne działania, które zagwarantują bezpieczeństwo socjalne pracowników, ochronę miejsc pracy i pomoc w przetrwaniu firmom w związku z rozprzestrzenianiem się COVID-19. W dokumencie organizacje wezwały stronę rządową do wykorzystania Rady Dialogu Społecznego jako naturalnej platformy konsultacji planów antykryzysowych. Podkreślono konieczność podjęcia pilnych działań w obszarze gospodarki oraz zbudowania bezpieczeństwa ekonomicznego polskich firm i ich pracowników w celu wzmocnienia solidarności i mobilizacji w walce z wirusem.

Kolejny podpisany 30 marca 2020 r. przez Pracodawców RP, Konfederację Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych apel dotyczył uchwalonej przez Sejm tzw. tarczy antykryzysowej. Zgodnie z jego treścią partnerzy społeczni uznali, iż przyjęta ustawa nie realizuje postulatów oraz poprawek, które zostały zgłoszone przez ww. organizacje. Jako główne postulaty wskazano wzrost kwoty przeznaczonej na wsparcie firm i miejsc pracy, który powinien zostać uwzględniony w nowelizacji budżetu państwa i odpowiedniej priorytetyzacji wydatków. Jednocześnie organizacje zaprotestowały przeciwko przyznaniu Prezesowi Rady Ministrów kompetencji ingerowania w skład oraz prace Rady Dialogu Społecznego. Ponadto w dokumencie zadeklarowano, iż partnerzy społeczni podejmują prace dotyczące przygotowania kolejnej wersji niezbędnych rozwiązań i są w tym zakresie gotowi do współpracy z rządem.

Z kolei podczas kwietniowego spotkania autonomicznego strona społeczna RDS (Pracodawcy RP, Konfederacja Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych) domagała się od rządu włączenia do prac nad Tarczą 2.0, tak aby jej rozwiązania były wspólnie przygotowane przez pracodawców, związkowców i stronę rządową. Organizacje apelowały też o jak najszybszą rewizję budżetu i przesunięcie w czasie wydatków, które nie są niezbędne. Ich zdaniem tylko takie podejście gwarantowałoby, że zostaną przygotowane dobre i skuteczne rozwiązania. Tym bardziej, że w trakcie prac nad Tarczą 1.0 przedstawiciele strony społecznej RDS przygotowali szereg konkretnych propozycji. Wiele z nich nie wiązało się z kosztami dla budżetu państwa, a ułatwiało funkcjonowanie firm i ich pracowników w trudnych czasach epidemii. Uczestnicy spotkania podkreślali, że warunkiem skutecznych prac nad Tarczą 2.0 jest zobowiązanie się strony rządowej do udostępniania bez zbędnej zwłoki wszystkich potrzebnych danych. Wnioskowali ponadto

o zapewnienie bezpieczeństwa prawnego firm i pracowników w związku z ograniczeniem swobód obywatelskich i wolności gospodarczej wskutek pandemii.

Z kolei podczas autonomicznego spotkania partnerów społecznych 6 maja br., w którym udział wzięli przedstawiciele: Pracodawców RP, Konfederacji Lewiatan, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych zainicjowano prace nad paktem społecznym. Organizacje miały zgłaszać swoje propozycje w celu wypracowania wspólnych rozwiązań. Ponadto został poruszony problem wymiany informacji na temat bieżącej sytuacji w poszczególnych branżach i regionach. Ustalono też konieczność skoordynowanego monitorowania w ramach RDS funkcjonowania tarcz antykryzysowych z udziałem MRPiPS, PIP i WRDS. Uczestnicy spotkania zgodzili się także co do potrzeby intensyfikacji prac w zakresie wdrożenia rozwiązań mających na celu dalsze ograniczanie negatywnych skutków epidemii Covid-19 w obszarze gospodarki i rynku pracy.

7 maja br. Przewodniczący RDS skierował pismo do Minister Marleny Maląg z prośbą o cykliczne udostępnianie aktualnych informacji dotyczących rozwiązań pomocowych przewidzianych w tzw. tarczach antykryzysowych, finansowanych ze środków Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Było to podyktowane tym, że dane te są niezbędne RDS do prawidłowego reprezentowania interesów pracodawców i pracowników oraz dokonywania analizy i oceny polityk publicznych na rzecz rynku pracy, zgodnie z ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Dane początkowo przekazane przez resort rodziny obejmowały jednak jedynie rozwiązania pomocowe, za które odpowiada Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ostatecznie ministerstwo zrealizowało postulat partnerów społecznych i cyklicznie (co miesiąc) przekazuje RDS informacje dotyczące realizacji wsparcia antykryzysowego oraz jego finansowania.

Partnerzy społeczni czuli się pomijani przez rząd w pracach nad rozwiązaniami antykryzysowymi. Konsultacje były nierzadko nieformalne albo prowadzone z wybranymi podmiotami. Terminy przeznaczone na zgłoszenie uwag również były bardzo krótkie. Projekt Tarczy antykryzysowej 1.0 RDS formalnie otrzymała w dniu, w którym przyjmowała go Rada Ministrów. Projekty Tarczy 2.0 i 3.0. Rada oficjalnie poznała dopiero na etapie sejmowym. Rzeczywiste konsultacje i dyskusja na forum RDS miały miejsce jedynie przy Tarczy nr 4.

Partnerzy społeczni (uczestniczący w pracach RDS), pracując wspólnie w dialogu autonomicznym, oceniali funkcjonowanie rozwiązań zawartych w tarczach antykryzysowych, a zgłoszone uwagi i rekomendacje na bieżąco przekazywali stronie rządowej w celu wykorzystania w dalszych pracach legislacyjnych, zmierzających do usprawnienia obowiązujących regulacji oraz poprawy sytuacji społeczno-gospodarczej w kraju.

W obronie autonomii partnerów społecznych i Rady Dialogu Społecznego

W pierwszej tarczy antykryzysowej niespodziewanie wprowadzono zmianę dotyczącą funkcjonowania Rady Dialogu Społecznego. Zgodnie z nią Prezes Rady Ministrów może odwołać członka Rady w przypadku: utraty zaufania związanej z informacją dotyczącą pracy, współpracy lub pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa, a także sprzeniewierzenia się działaniom Rady w taki sposób, który doprowadziłby do braku możliwości prowadzenia przejrzystego, merytorycznego i regularnego dialogu organizacji pracowników i pracodawców oraz strony rządowej. Ponadto zmienione przepisy zakładają, że członkostwo w Radzie wygasa w przypadku złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego.

Reprezentatywne organizacje partnerów społecznych uczestniczące w pracach RDS uznały powyższą regulację za zamach na autonomię RDS, autonomię partnerów społecznych i dialog społeczny. Uznały, że wprowadzone przepisy naruszają zasadę praworządności, zawartą w art. 7 Konstytucji RP. Ale przede wszystkim stanowią brutalną ingerencję w autonomię stron dialogu społecznego - związków zawodowych i organizacji pracodawców, gwarantowaną przez ustawodawstwo krajowe, europejskie oraz międzynarodowe, w tym m.in. art. 3 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 87 dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych. Zgodnie z nim władze publiczne powinny powstrzymać się od wszelkich interwencji, które ograniczałyby prawo organizacji pracowników i pracodawców do swobodnego wybierania swoich przedstawicieli. W ocenie partnerów społecznych koncepcja, aby w trakcie kryzysu zdrowotnego oraz powiązanego z nim kryzysu społeczno-gospodarczego Prezes Rady Ministrów - będący reprezentantem większości sejmowej - dokonywał samodzielnie i na podstawie w pełni uznaniowych przesłanek zmian w składzie Rady Dialogu Społecznego, jest całkowicie nie do przyjęcia. Ponadto kryteria zawarte w art. 46 ustawy dotyczące "utraty zaufania" czy "sprzeniewierzenia się działaniom Rady" są tak szerokie i nieprecyzyjne, że dają premierowi całkowitą swobodę co do ich interpretacji. Użyte przez ustawodawcę sformułowanie „utraty zaufania związanej z informacją dotyczącą pracy, współpracy lub pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa” bez uprzedniego przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz ewentualnego postępowania sądowego jest sprzeczne z zasadą domniemania niewinności oraz narusza podstawowe gwarancje konstytucyjne, takie jak prawo do bezstronnego postępowania sądowego. Tym samym narusza także zasadę podziału władzy, ponieważ organ władzy wykonawczej wyręcza sądy.

Partnerzy społeczni, uczestniczący w pracach RDS kategorycznie sprzeciwili się, aby Prezes Rady Ministrów mógł de facto wyznaczać, kto może, a kto nie może reprezentować autonomiczne podmioty w pracach Rady Dialogu Społecznego. W ich ocenie narusza to zasadę samorządności organizacji oraz rozdzielności państwa od podmiotów i inicjatyw prywatnych. Partnerzy społeczni stanowczo nie zgadzali się na tego rodzaju ingerencję zewnętrzną w skład niezależnego, eksperckiego ciała, prowadzącego dialog i zapewniającego współpracę partnerów społecznych - zgodnie z art. 20 Konstytucji RP. Ponadto wprowadzanie tego rodzaju zmian w ramach tzw. tarczy antykryzysowej partnerzy społeczni uznali za karygodne. W ich ocenie ustawa, której celem miała być ochrona miejsc

pracy, jednocześnie uderzała w tych, którzy reprezentują pracowników i pracodawców. Uderzała w dialog społeczny oraz niweczyła zaufanie partnerów społecznych do strony rządowej.

Należy podkreślić, że 28 marca 2020 r. wszystkie organizacje reprezentujące stronę społeczną w Radzie podpisały protest w sprawie zamachu na niezależność Rady Dialogu Społecznego. W dokumencie tym partnerzy społeczni podkreślili, iż niezależność i autonomia reprezentatywnych organizacji związkowych i organizacji pracodawców jest fundamentem dialogu społecznego. Kwestia przekazania kompetencji z zakresu odwoływania członków Rady została także poruszona w liście do Dyrektora Generalnego Międzynarodowej Organizacji Pracy Guya Rydera. List 31 marca podpisali: Pracodawcy RP, Konfederacja Lewiatan, Związek Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych oraz Forum Związków Zawodowych. W nawiązaniu do wskazanej korespondencji Dyrektor Generalny Międzynarodowej Organizacji Pracy Guy Ryder 9 kwietnia br. wystosował do Premiera Mateusza Morawieckiego list, w którym wyraził zaniepokojenie próbami ingerowania w autonomię Rady Dialogu Społecznego. 31 marca br. swój apel do Prezydenta RP wystosował również Prezydent Międzynarodowej Organizacji Pracodawców. Sprawa niezależności Rady została podjęta także przez Europejskich partnerów społecznych (CEEP, Business Europe, SME United i ETUC), którzy 3 kwietnia br. zwrócili się do Prezydenta RP Andrzeja Dudy oraz do Prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego z prośbą o wykorzystanie wszelkich prerogatyw, by nie dopuścić do naruszenia autonomii najważniejszej instytucji dialogu społecznego w Polsce. Apel europejskich partnerów społecznych został skierowany również do Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz do Komisji Europejskiej i Rady Europejskiej. Swoje zaniepokojenie osłabieniem dialogu trójstronnego i autonomii partnerów społecznych w Polsce wyraziła też Komisja Europejska w rekomendacjach z 20 maja br. Sześć reprezentatywnych organizacji partnerów społecznych 8 maja br. wystosowało także wspólne pismo do Rzecznika Praw Obywatelskich z prośbą o interwencję w sprawie RDS w ramach przysługujących mu kompetencji. W opinii RPO z 14 maja br. nowelizacja dotycząca RDS budzi poważne wątpliwości natury konstytucyjnej, narusza zasadę demokratycznego państwa prawnego i zasadę zaufania obywateli do państwa i prawa, może także prowadzić do naruszenia równowagi i równości pomiędzy uczestnikami dialogu społecznego. Warto zauważyć, że 26 maja br. Prezydent RP wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego o zbadanie zgodności przedmiotowej nowelizacji z Konstytucją. Do tego postępowania przyłączył się również Rzecznik Praw Obywatelskich. W obronie autonomii RDS swoje stanowiska wystosowały też Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego (m.in. lubelska 2 kwietnia br. i warmińsko-mazurska 30 marca br.).

Plan pracy Rady, tematyka posiedzeń plenarnych Rady

W październiku 2019 roku przewodnictwo Rady Dialogu Społecznego przejął Andrzej Malinowski Prezydent Pracodawców RP.

Zgodnie z ustawą o Radzie Dialogu Społecznego, strony dialogu społecznego określają plan pracy na dany rok. Wskazuje on główne obszary zainteresowania i wyznacza kierunki działania dla Rady i jej Zespołów problemowych. Plan pracy odzwierciedla aktualną sytuację społeczno-gospodarczą oraz

kwestie istotne dla budowania porozumienia społecznego i rozwoju dialogu. W okresie przewodnictwa Andrzeja Malinowskiego Rada przyjęła plan pracy na 2020 rok. Jest on wynikiem konsensusu osiągniętego pomiędzy wszystkimi partnerami dialogu społecznego. We wskazanym planie pracy znalazły się następujące tematy:

1. Polityka rynku pracy w Polsce, kwalifikacje i kompetencje zawodowe w kontekście zmieniających się potrzeb gospodarki i rynku pracy,
2. Koszty pracy w Polsce - rekomendacje zmian,
3. Polityka klimatyczna, energetyczna i ochrona środowiska - wyzwania europejskie i ich wpływ na rozwój polskiej gospodarki,
4. Przegląd i ocena funkcjonowania ustawy o RDS - opracowanie projektu nowelizacji ustawy,
5. Ocena systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce i propozycje zmian,
6. System ochrony zdrowia - wpracowanie rekomendacji zmian,
7. Wynagrodzenia w sferze finansów publicznych - wypracowanie modelu kształtowania wynagrodzeń w tym obszarze,
8. Realizacja zadań wynikających z ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego,
9. Rozpatrywanie wniosków wypracowywanych przez Zespoły problemowe Rady wynikające z ich programu prac.

Wskazane kwestie zostały uznane jako priorytetowe z punktu widzenia partnerów społecznych i strony rządowej. Wszystkie tematy przypisane zostały Zespołom problemowym właściwym ze względu na przedmiot ich działania.

W związku z pandemią koronawirusa oraz obostrzeniami wynikającymi z rozporządzeń Rady Ministrów w okresie od 12 marca 2020 r. do 4 sierpnia 2020 r. partnerzy społeczni spotkania odbywali w formie wideokonferencji. On-line pracowały zarówno Zespoły problemowe Rady Dialogu Społecznego, jak i Prezydium Rady Dialogu Społecznego. W okresie przewodnictwa Andrzeja Malinowskiego Rada Dialogu Społecznego poruszyła tematy z planu pracy Rady, dostosowując swoje działania do pojawiających się napięć społecznych oraz aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Uwzględniając bieżącą sytuację, partnerzy społeczni prowadzili rozmowy ze stroną rządową na tematy dotyczące pomocy dla przedsiębiorców i pracowników oraz w zakresie odbudowy gospodarki po pandemii.

Warto podkreślić, iż zgodnie z ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw zostały zmienione ustawowe terminy opiniowania założeń projektu budżetu państwa na rok następny wynikające z Ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu

społecznego. Pomimo sytuacji epidemicznej partnerzy społeczni przeprowadzili debatę w zakresie wskaźników będących podstawą przygotowania projektu budżetu państwa na 2021 r.

W okresie od 23 października 2019 roku do 30 września 2020 r. na posiedzeniach plenarnych, posiedzeniach Prezydium oraz autonomicznych spotkaniach Prezydium Rady poruszone zostały następujące tematy:

1. Informacja Ministerstwa Finansów na temat Budżetu Państwa na 2020 rok oraz planowanej polityki resortu w obszarze finansów publicznych - debata z udziałem partnerów społecznych,
2. Debata „Spowolnienie gospodarcze - wyzwania i zagrożenia”,
3. Dyskusja dotycząca podjęcia wymaganych działań związanych z tzw. odmrażaniem gospodarki,
4. Omówienie zapisów projektów tzw. tarcz antykryzysowych,
5. Dyskusja dotycząca projektu ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności finansowej przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 oraz o zmianie niektórych innych ustaw,
6. Przegląd prac Zespołu Sekretarzy ds. wypracowania paktu społecznego,
7. Omówienie założeń projektu budżetu państwa na rok 2021,
8. Propozycja średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2021 - dyskusja,
9. Rozpoczęcie dyskusji na temat wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w roku 2021,
10. Dyskusja dotycząca propozycji zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2021 r.,
11. Informacja Ministra Finansów na temat:
  - Projektu ustawy budżetowej na rok 2021,
  - Projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021,
  - Informacji o przebiegu wykonania ustawy budżetowej za pierwsze półrocze 2020 roku.

Najważniejsze informacje dotyczące głównych wątków dyskusji oraz podjętych uchwał

6 lutego 2020 roku w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” odbyło się posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego pod przewodnictwem Prezydenta Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Malinowskiego. Podczas posiedzenia odbyła się debata na temat budżetu państwa na rok 2020 oraz planowanej polityki resortu w obszarze finansów publicznych.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady Dialogu Społecznego oraz zaproszeni goście. Stronę rządową reprezentowali: Marlena Małag - Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Dariusz Piontkowski - Minister Edukacji Narodowej, Stanisław Szwed - Sekretarz Stanu w Ministerstwie

Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Tomasz Robaczyński - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, odpowiedzialny za Budżet Państwa oraz przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju - Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej - Grzegorz Puda, Sekretarz Stanu, Ministerstwa Klimatu - Adam Guibourge-Czetwertyński, Podsekretarz Stanu oraz Zbigniew Gryglas, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych.

Część merytoryczną posiedzenia plenarnego Rady poprzedziło przyjęcie programu prac na 2020 rok. Program ten jest wynikiem konsensu wszystkich stron dialogu i uwzględnia szereg zgłoszonych wniosków.

W 2020 r. RDS zajmie się następującymi tematami:

- Polityka rynku pracy w Polsce, kwalifikacje i kompetencje zawodowe w kontekście zmieniających się potrzeb gospodarki i rynku pracy,
- Koszty pracy w Polsce - rekomendacje zmian,
- Polityka klimatyczna, energetyczna i ochrona środowiska - wyzwania europejskie i ich wpływ na rozwój polskiej gospodarki,
- Przegląd i ocena funkcjonowania ustawy o RDS - opracowanie projektu nowelizacji ustawy,
- Ocena systemu ubezpieczeń społecznych w Polsce i propozycje zmian,
- System ochrony zdrowia - wypracowanie rekomendacji zmian,
- Wynagrodzenia w sferze finansów publicznych - wypracowanie modelu kształtowania wynagrodzeń w tym obszarze,

- Realizacja zadań wynikających z Ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego,
- Rozpatrywanie wniosków wypracowanych przez Zespoły problemowe Rady, wynikających z ich programu prac.

Przyjęto również uchwałę nr 39 Rady Dialogu Społecznego o powołaniu Doraźnego zespołu problemowego ds. zamówień publicznych.

Następnie Tomasz Robaczyński - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów przedstawił informację na temat budżetu państwa na 2020 rok. Poinformował, iż w związku z zasadą dyskontynuacji prac sejmu poprzedniej kadencji rząd został zobowiązany do ponownego przesłania projektu budżetu do Sejmu. Ostatecznie Rada Ministrów 23 grudnia br. przyjęła nowy projekt ustawy budżetowej na rok 2020. Minister zaznaczył, że projekt odzwierciedla priorytetowe zadania rządu mające na celu zapewnienie stabilności finansów publicznych przy jednoczesnym wspieraniu wzrostu gospodarczego i realizacji aktywnej polityki prorodzinnej i społecznej. Resort finansów zdecydował o utrzymaniu dotychczasowych założeń makroekonomicznych, w tym wzrostu PKB na poziomie 3,7%. Tak jak w poprzedniej wersji budżetu nie przewiduje się wystąpienia deficytu na koniec 2020 roku. Wzrostowi uległy wydatki i dochody. Wynika to między innymi z rezygnacji w omawianym projekcie ze zniesienia ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tzw. 30-krotności składek na ZUS. Po stronie dochodów uwzględniono prognozowaną wpłatę z zysku Narodowego Banku Polskiego w kwocie 7,2 mld złotych, skutki planowanej implementacji projektowanej ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją wyborów prozdrowotnych konsumentów w wysokości 2,7 mld złotych, skutki planowanej implementacji projektu ustawy o zmianie ustawy o odpadach - 2,5 mld złotych, aktualizację dochodów z tytułu rozdysponowania zasobów częstotliwości oraz wpływy z podatku od sprzedaży detalicznej - 1,7 mld złotych. Tymczasem po stronie wydatkowej nastąpił m.in. wzrost w części 73 w związku ze zwiększeniem dotacji do FUS oraz wzrost wynikający z przesunięć środków umiejscowionych w poprzednim projekcie w rezerwach celowych. Łączne dochody budżetu w 2020 roku wyniosą 435,3 mld złotych.

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marlena Małaż poinformowała, iż w projekcie budżetu zabezpieczono środki na transfery socjalne. Zapewniła, że dotychczasowe programy rządu w zakresie polityki prorodzinnej i senioralnej będą kontynuowane.

W trakcie debaty strona pracowników wskazywała na brak konsultacji obecnej wersji projektu w Radzie Dialogu Społecznego. Strona związkowa wyraziła oczekiwanie zapewnienia transparentności prac nad projektem ustawy budżetowej i włączenia w ten proces Rady. Przyjęte w projekcie prognozy makroekonomiczne związkowcy ocenili jako zbyt optymistyczne wobec zbliżającego się spowolnienia gospodarczego. Wystąpili do rządu o podjęcie działań ukierunkowanych na zapewnienie szybszego wzrostu dochodów z pracy najemnej, wyższej waloryzacji rent i emerytur, wsparcia kodeksowych form zatrudnienia, zmniejszenia negatywnych konsekwencji dualizmu rynku pracy oraz zmian w podatkach, które w sposób efektywny i sprawiedliwy zmniejszą opodatkowanie z pracy.

Strona pracodawców krytycznie oceniła założenia budżetowe na rok 2020. Pracodawcy podkreślali, że rząd nie podejmuje odpowiednich działań mających na celu przeciwdziałanie spowolnieniu gospodarczemu. Niski obecnie poziom inwestycji uniemożliwia szybką modernizację przedsiębiorstw, a tym samym szybki wzrost produktywności. Natomiast duży udział osób biernych zawodowo pogłębia problemy demograficzne polskiego społeczeństwa. Oceniono, iż polityka społeczno-gospodarcza rządu, której wyrazem jest budżet państwa, nie sprzyja wzrostowi inwestycji i aktywizacji zawodowej.

Podczas posiedzenia Rada Dialogu Społecznego przyjęła uchwały:

- uchwałę nr 38 Rady Dialogu Społecznego w sprawie zatwierdzenia programu prac Rady na 2020 r.,
- uchwałę nr 39 Rady Dialogu Społecznego w sprawie powołania Doradczego zespołu ds. zamówień publicznych.

4 marca 2020 roku w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” odbyło się posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego pod przewodnictwem Prezydenta Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Malinowskiego. Podczas posiedzenia odbyła się debata pt. „Spowolnienie gospodarcze - wyzwania i zagrożenia”.

Andrzej Malinowski, Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego na początku spotkania wskazał, że celem debaty plenarnej będzie wypracowanie rekomendacji na temat rozwiązań, które tworzyłyby przyjazne uwarunkowania prowadzenia działalności gospodarczej w czasie spowolnienia gospodarczego.

Wprowadzenie do debaty wygłosił **Andrzej Radzikowski, Wiceprzewodniczący Rady Dialogu Społecznego, Przewodniczący Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych**. Podkreślił,

że rolą RDS jest zapobieganie konfliktom i problemom oraz działanie na rzecz poprawy życia społecznego i gospodarczego. Dodaje, że organizacje członkowskie sygnalizują konieczność przeciwdziałania pojawiającym się zagrożeniom, które dotyczą zarówno rynku pracy, obciążeń fiskalnych, niestabilności prawa, pomijania RDS w konsultacjach społecznych, jak i spowolnienia wzrostu produkcji oraz sprzedaży detalicznej. Dyskusja nad rozwiązaniami tych problemów powinna być prowadzona w zespołach problemowych Rady. Przewodniczący OPZZ zaznaczył, że zbliżające się spowolnienie gospodarcze dotyka zarówno pracodawców, jak też pracowników i należy podjąć działania przeciwdziałające negatywnym skutkom osłabienia dynamiki rozwoju gospodarczego.

Następnie **Sławomir Dudek, Główny Ekonomista Pracodawców RP** oraz **Marek Rozkrut, Główny Ekonomista EY** przedstawili prezentację obrazującą sytuację społeczno-gospodarczą oraz źródła wzrostu gospodarczego w Polsce. Sławomir Dudek w swoim wystąpieniu wskazywał, że spowolnienie gospodarcze może okazać się o wiele bardziej dotkliwe niż wynika to z rządowych prognoz. Negatywne skutki mogą dotyczyć przede wszystkim wymiaru społecznego, w tym wzrostu bezrobocia. By temu przeciwdziałać konieczne jest pilne zaktualizowanie rządowych prognoz makroekonomicznych i finansowych. Pozwoli to ocenić rzeczywisty stan finansów państwa. Z kolei Marek Rozkrut stwierdził, że konsumpcja nie jest już głównym motorem wzrostu polskiej gospodarki. Natomiast następuje systematyczny wzrost znaczenia popytu zagranicznego na wartość dodaną wytwarzaną w Polsce. W latach 2009-2019 wzrost eksportu wartości dodanej odpowiadał za prawie 2/3 wzrostu PKB w Polsce. Mając na uwadze niekorzystne tendencje demograficzne, tempo wzrostu gospodarczego w Polsce będzie w znacznym stopniu zależęć od zdolności do dalszego zwiększania eksportu wartości dodanej. Dlatego dla polskiej gospodarki kluczowy jest rozwój polityki migracyjnej oraz wzrost aktywności zawodowej, w tym wydłużenie aktywności na rynku pracy.

W dalszej części posiedzenia odbyła się debata plenarna z udziałem strony rządowej, partnerów społecznych oraz zaproszonych gości. Debata obejmowała trzy obszary tematyczne: rynek pracy, obciążenia fiskalne i koszty działalności gospodarczej oraz stabilność prawa i regulacji gospodarczych.

Podczas dyskusji pojawiły się następujące głosy:

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju Olga Semeniuk przedstawiła stanowisko dotyczące sytuacji gospodarczej kraju. Stwierdziła, że tempo wzrostu gospodarczego Polski jest jednym z najszybszych w regionie. Stopa bezrobocia na koniec 2019 roku wynosiła 5,5%, a szacunki wskazują, że na koniec 2020 roku będzie ona wynosić 5,1%. Wskazała, że według dostępnych danych Polska jest liderem w Europie Środkowo-Wschodniej w przyciąganiu inwestycji. W 2019 roku wzrost inwestycji wyniósł 15%. Mówiąc o wyzwaniach, wskazała na problemy dotyczące poprawy procesu produktywności, automatyzacji, cyfryzacji oraz kwestie mobilizacji kapitału prywatnego. Stwierdziła jednak, że od 2004 roku wydajność Polskiej gospodarki wzrosła o 50%. Następnie zaprezentowała projekt Ministerstwa Rozwoju kierowany do sektora małych i średnich przedsiębiorstw - Mały ZUS plus. Dodaje, że w ramach prowadzonych działań zmierzających do rozwoju rzemiosła w Polsce Ministerstwo Rozwoju powołuje Polski Inkubator Rzemiosła.

Przedstawiciel Konfederacji Lewiatan Jacek Męcina odniósł się krytycznie do sytuacji na polskim rynku pracy. Zaapelował o wzmocnienie działań, które prowadzone są w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego, a także o zwiększenie nakładów przeznaczanych na kształcenie ustawiczne. Ponadto wskazywał na problem niskiego wskaźnika aktywności zawodowej i niewykorzystany potencjał polskich pracowników. Dodał, że konieczne jest zachęcanie pracowników do jej wydłużania oraz uregulowanie polityki migracyjnej, która wesprze polski rynek pracy. Natomiast Rada Dialogu Społecznego powinna rozpocząć debatę nad korektą mechanizmu wzrostu minimalnego wynagrodzenia oraz funkcjonowaniem Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów Leszek Skiba zwrócił uwagę, że w świetle analiz Unii Europejskiej sytuacja polskiej gospodarki wygląda zadowalająco. Dodał, że wzrost deficytu w sytuacji głębokiego spowolnienia gospodarczego powinien być najbardziej oczekiwanym zjawiskiem, które będzie amortyzowało mechanizmy zewnętrzne.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców Adam Abramowicz przedstawił propozycję systemowych zmian dla przedsiębiorców, które są postulatami 180 organizacji zrzeszonych w Radzie Przedsiębiorców przy Rzeczniku MŚP - tzw. Dziesiątkę Rzecznika MiŚP. Wśród nich znalazła się propozycja powiązania wysokości płacy minimalnej z miejscem zamieszkania pracownika. Wspomniał również o karach dla urzędników opierających się na odpowiedzialności majątkowej. Postulował ograniczenie metody aresztu na rzecz elektronicznego dozoru. Zaproponował także wydłużenie okresu wejścia w życie aktów prawnych dotyczących zmian gospodarczych dla przedsiębiorców.

Jan Klimek ze Związku Rzemiosła Polskiego przedstawił 10 postulatów Związku Rzemiosła Polskiego: Mały ZUS – bez limitu przychodowego 10 tys. zł + likwidacja 3/5; regionalizacja płacy minimalnej – ½ średniej pensji w powiecie; Rada odwoławcza z udziałem przedstawicieli organizacji przedsiębiorców oraz urzędów; odpowiedzialność dyscyplinarna i majątkowa (system karania urzędników); kontrole przedsiębiorców ograniczone czasowo; zmiany prawa gospodarczego nakładające obowiązki dla przedsiębiorców z półrocznym wyprzedzeniem; ograniczenie praktyki nadużywania tymczasowych aresztowań (w tym aresztów wydobywczych) dla przedsiębiorców; brak obowiązków dla mikroprzedsiębiorców; usunięcie możliwości zawieszania biegu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego; skrócenie postępowań gospodarczych.

Podsumowując **Marlena Małag, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej** potwierdziła chęć dialogu i otwartość na współpracę strony rządowej. Podkreśliła wspólne starania i dążenie do wypracowania konsensusu.

13 sierpnia 2020 roku odbyło się posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego pod przewodnictwem Prezydenta Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Malinowskiego. Z uwagi na obowiązujący reżim sanitarno-epidemiologiczny spotkanie miało formę hybrydową umożliwiającą udział osobisty oraz poprzez środki komunikacji elektronicznej. Podczas posiedzenia Ministerstwo Finansów zaprezentowało informację na temat wstępnej prognozy podstawowych wielkości makroekonomicznych, stanowiących podstawę do prac nad projektem

ustawy budżetowej na rok następny. Następnie Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przedstawiło propozycję wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i minimalnej stawki godzinowej na rok 2021 oraz proponowanego wskaźnika waloryzacji rent i emerytur na 2021 rok.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady Dialogu Społecznego oraz zaproszeni goście. Stronę rządową reprezentowali: Marlena Małag - Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Stanisław Szwed - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Piotr Patkowski - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów oraz przedstawiciele: Ministerstwa Rozwoju - Olga Semeniuk, Podsekretarz Stanu; Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej - Waldemar Buda, Sekretarz Stanu; Ministerstwa Edukacji Narodowej - Maciej Kopeć, Podsekretarz Stanu; Ministerstwa Aktywów Państwowych - Maciej Małecki, Sekretarz Stanu oraz Ministerstwa Klimatu - Piotr Dziadzio, Sekretarz Stanu. W posiedzeniu wzięło także udział Pan Bogdan Drzastwa - Zastępca Głównego Inspektora Pracy.

W posiedzeniu plenarnym udziału nie wzięli członkowie Rady z ramienia ZPP i NSZZ „Solidarność”.

Przeprowadzona debata nie doprowadziła do osiągnięcia przez partnerów społecznych konsensu w kwestiach:

- propozycji zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2021 r.,
- założeń projektu budżetu państwa na rok 2021,
- wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w roku 2021.

Najbliżej osiągnięcia konsensu strona pracowników i strona pracodawców była w zakresie średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń, który został zaproponowany na rok 2021 na poziomie 110%, a nie - jak proponował rząd - na poziomie 100%, co faktycznie oznaczałoby zamrożenie płac w sferze budżetowej na poziomie z 2020 roku.

Strona związkowa wskazywała na zależność między oczekiwaną poprawą jakości funkcjonowania państwa a wzrostem wynagrodzeń pracowników sfery budżetowej.

Natomiast organizacje pracodawców podkreślały, że zamrożenie wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej spowoduje odpływ wykwalifikowanych pracowników. Doprowadzi to do spadku jakości usług publicznych, które mają również wpływ na funkcjonowanie rynku.

30 września 2020 roku odbyło się posiedzenie plenarne Rady Dialogu Społecznego pod przewodnictwem Prezydenta Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Malinowskiego. Ze względu na obowiązujące obostrzenia sanitarno-epidemiologiczne związane z pandemią COVID-19 spotkanie miało formę hybrydową. Pozwoliło to na udział osobisty oraz zdalny poprzez wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej.

Przedstawiciel Ministerstwa Finansów przedłożył informacje dotyczące prognozowanych wielkości makroekonomicznych. Podniósł kwestie związane z pracami nad ustawą budżetową, projektem ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021, a także poinformował o przebiegu wykonania ustawy budżetowej za pierwsze półrocze 2020 roku. Zaznaczył,

że ustawa budżetowa w obecnym kształcie nie uwzględnia reformy OFE. Podkreślił plany zamrożenia wynagrodzeń sędziów, prokuratorów i asesorów. Oznajmił, że założenia strony rządowej są konserwatywne i istnieje możliwość prolongowania wydatków majątkowych z 2020 roku do listopada 2021 roku.

Strona społeczna zwróciła uwagę na kwestie związane z Funduszem Pracy, Funduszem Wynagrodzeń, Funduszem Świadczeń Socjalnych oraz Funduszem Rezerwy Demograficznej. Strona pracodawców podkreśliła negatywny wpływ wprowadzenia planowanych opłat na sytuację przedsiębiorców, którzy starają się utrzymać rentowność firm w dobie kryzysu oraz zwróciła uwagę na wzrost liczby osób biernych zawodowo. Ponadto strona społeczna zaapelowała, by wyjaśnić kwestie konsultacji z Radą nowelizacji budżetu, ponieważ - formalnie - nowelizacja budżetu to nowy budżet, więc powinien on być przekazany do konsultacji w Radzie Dialogu Społecznego.

W posiedzeniu zabrał głos również Przewodniczący Zespołu Problemowego do spraw budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych Jacek Męcina. Powiedział, że podczas ostatnich dwóch spotkań Zespołu podjęto szereg prac związanych z ustawą budżetową i ustawą o budżecie. Najbliższe osiągnięcia porozumienia strona społeczna była w kwestii Funduszu Pracy oraz Funduszu Celowego. Ostatecznie jednak nie doszło do konsensusu.

W trakcie obrad podjęto następujące uchwały:

- uchwała nr 87 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 roku w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym,
- uchwała nr 88 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 roku w sprawie problemów branży spożywczej i turystycznej,
- uchwała nr 89 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 roku w sprawie redukcji zatrudnienia w administracji rządowej oraz możliwości wprowadzenia ograniczeń skutkujących mniej korzystnymi warunkami zatrudnienia pracowników niż wynikające z podstawy nawiązania stosunku pracy,
- uchwała nr 90 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 roku w sprawie problemów sektora motoryzacyjnego,
- uchwała nr 91 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 roku w sprawie projektu z dnia 15 września 2020 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw.

W spotkaniu uczestniczyli członkowie Rady Dialogu Społecznego oraz zaproszeni goście. Stronę rządową reprezentowali: Marlena Małag - Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Andrzej Adamczyk - Minister Infrastruktury, Stanisław Szwed - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy

i Polityki Społecznej, Sebastian Skuza - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Jacek Żalek - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej, Maciej Kopec - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz Zbigniew Gryglas - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych. W posiedzeniu wzięli także udział Agnieszka Lenartowicz-Lysik - Przedstawicielka Prezydenta RP; Bogdan Drzastwa - Zastępca Głównego Inspektora Pracy oraz Ryszard Kokoszczyński - Członek Zarządu Narodowego Banku Polskiego.

W posiedzeniu plenarnym udziału nie wzięli członkowie Rady z ramienia ZPP i NSZZ „Solidarność”.

Posiedzenia Prezydium RDS

15 stycznia br. podczas posiedzenia Prezydium RDS omówiono plan pracy Rady na rok 2020. Dyskutowano również na temat dalszego funkcjonowania podzespołów działających w ramach RDS. Rozmowy dotyczyły także ewentualnych zmian w regulaminie Rady.

Na posiedzeniu 6 lutego br. podjęto decyzję o powołaniu zespołu ekspertów ds. nowelizacji ustawy o Radzie Dialogu Społecznego. Poruszono temat ewentualnej ekspertyzy dotyczącej warunków BHP w odniesieniu do osób niebędących pracownikami. Przedstawiono także najważniejsze kwestie związane z regulaminem Rady i Biura. Ponadto uzgodniono, że Zespoły problemowe ds. prawa pracy i rozwoju dialogu społecznego dokonają oceny regulacji dotyczących mediatorów.

Z kolei podczas posiedzenia Prezydium RDS, które odbyło się 4 marca br., ZPP i NSZZ „Solidarność” ogłosiły swoje zawieszenie w pracach Prezydium i plenarnych RDS. Ponadto przedstawiona została informacja na temat prac zespołu ds. nowelizacji ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Poruszono również kwestię powołania Podzespołu ds. edukacji i wychowania. Ponadto dyskutowano na temat wskazania przedstawiciela RDS do Rady Narodowego Funduszu Zdrowia.

Podczas posiedzenia Prezydium, które miało miejsce 2 kwietnia br., sześć organizacji partnerów społecznych wyraziło swoją gotowość do współpracy przy tworzeniu Tarczy 2.0 dla ratowania polskiej gospodarki oraz stanowczy protest przeciw przepisom ograniczającym autonomię Rady. Organizacje wyraziły też oburzenie wobec nieuwzględnienia w rządowej wersji tzw. tarczy antykryzysowej praktycznie żadnych propozycji zgłoszonych przez członków Rady i domagały się, aby rząd wskazał wyraźnie, jak planuje zabezpieczyć Tarczę 2.0 od strony finansowej. Jako najpilniejszą do rozwiązania wskazano zaś kwestię ochrony personelu medycznego, zgodnie z wytycznymi WHO.

Natomiast kolejne posiedzenie Prezydium RDS (22 kwietnia br.) było poświęcone tematyce tzw. odmrażania gospodarki. Organizacje biorące udział w spotkaniu były zdania, iż do przeprowadzenia tego procesu konieczny jest dialog z partnerami społecznymi. Zwrócono uwagę na to, że przy restarcie gospodarki kluczowe znaczenie ma ochrona zdrowia. Podkreślano, iż w najgorszej sytuacji jest obecnie sektor mikro i małych firm. Dlatego partnerzy społeczni zobowiązali się do przygotowania rekomendacji w zakresie odmrażania gospodarki, które zostaną następnie przekazane stronie

rządowej (co nastąpiło 29 kwietnia). Niepokój partnerów społecznych wywołała również sytuacja sektora państwowego oraz plany związane z redukcją zatrudnienia. Strona społeczna obawiała się skali planowanych zwolnień i przyszłego poziomu bezrobocia w kraju. Ponadto, zdaniem organizacji pracodawców, na forum RDS należy podjąć trudny dialog dotyczący uelastycznienia prawa pracy w czasie kryzysu gospodarczego. Partnerzy społeczni uczestniczący w posiedzeniu zwrócili również uwagę na konieczność dalszego uszczelnienia i uelastycznienia regulacji przewidzianych w tarczy antykryzysowej 1.0. i 2.0. Jednocześnie zaapelowali do przedstawicieli administracji o otwartość i interpretację przepisów na korzyść wnioskujących o pomoc po to, aby podmioty, które faktycznie potrzebują wsparcia mogły skorzystać z dostępnych rozwiązań. Wyraziły także oczekiwanie poprawy komunikacji z rządem, większej otwartości na dialog oraz włączenie w większym stopniu strony społecznej w prace nad tarczą finansową i procesem wychodzenia z kryzysu.

Posiedzenia prezydium RDS, które odbyły się 28 i 29 kwietnia br., poświęcono konsultacji projektu tzw. tarczy antykryzysowej 4.0., zawierającej rozwiązania w zakresie prawa pracy. Partnerzy społeczni uczestniczący w spotkaniu przedstawili swoje uwagi do tej regulacji. Jednocześnie wyrazili swoje zaniepokojenie szybkością i dwutorowością prowadzonych prac legislacyjnych. Zgodnie z ustaleniami organizacje partnerów społecznych miały dokonać przeglądu tego, jak w praktyce funkcjonują obowiązujące przepisy z tarcz antykryzysowych i przekazać swoje uwagi stronie rządowej. W odniesieniu do projektowanych zmian w prawie pracy zwartych w tzw. tarczy antykryzysowej 4.0., ostatecznie usunięto propozycje wywołujące najwięcej kontrowersji (m.in. tzw. zwalniania mailem, zawieszenie postanowień układów zbiorowych oraz możliwość obniżenia o 10% wymiaru czasu pracy w drodze oświadczenia pracodawcy). Ponadto zastrzeżenia strony związkowej wywoływały przepisy dotyczące wprowadzenia ograniczenia w wysokości odpraw do maksymalnie 10-krotności minimalnego wynagrodzenia czy niektóre regulacje w zakresie zakładowych funduszy świadczeń socjalnych. Centrale związkowe zwróciły również uwagę na brak rozwiązań dotyczących osób bezrobotnych. Natomiast reprezentowana na posiedzeniu strona pracodawców pozytywnie oceniła projektowane w tarczy 4.0. rozwiązania w zakresie prawa pracy. Ich wątpliwości wywołały jednak zapisy dotyczące przesłanki „istotnego wzrostu obciążenia funduszu wynagrodzeń”, które zostały uznane za zbyt skomplikowane. W odniesieniu do pozostałych przepisów za słuszny uznano kierunek zaproponowanych zmian w zamówieniach publicznych oraz w zakresie wsparcia dedykowanego samorządom.

Kolejne posiedzenie Prezydium RDS 12 maja br. poświęcone było problematyce odmrażania gospodarki. Omawiano zgłoszone w tym zakresie postulaty strony społecznej. Dyskutowano także o aktualnych danych na temat korzystania z instrumentów zapisanych w tzw. tarczach antykryzysowych i tarczy finansowej oraz o pojawiających się w debacie publicznej koncepcjach zmian w prawie pracy (dotyczącymi koncepcji tzw. etatu przerywanego).

Podczas spotkania Prezydium 25 czerwca br. omówiono prace zespołów problemowych RDS oraz gremiów eksperckich, m.in. do spraw nowelizacji ustawy o RDS oraz nowelizacji ustawy o zakazie handlu w niedzielę. Przedstawiono także dotychczasowe prace dotyczące projektu tzw. paktu społecznego. Podjęto też wstępną rozmowę na temat wysokości płacy minimalnej i stawki godzinowej w 2021 r. Ustalono, iż do czasu ustawowego terminu przesłania przez stronę rządową uzgodnionej propozycji wysokości płacy minimalnej kwestia ta nie będzie przedmiotem dyskusji i licytacji medialnej poszczególnych przedstawicieli rządu. Strona społeczna uczestnicząca w spotkaniu wyraziła jednocześnie oczekiwanie jak najszybszego przesłania przez stronę rządową propozycji wymaganych wskaźników i wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę na rok 2021 oraz propozycji wysokości minimalnej stawki godzinowej.

22 lipca br. odbyło się kolejne posiedzenie Prezydium Rady Dialogu Społecznego z udziałem partnerów społecznych i strony rządowej. Omówiono m.in. projekt zmian dotyczących zakazu handlu w niedzielę oraz rekomendacje w obszarze pracy zdalnej wypracowane przez organizacje przedsiębiorców. Ustalono, iż obie te kwestie wymagają dalszych prac w ramach zespołów problemowych Rady Dialogu Społecznego. Stosowne rekomendacje mają zostać przedstawione na kolejnych posiedzeniach Prezydium. Ponadto Wiceminister Rozwoju Olga Semeniuk przedstawiła informacje na temat ochrony miejsc pracy i przedsiębiorców przed drugą falą pandemii koronawirusa.

5 sierpnia br. podczas posiedzenia Prezydium Rady Dialogu Społecznego wiceminister finansów Piotr Patkowski omówił przekazane przez stronę rządową założenia projektu budżetu państwa na 2021 r. oraz propozycje średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej i wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2021 r. Zainicjowano także wstępną dyskusję na temat propozycji zwiększenia wskaźnika waloryzacji rent i emerytur w 2021 r. Ustalono, że właściwe zespoły problemowe Rady rozpoczną prace nad wspólnymi stanowiskami w wyżej wymienionych kwestiach.

13 sierpnia br. podczas posiedzenia Prezydium została przedstawiona przez Przewodniczącego Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych informacja dotycząca ustaleń Zespołu na temat: założeń budżetu państwa na rok 2021, propozycji średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej strefie budżetowej, prognozowanej wielkości wskaźników

makroekonomicznych stanowiących podstawę do opracowania projektu ustawy budżetowej na rok 2021, wysokości płacy minimalnej i minimalnej stawki godzinowej oraz waloryzacji rent i emerytur.

30 września br. odbyło się kolejne posiedzenie Prezydium, które poprzedziło posiedzenie plenarne RDS. Omówiono na nim projekty 5 uchwał, które zostały wypracowane przez zespoły problemowe. Przedawniono również wniosek Konfederacji Lewiatan dotyczący potrzeby zmiany ustawy o zakazie handlu w niedzielę. Na spotkaniu Prezydium miały zostać także zaprezentowane efekty pracy zespołu ekspertów ds. nowelizacji ustawy o RDS. Zdecydowano jednak, że Prezydium zajmie się tym tematem na kolejnym posiedzeniu.

Dane statystyczne

W okresie sprawozdawczym ogółem odbyło się 71 spotkań, tj.: 4 posiedzenia plenarne Rady, 15 posiedzeń Prezydium (w tym 10 Prezydiów organizowanych przez Pracodawców RP), 2 spotkania strony społecznej Prezydium organizowane przez Pracodawców RP, 36 spotkań zespołów problemowych Rady, ponadto 1 spotkanie robocze oraz 2 spotkania autonomiczne Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich, 1 spotkanie grupy roboczej Zespołu ds. prawa pracy, 4 spotkania Sekretarzy Prezydium RDS, 1 spotkanie Przewodniczącego z Przewodniczącymi Zespołów problemowych RDS, 1 szkolenie dla członków Rady oraz członków Zespołów problemowych, podzespołów i grupy roboczej oraz 4 spotkania zespołu ekspertów ds. nowelizacji ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

Tabela obrazująca liczbę spotkań zespołów problemowych, podzespołów i grup roboczych.

Zespół problemowy	Liczba posiedzeń w okresie od 23.10.2019 r. do 30.09.2020 r.
Zespół problemowy ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń społecznych	6
Zespół problemowy ds. prawa pracy	3
Zespół problemowy ds. polityki gospodarczej i rynku pracy	5
Zespół problemowy ds. ubezpieczeń społecznych	5
Zespół problemowy ds. rozwoju dialogu społecznego	3
Zespół problemowy ds. funduszy europejskich	2
Zespół problemowy ds. usług publicznych	3
Podzespół ds. służb mundurowych	0
Podzespół ds. ochrony zdrowia	3
Podzespół ds. reformy polityki rynku pracy	0
Zespół problemowy ds. międzynarodowych	0

Doraźny Zespół ds. zamówień publicznych	1
Doraźny Zespół ds. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju	0
Grupa robocza ds. europejskiego dialogu społecznego	2
Podzespół problemowy ds. KAS	3
Suma	36

Rada w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. podjęła 4 uchwały:

- uchwała nr 37 Rady Dialogu Społecznego z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie wskazania organizacji strony pracowników i strony pracodawców przewodniczących zespołom problemowym Rady Dialogu Społecznego,
- uchwała nr 38 Rady Dialogu Społecznego z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie zatwierdzenia programu prac Rady na 2020 r.,
- uchwała nr 39 Rady Dialogu Społecznego z dnia 6 lutego 2020 r. w sprawie powołania Doraźnego zespołu ds. zamówień publicznych,
- uchwała nr 40 Rady Dialogu Społecznego z dnia 24 lutego 2020 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania z wykonania planu finansowego Biura Rady za 2019 roku.

Strona pracowników i pracodawców w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. podjęła 8 uchwał:

- uchwała nr 84 z dnia 17 października 2019 r. strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego w sprawie działań na rzecz poprawy konkurencyjności krajowej branży hutniczej – w odpowiedzi na przekazaną uchwałę Ministerstwo Rozwoju wskazało, iż poruszone przez partnerów społecznych w dokumencie kwestie są tematem dialogu z przedstawicielami przemysłu wskazanymi przez Hutniczą Izbę Przemysłowo-Handlową oraz Forum Odbiorców Energii Elektrycznej i Gazu. Ministerstwo Rozwoju poinformowało również o powołaniu w 2018 roku Zespołu do spraw przemysłów energochłonnych, będącego organem pomocniczym Ministra Przedsiębiorczości i Technologii. W piśmie odniesiono się również do podpisanej w 2019 roku przez Prezydenta RP ustawy o systemach energochłonnych, określającej zasady, tryb udzielania oraz sposób obliczania wielkości pomocy publicznej z tytułu przenoszenia kosztów zakupu uprawnień do emisji. Wskazano także rozwiązanie związane z ochroną handlu proponowane na poziomie Unii Europejskiej, jakim jest koncepcja granicznego podatku/opłaty węglowej. W piśmie negatywnie odniesiono się do postulatu wprowadzenia obniżonych stawek za przesył i dystrybucję energii elektrycznej.

Jednocześnie podkreślono, iż wprowadzone ustawą z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe zmiany miały na celu odbudowę prestiżu kształcenia zawodowego. W piśmie Ministerstwo Rozwoju zapewniło, iż będzie podejmowało inicjatywy oraz działania służące rozwiązywaniu problemów hutnictwa będącego istotną częścią polskiej gospodarki;

- uchwała nr 85 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 27 stycznia 2020 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów – odpowiedzi na przekazaną uchwałę udzieliło Ministerstwo Zdrowia. W piśmie przekazanym do Biura Rady Dialogu Społecznego wyjaśniono, iż wprowadzenie projektowanych zmian ma na celu realizację zobowiązań wynikających z prawa krajowego międzynarodowego, a także strategii i planów działania. W nawiązaniu do wskazanego celu odniesiono się do częstości występowania nadwagi i otyłości w polskim społeczeństwie. Jednocześnie podkreślono, że osiągnięcie wymienionego celu ma nastąpić poprzez wprowadzenie dobrze ugruntowanych mechanizmów w obszarze zdrowia publicznego. Podkreślono także, że zgodnie z publicznie dostępnymi raportami oraz opracowaniami jest coraz więcej dowodów uznających politykę fiskalną za narzędzie zdrowia publicznego. W przekazanym piśmie zwrócono uwagę na brak wpływu projektu ustawy na normy wynikające z prawa oraz procedur dotyczących bezpieczeństwa żywności. Uargumentowano, iż producenci mogą projektowane regulacje wykorzystać jako asumpt do wprowadzenia zmian przyczyniających się do poprawy zdrowia społeczeństwa lub pozostać przy obecnym składzie produktów;
- uchwała nr 86 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie pogarszającej się kondycji finansowej przedsiębiorstw energochłonnych;
- uchwała nr 87 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 r. w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym;
- uchwała nr 88 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 r. w sprawie problemów branży spożywczej i turystycznej;
- uchwała nr 89 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 r. w sprawie redukcji zatrudnienia w administracji rządowej oraz możliwości wprowadzenia ograniczeń skutkujących mniej korzystnymi warunkami zatrudnienia pracowników niż wynikające z podstawy nawiązania stosunku pracy;
- uchwała nr 90 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 r. w sprawie problemów sektora motoryzacyjnego;
- uchwała nr 91 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego z dnia 30 września 2020 r. w sprawie projektu z dnia 15 września 2020 r. ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób

prawnych, ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne oraz niektórych innych ustaw.

Opiniowanie założeń projektów aktów prawnych oraz projektów aktów prawnych wpływających do RDS.

Liczba projektów i rozporządzeń opiniowanych przez RDS w okresie od 23.10.2019 r. do 30.09.2020 r.	34
---	----

Zestawienie projektów ustaw/rozporządzeń przekazanych do konsultacji Radzie Dialogu Społecznego	Poselskie	Senackie	Rządowe	Prezydenckie	Komisyjne	Obywatelskie	Suma
od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r.	118	19	269	5	8	2	421

Tematy, którymi zajęła się Rada:

1. projekt rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej zmieniającego rozporządzenie w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy,
2. projekt ustawy o Agencji Badań Medycznych,
3. projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej,
4. projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z e-skierowaniem oraz listami oczekujących na udzielenie świadczenia opieki zdrowotnej,
5. projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej,
6. projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16.10.2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu niezbędnych informacji gromadzonych przez świadczeniodawców, szczegółowego sposobu rejestrowania tych informacji oraz ich przekazywania podmiotom zobowiązanym do finansowania świadczeń ze środków publicznych,

7. projekt ustawy o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin oraz niektórych innych ustaw,
8. projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wielokrotności kwoty bazowej stanowiącej przeciętne uposażenie funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej,
9. projekt rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie zasad wynagradzania pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej zatrudnionych w urzędach administracji rządowej i pracowników innych jednostek,
10. projekt rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie dodatku kontrolerskiego dla osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej,
11. projekt ustawy o zawodzie farmaceuty,
12. rządowy projekt ustawy - Prawo farmaceutyczne,
13. projekt Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego do roku 2020 (z perspektywą do roku 2030),
14. projekt ustawy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
15. projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie zakresu niezbędnych informacji gromadzonych przez świadczeniodawców, szczegółowego sposobu rejestrowania tych informacji oraz ich przekazywania podmiotom zobowiązanym do finansowania świadczeń ze środków publicznych,
16. prezydencki projekt ustawy o narodowej strategii onkologicznej,
17. projekt ustawy o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw,
18. projekt Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030,
19. projekt ustawy o organizowaniu zadań na rzecz obronności państwa realizowanych przez przedsiębiorców i programie mobilizacji gospodarki,
20. projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z przeniesieniem środków z otwartych funduszy emerytalnych na indywidualne konta,
21. projekt ustawy budżetowej na 2020 r.,
22. projekt ustawy - Prawo zamówień publicznych,
23. projekt ustawy o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r.,

24. projekt ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych,
25. rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania rozporządzenia 2016/679.
26. projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów
27. założenia projektu budżetu państwa na rok 2021.
28. propozycja średniorocznego wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2021.
29. prognozowane wielkości makroekonomiczne stanowiące podstawę opracowania projektu ustawy budżetowej na 2021 r.
30. propozycja Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dotycząca minimalnego wynagrodzenia za pracę i minimalnej stawki godzinowej w 2021 r.
31. proponowany wskaźnik waloryzacji emerytur i rent w 2021 r.
32. senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (druk senacki nr 177).
33. wstępny projekt Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zmiany ustawy - Kodeks Pracy, zawierający propozycje prawnego uregulowania możliwości wykonywania pracy w formie pracy zdalnej.
34. projekt rozporządzenia Ministra Finansów zmieniającym rozporządzenie w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania.

Jako przykład aktów prawnych konsultowanych z naruszeniem przepisów ustawy o Radzie Dialogu Społecznego można wskazać projekt ustawy zmieniającej ustawę o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawę o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw. Projekt wpłynął do Biura RDS 5 sierpnia 2019 r. na etapie prac sejmowych. Miał istotne znaczenie w zakresie prac nad projektem budżetu państwa na 2020 r.

Podobna sytuacja miała miejsce w odniesieniu do projektu ustawy o systemie rekompensat dla sektorów i podsektorów energochłonnych, który został skierowany przez Marszałka Sejmu po I czytaniu na komisjach ds. Energii i Skarbu Państwa i wpłynął do Biura Rady w dniu 5 lipca 2019 r. Należy podkreślić, że Rada Ministrów podjęła decyzję o skierowaniu projektu do Sejmu na posiedzeniu z 18 czerwca 2019 r. Projekt miał kluczowe znaczenie dla przedsiębiorstw energochłonnych, dla których koszt energii stanowi podstawowy element kosztowy. Skierowanie projektu na etapie prac sejmowych uczyniło bezprzedmiotowym wyrażanie stanowiska przez partnerów społecznych w tak kluczowym obszarze gospodarki, wpływającym na konkurencyjność przedsiębiorstw.

28 sierpnia 2019 roku do Rady Dialogu Społecznego został przekazany projekt ustawy budżetowej na 2020 rok. Następnie, zgodnie z zasadą dyskontynuacji związanej z wyborami parlamentarnymi w październiku 2019 roku, Rada Ministrów 23 grudnia 2019 roku przyjęła kolejny projekt ustawy budżetowej na 2020 rok. Niniejszy projekt nie został przekazany do konsultacji Rady Dialogu Społecznego. Należy zauważyć, iż zgodnie z Ustawą o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego strona rządowa, nie później niż 30 dni przed przedstawieniem projektu ustawy budżetowej Sejmowi, kieruje projekt ustawy budżetowej na rok następny wraz z uzasadnieniem do konsultacji Rady. strony pracowników i strony pracodawców, nie później niż w 10 dniu roboczym następującym po dniu otrzymania projektu, zajmują wspólne stanowisko w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok następny.

Informacja na temat prac w zespołach problemowych

Zespół problemowy ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych

Przewodniczącym Zespołu do dnia 19 grudnia 2019 r. był Henryk Nakonieczny, przedstawiciel NSZZ „Solidarność”.

Przewodnictwo Zespołu 19 grudnia 2019 r. przejął Jacek Męcina z Konfederacji Lewiatan.

Do zadań zespołu należy wypracowanie wspólnych stanowisk i opinii w sprawach dotyczących polityki budżetowej, w tym fiskalnej i kontroli podatkowej oraz wynagrodzeń i świadczeń socjalnych.

Od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyło się 7 posiedzeń Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych RDS, w tym jedno połączone posiedzenie z Zespołem problemowym ds. ubezpieczeń społecznych RDS.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. rozpatrzenie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów,
2. projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych,
3. sprawozdanie Rady Ministrów z wykonania ustawy budżetowej za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 roku,
4. założenia projektu budżetu państwa na rok 2021,

5. propozycja średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2021,
6. wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w roku 2021,
7. projekt ustawy budżetowej na rok 2021,
8. projekt ustawy z dnia 29 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

21 stycznia 2020 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych pod przewodnictwem Jacka Męciny. Podczas spotkania omówiono projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów.

W trakcie debaty przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia wskazali, że celem proponowanych zmian legislacyjnych ma być ograniczenie spożycia cukru oraz wzrost prozdrowotnych postaw wśród konsumentów.

Strona społeczna negatywnie odniosła się szczególnie do krótkiego terminu *vacatio legis* zapisanego w projekcie ustawy (termin utrudniałby przedsiębiorcom wprowadzenie koniecznych zmian we właściwym czasie) oraz do wzrostu kosztów utrzymania gospodarstw domowych, będącego wynikiem wprowadzenia projektowanych zmian legislacyjnych. Wśród argumentów przeciwko wprowadzeniu omawianego projektu ustawy wymieniono również: obniżenie konkurencyjności polskich produktów na rynkach zewnętrznych oraz konieczność renegotjacji zawartych już umów.

23 stycznia 2020 r. Zespół ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych przyjął w głosowaniu korespondencyjnym stanowisko z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów. W dokumencie partnerzy społeczni Zespołu sprzeciwili się próbom wykorzystywania narzędzi podatkowych do kształtowania nawyków żywieniowych Polaków. Stwierdzili również, że cel ustawy, którym jest walka z nadwagą i otyłością społeczeństwa, można osiągnąć przy użyciu innych, bardziej skutecznych instrumentów niepodatkowych. W przekazanym do Ministra Zdrowia, Ministra Finansów, Ministra Rozwoju oraz Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokumencie podkreślono, że w projekcie ustawy nie zaproponowano spójnego podejścia do życia i zrównoważonej diety. Zwrócono także uwagę na szybki termin wprowadzenia proponowanych zmian, brak przeprowadzenia analizy wpływu regulacji na procesy społeczno-gospodarcze oraz uniemożliwienie przedsiębiorcom oraz pracownikom przystosowania się do projektowanych zmian. W swoim stanowisku partnerzy społeczni Zespołu wskazali na wysokie stawki obciążeń wynikających z projektu ustawy. Jednocześnie wskazali rozwiązanie, które byłoby skuteczniejszym narzędziem kreowania prozdrowotnych wyborów konsumentów. Dotyczy to zwiększenia nakładów na zdrowie w relacji do PKB z budżetu państwa, wprowadzenia niższych stawek podatku VAT na produkty prozdrowotne, dopłat do warzyw i owoców w celu wzrostu ich konsumpcji, zwiększenia dostępności

zdrowych produktów w szkołach, a przede wszystkim zagwarantowania wszystkim uczniom bezpłatnych, zbilansowanych posiłków i wody.

Stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych z dnia 22 stycznia 2020 r. w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów zostało przekazane Przewodniczącemu Rady Dialogu Społecznego pismem z 24 stycznia 2020 r. Następnie 30 stycznia 2020 r. w głosowaniu korespondencyjnym strona pracowników i strona pracodawców Rady Dialogu Społecznego przyjęła uchwałę nr 85 w sprawie projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów.

Zespół problemowy ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych Rady Dialogu Społecznego na posiedzeniu 5 sierpnia 2020 roku, realizując zobowiązanie wypracowania stanowiska w sprawie wzrostu wysokości minimalnego wynagrodzenia na 2021 rok oraz w sprawie wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej - po dyskusji nad prognozowanymi przez stronę rządową wskaźnikami makroekonomicznymi na 2021 rok oraz propozycjami w sprawie wzrostu wysokości minimalnego wynagrodzenia na 2021 rok oraz w sprawie wskaźnika wzrostu wynagrodzeń w sferze budżetowej na 2021 rok, a także po prezentacji stanowisk poszczególnych organizacji - stwierdził brak porozumienia w sprawie wymienionych wskaźników.

Podczas spotkania przedstawiciel Ministerstwa Finansów omówił założenia projektu budżetu państwa na 2021 rok. Zgodnie z prezentacją, na koniec 2021 r. zakłada się osiągnięcie stopy bezrobocia na poziomie 7,5%. W 2021 roku planowany jest również spadek inflacji bazowej z uwagi na wyhamowanie tempa wzrostu wynagrodzeń oraz średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych o 1,8%.

Strona rządowa przedstawiała także propozycję wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej na rok 2021. Zgodnie z przekazanymi informacjami minimalne wynagrodzenie za pracę w 2021 r. ma wynieść 2.800 zł. Zaznaczono, iż proponowana w 2021 roku minimalna stawka godzinowa dla określonych umów cywilnoprawnych to 18,30 zł.

11 sierpnia 2020 roku odbyło się wspólne posiedzenie Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych oraz Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych. Porządek obrad obejmował m.in.:

1. dyskusję na temat założeń projektu budżetu państwa na rok 2021, stosownie do art. 17 ustawy z dnia 24 lipca z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego - w związku z art. 77 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.);
2. dyskusję nad propozycją średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok 2021, stosownie do art. 7 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych

ustaw (Dz. U. tj. 2018, poz. 2288 z późn. zm.) w związku z art. 78 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.);

3. dyskusję na temat wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz minimalnej stawki godzinowej w roku 2021, stosownie do art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2017 r. poz. 847 z późn. zm.) w związku z art. 79 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.).

Ostatecznie w wyniku przeprowadzonej dyskusji nie wypracowano wspólnego stanowiska w powyższych kwestiach.

4 września 2020 r. odbyło się posiedzenie Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych w formie wideokonferencji. Zespół pracował nad projektem ustawy budżetowej na rok 2021. Debatowano także na temat projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Przedstawicielami strony rządowej w posiedzeniu byli: Iwona Michałek, sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Sebastian Skuza, sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów.

Jako pierwszy zabrał głos wiceminister Sebastian Skuza. Zadeklarował, że strona rządowa, projektując ustawę budżetową na 2021 rok, wzięła pod uwagę wszystkie zmiany spowodowane pandemią COVID-19. Zaznaczył, że zabezpieczono środki na wydatki będące kontynuacją poprzednich zobowiązań oraz na podejmowanie nowych działań. Wiceminister wymienił planowane operacje związane ze zwiększeniem w przyszłym roku środków na finansowanie ochrony zdrowia, które wyniesie 5,3% PKB. Ponadto wskazał na zwiększenie wydatków na obszary szkolnictwa wyższego i nauki oraz waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2021 roku. Przewidywał, że wskaźnik poziomu rejestrowanego bezrobocia podniesie się z 5,2% (grudzień 2019 r.) do 8,0% na koniec 2020 r. i w dalszej kolejności osiągnie 7,5% pod koniec 2021 r. Poinformował o planowanym o 3,4% wzroście przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Wskazał, że poziom dochodów budżetu państwa w 2021 r. będzie uzależniony od powrotu gospodarki na ścieżkę wzrostu. W prognozie dochodów uwzględniono m.in. planowaną zmianę - estoński CIT.

Wiceminister Iwona Michałek przekazała informację parterom społecznym o zabezpieczeniu przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej funduszy na kompleksową realizację działań oraz na zaplanowaną kontrolę progów dochodowych z pomocy społecznej w ramach wydatków na 2021 r.

Podczas posiedzenia Zespołu partnerzy społeczni poruszali w rozmowie problemy związane z planowanymi oszczędnościami w administracji publicznej oraz związanymi z tym zwolnieniami pracowników. Ponadto poruszono kwestie Funduszu Pracy, środków na przewidywaną w 2021 r.

weryfikację progów dochodowych z pomocy społecznej oraz środków na PPK i podwyżki dla kadry pedagogicznej.

W następnej kolejności dyskutowano nad projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw. Jako główny cel projektu zakładana jest realizacja deklarowanej przez Rząd zapowiedzi zaimplementowania systemu opodatkowania, którego zadaniem jest wspieranie mniejszych przedsiębiorstw. Głównymi odbiorcami są podmioty szczególnie dotknięte problemami związanymi z płynnością finansową.

Podczas posiedzenia Zespołu ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych Rady Dialogu Społecznego 8 września 2020 r. kontynuowano dyskusję z 4 września 2020 r. na temat projektu ustawy budżetowej na rok 2021 oraz projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Przedstawiciel Ministerstwa Finansów - sekretarz stanu Sebastian Skuza oraz przedstawicielka Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej - podsekretarz stanu Barbara Socha odnieśli się do pytań, które zgłosiła strona pracodawców i strona pracowników Zespołu. Strona rządowa, zgodnie z wnioskiem partnerów społecznych, omówiła między innymi kwestie dotyczące: wysokości składki na Fundusz Pracy, środków przeznaczonych na ochronę zdrowia, wskaźnika waloryzacji rent i emerytur w 2021 roku, likwidacji Otwartych Funduszy Emerytalnych, środków przeznaczonych na Pracownicze Plany Kapitałowe oraz wzrostu wymiaru składki na Fundusz Solidarnościowy. Partnerzy społeczni nie wypracowali wspólnego stanowiska w sprawie projektu ustawy budżetowej na rok 2021.

W dalszej części spotkania omówiono dodatkowe kwestie związane z projektem ustawy z dnia 29 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

Doraźny zespół problemowy ds. zamówień publicznych

Przewodniczącym zespołu jest Wojciech Hartung, członek Konfederacji Lewiatan.

Do zadań zespołu należy:

1. monitorowanie wdrażania przepisów nowej ustawy - Prawo zamówień publicznych, w tym przede wszystkim konsultowanie projektów aktów wykonawczych, w tym w zakresie uwzględniającym aspekty społeczne,
2. przygotowanie we współpracy z właściwymi ministerstwami i urzędami sugestii dotyczących dobrych praktyk w sferze zamówień publicznych, obejmujących kwestie: opisu przedmiotu zamówienia, warunków udziału w postępowaniu oraz klauzul umownych w wybranych branżach,
3. wypracowanie rekomendacji dotyczących procedur udzielania zamówień poniżej progów unijnych oraz tzw. zamówień bagatelnych,
4. bieżące monitorowanie otoczenia prawnego ustawy oraz sytuacji na rynku zamówień publicznych.

Od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyło się jedno posiedzenie Doraźnego zespołu problemowego ds. zamówień publicznych RDS.

Podczas posiedzenia omawiano następujące tematy:

1. ustawy Covid-19 - ocena dotychczas przyjętych rozwiązań, propozycje ewentualnych dalszych działań;
2. nowe Prawo zamówień publicznych - najistotniejsze zmiany.

19 czerwca 2020 r. odbyło się posiedzenie Doraźnego zespołu ds. zamówień publicznych Rady Dialogu Społecznego. Spotkanie poświęcone tzw. ustawom covidowym przeprowadzono w formie wideokonferencji.

Podczas dyskusji przedstawiciel Urzędu Zamówień Publicznych przedstawił praktykę stosowania artykułu 6 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, zgodnie z którą nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, jeżeli zachodzi wysokie prawdopodobieństwo szybkiego i niekontrolowanego rozprzestrzeniania się choroby lub jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia publicznego. W tym kontekście poinformowano o publikacji zaleceń oraz wykładni dotyczącej artykułów ustawy o zwalczaniu COVID-19 na stronie Urzędu Zamówień Publicznych.

Partnerzy społeczni odnieśli się do konieczności oceny skutków regulacji, która z uwagi na wyjątkową sytuację powinna zostać przedstawiona po wejściu przepisów w życie. Jednocześnie zawnioskowano o monitorowanie korzystania z przepisów. Strona społeczna odniosła się jednocześnie do obowiązku udowodnienia przez wykonawcę wpływu sytuacji epidemicznej na realizację umowy, do kwestii potrąceń kary umownej oraz do wydłużenia terminu realizacji umowy.

W ostatniej części spotkania przedstawiciel Urzędu Zamówień Publicznych poinformował o pracach nad komentarzem do nowej ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz aktami wykonawczymi.

Zespół problemowy ds. ubezpieczeń społecznych

Przewodniczącym zespołu do 19 grudnia 2019 r. był Jan Klimek, przedstawiciel Związku Rzemiosła Polskiego.

19 grudnia 2019 r. przewodnictwo zespołu przejął Waldemar Lutkowski, przedstawiciel Forum Związków Zawodowych.

Do zadań zespołu należy wypracowywanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących ubezpieczeń społecznych.

Od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 4 posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych RDS, w tym jedno posiedzenie połączone z Zespołem ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. dyskusja nad wypracowaniem wspólnego stanowiska na temat zwiększenia wysokości wskaźnika waloryzacji emerytur i rent z FUS w 2020 r. zgodnie z art. 89 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U.2018.1270 t.j. z późn. zm.);
2. dyskusja w sprawie projektu dokumentu „Informacja Rady Ministrów dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. poz. 398, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. 1717)”;
3. omówienie propozycji zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2021 r.;
4. objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym wszystkich świadczących lub wykonujących pracę oraz prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą proporcjonalnie takimi samymi obciążeniami składkowymi.

26 listopada 2019 r. Zespół ds. ubezpieczeń społecznych przeprowadził dyskusję w sprawie projektu dokumentu „Informacja Rady Ministrów dla Sejmu RP o skutkach obowiązywania ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z funkcjonowaniem systemu ubezpieczeń społecznych (Dz. U. poz. 398, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z określeniem zasad wypłaty emerytur ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (Dz. U. poz. 1717)”. Strona rządowa zwróciła uwagę na mechanizmy wprowadzone do systemu emerytalnego dzięki ustawom nowelizującym: waloryzację emerytur, dziedziczenie zaoszczędzonych środków, tzw. suwak bezpieczeństwa oraz dobrowolność uczestnictwa w OFE. Partnerzy społeczni w nawiązaniu do projektu omawianego dokumentu odnieśli się do stabilizacji, przejrzystości oraz ujednoczenia systemu emerytalnego. Podkreślili, że głównym celem funkcjonowania systemu emerytalnego ma być przeciwdziałanie ubóstwu wśród osób starszych. W drugiej części posiedzenia Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych rozpatrzono kwestię problematyki emerytur stażowych i niewygaszania emerytur pomostowych. Partnerzy społeczni zgodzili się rozpocząć dyskusję nad wskazanym tematem. Wyrazili także gotowość do uzgodnienia wraz ze stroną rządową wspólnej propozycji rozwiązań dotyczących emerytur stażowych oraz niewygaszania emerytur pomostowych.

11 lutego 2020 r. odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych pod przewodnictwem Waldemara Lutkowskiego. Spotkanie miało charakter organizacyjny. Strony uzgodniły ramowy plan tematów posiedzeń zespołu w 2020 roku. Wśród proponowanej problematyki znalazły się między innymi kwestie: emerytur pomostowych, przeglądu ustawy o świadczeniach

pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz oskładkowanie umów cywilnoprawnych. Podczas posiedzenia członkowie Zespołu oraz zaproszeni goście omówili również problemy związane z wygaszającym charakterem emerytur pomostowych.

11 sierpnia 2020 roku odbyło się wspólne posiedzenie Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych oraz Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych. Porządek obrad obejmował m.in. omówienie propozycji zwiększenia wskaźnika waloryzacji emerytur i rent w 2021 r. stosownie do art. 89 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 31zzd ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.). Ostatecznie w wyniku przeprowadzonej dyskusji nie wypracowano wspólnego stanowiska w powyższych kwestiach.

22 września 2020 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych Rady Dialogu Społecznego. Podczas spotkania poruszono kwestie:

- objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym wszystkich świadczących lub wykonujących pracę oraz prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą proporcjonalnie takimi samymi obciążeniami składkowymi emerytur stażowych
- oraz uchylecia wygaszania emerytur pomostowych.

W pierwszej części spotkania sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed przedstawił krótko propozycje strony rządowej, dotyczącą tematów do dyskusji z partnerami społecznymi na temat ewentualnych zmian w przepisach z zakresu obowiązkowego ubezpieczenia społecznego. Następnie strona pracowników i strona pracodawców zwróciła uwagę na dodatkowe kwestie, które powinny być przedmiotem debaty podczas kolejnego posiedzenia Zespołu ds. ubezpieczeń społecznych. Szczególną uwagę zwrócono na konieczność stworzenia projektu nowelizacji, którego celem będą: oskładkowanie wszelkich form pozarolniczej działalności gospodarczej oraz rozwiązania dotyczące zbiegu tytułów do ubezpieczeń. W kontekście ewentualnych zmian zaproponowano także uwzględnienie nowych form świadczenia pracy.

Kolejną część posiedzenia poświęcono wyznaczeniu głównych kierunków prac nad zmianami legislacyjnymi w zakresie emerytur stażowych oraz emerytur pomostowych. Poruszono również problem związany z wypłatami dodatkowego zasiłku opiekuńczego w kontekście konieczności złożenia przez pracownika oryginału wniosku do pracodawcy.

Zespół problemowy ds. prawa pracy

Przewodniczącym zespołu od 19 grudnia 2019 roku jest Henryk Nakonieczny, przedstawiciel NSZZ „Solidarność”.

Do 19 grudnia 2019 roku przewodniczącym Zespołu był Jacek Męcina z Konfederacji Lewiatan.

Do zadań zespołu należy wypracowanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących indywidualnego i zbiorowego prawa pracy.

W okresie od 23 października 2019 roku do 30 września 2020 roku odbyły się **3 posiedzenia** Zespołu problemowego ds. prawa pracy RDS.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. omówienie odpowiedzi MRPiPS w sprawie implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/957 z dnia 28 czerwca 2018 roku zmieniającej dyrektywę 96/71/WE dotyczącą delegowania pracowników w ramach świadczenia usług,
2. kontynuacja dyskusji w sprawie porozumienia ramowego europejskich partnerów społecznych dot. aktywnego starzenia i podejścia międzypokoleniowego z 8 marca 2017 roku - podsumowanie prac,
3. wniosek Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie ratyfikacji Poprawek do Konwencji o pracy na morzu (skonsolidowanej) z 2006 roku, zatwierdzonych przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie w dniu 5 czerwca 2018 r. - dyskusja oraz próba wypracowania wspólnego stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Rady w sprawie przedmiotowego wniosku,
4. wniosek Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie uregulowania w powszechnych przepisach prawa pracy możliwości wykonywania pracy w formie pracy zdalnej: dyskusja oraz próba wypracowania stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Rady w sprawie wstępnego i roboczego projektu Ministra Rodziny Pracy i Polityki Społecznej zmiany ustawy Kodeks Pracy, zawierającego propozycje prawnego uregulowania możliwości wykonywania pracy w formie pracy zdalnej.
5. senacki projekt ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (druk senacki nr 177) – dyskusja oraz próba wypracowania wspólnego stanowiska zespołu w sprawie przedmiotowego projektu.

Pod koniec 2019 roku Zespół problemowy ds. prawa pracy RDS kontynuował prace w sprawie implementacji porozumienia ramowego europejskich partnerów społecznych dotyczącego aktywnego starzenia się i podejścia międzypokoleniowego z 8 marca 2017 roku. W nawiązaniu do ustaleń, które zapadły na posiedzeniu Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego 2 marca 2018 roku w imieniu moderatorów grupy Przewodniczący Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego RDS Zbigniew Żurek przekazał do Zespołu ds. prawa pracy RDS rekomendacje wypracowane przez partnerów społecznych w sprawie wdrażania w Polsce porozumienia. Rekomendacje dla Zespołu problemowego ds. prawa pracy RDS dotyczyły podjęcia przez partnerów społecznych prac nad zagadnieniami objętymi zakresem porozumienia, tj. organizacja czasu pracy starszych pracowników oraz umowa mentorska. Zgodnie z uzgodnieniami z posiedzenia Zespołu 22 października 2019 roku strona pracodawców zobowiązała się do przedstawienia projektu porozumienia dotyczącego porozumienia ramowego oraz wytycznych dla firm w sprawie dostępu na teren zakładu pracy przedstawicieli zakładowej organizacji związkowej lub przedstawicieli związku

zawodowego, którzy nie są zatrudnieni u danego pracodawcy, lecz którego pracownicy lub inne osoby wykonujące pracę zarobkową są członkami tego związku.

20 września 2019 roku sekretarz stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed skierował pismo do przewodniczącego Zespołu problemowego ds. prawa pracy w sprawie implementacji dyrektywy dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług. Omówienie pisma odbyło się na grudniowym posiedzeniu Zespołu. Na spotkaniu przedstawiciele ministerstwa informowali o trwających pracach nad przygotowaniem projektu, który miałby wdrażać dyrektywę do polskiego porządku prawnego. Wyrazili gotowość do współpracy oraz oczekiwanie na przedstawienie stanowisk związków zawodowych i organizacji pracodawców. Strona społeczna podkreśliła, że konieczne jest jak najszybsze uregulowanie kwestii delegowania pracowników. Zadeklarowała też włączenie się w prace prowadzone przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Równocześnie członkowie zespołu apelowali o rozpoczęcie rozmów na temat kwestii oddzielenia instytucji delegowania od instytucji podróży służbowej.

13 grudnia 2019 roku odbyła się także dyskusja nad propozycją projektu stanowiska strony społecznej w sprawie implementacji porozumienia ramowego europejskich partnerów społecznych dotyczącego aktywnego starzenia się i podejścia międzypokoleniowego z 8 marca 2017 roku. W trakcie posiedzenia przedstawiciele związków zawodowych przedstawili uwagi do projektu przygotowanego przez organizacje pracodawców. Strona związkowa zwróciła uwagę na konieczność dopracowania treści dokumentu oraz potrzebę uzupełnienia stanowiska o postulaty związków zawodowych. Chodzi o uelastycznienie czasu pracy starszych pracowników, uzależnienie pracy w nadgodzinach od zgody pracownika oraz o dopisanie zalecenia dotyczącego przeprowadzania strategicznej analizy demograficznej w firmach. Przedstawiciele strony pracodawców podkreślali, że dokument zawiera rozwiązania kompromisowe i optymalne, które mogą zachęcić pracodawców i starszych pracowników do podejmowania i kontynuowania zatrudnienia. Zaznaczono jednak, że możliwe są dalsze prace nad stanowiskiem, tak by uwzględniło ono wszystkie zgłoszone postulaty. Członkowie Zespołu zdecydowali, iż dalsze prace nad wspólnym stanowiskiem partnerów społecznych będą prowadzone w formule autonomicznej.

Spotkanie autonomiczne Zespołu problemowego ds. prawa pracy poświęcone dalszej dyskusji nad treścią porozumienia odbyło się 9 stycznia 2020 roku. Ostateczny kształt stanowiska został wypracowany w trybie korespondencyjnym. Uroczyste podpisanie porozumienia partnerów społecznych przez wiceprzewodniczących Rady Dialogu Społecznego nastąpiło 8 czerwca br.

Pierwsze spotkanie pod przewodnictwem Henryka Nakoniecznego z NSZZ „Solidarność” miało miejsce w lutym 2020 roku.

4 lutego 2020 roku zespół obradował na temat wniosku Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie ratyfikacji poprawek do Konwencji o pracy na morzu (skonsolidowanej) z 2006 roku, zatwierdzonych przez Międzynarodową Konferencję Pracy w Genewie 5 czerwca 2018 roku. Poprawki do Konwencji o pracy na morzu zostały przyjęte przez specjalny trójstronny komitet 27 kwietnia 2018 roku, a następnie zatwierdzone przez Międzynarodową Konferencję Pracy.

Wprowadzają one zmiany, których celem jest ochrona praw marynarza podczas uwięzienia na statku lub poza nim na skutek piractwa lub zbrojnej napaści na statek. Dotyczą m.in. przedłużenia obowiązywania umowy o pracę, zapewnienia wypłacania wynagrodzenia i innych uprawnień w ramach marynarskiej umowy o pracę i przedłużenia czasu na prawo do repatriacji. Zgodnie z artykułem 15 Konwencji poprawki wejdą w życie, jeżeli do końca wyznaczonego terminu, tj. 26 czerwca 2020 roku sprzeciwu nie złożą więcej niż 40% państw stron Konwencji wg stanu na 5 czerwca 2018 roku. Związanie się poprawkami do Kodeksu wdrażającego prawidła 2.1, 2.2 oraz 2.5 będzie wymagało zmiany ustawy o pracy na morzu, co przemawia za wystąpieniem o zgodę na ich ratyfikację. Z uwagi na przedmiotowy zakres poprawek wniosków został włączony do rozpatrzenia na posiedzeniu Zespołu problemowego ds. prawa pracy. 3 lutego 2020 roku członkom Zespołu przekazano pismo Andrzeja Kościka, przewodniczącego Rady Krajowej Sekcji Morskiej Marynarzy i Rybaków NSZZ „Solidarność” w sprawie kwestii tłumaczenia poprawek na język polski. W piśmie zwrócono uwagę, że nieprecyzyjne określenie sformułowań ujętych w poprawkach może być przyczyną wielu nieporozumień i jest istotne pod kątem wprowadzenia zmian do polskiego porządku prawnego. Strona społeczna wnioskowała do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o rozważenie uwzględnienia propozycji uwag do tłumaczenia i podjęcie dalszych prac nad poprawkami do Konwencji. Ostatecznie Przewodniczący Zespołu zwrócił się do strony rządowej o zorganizowanie dodatkowego spotkania w celu uzgodnienia tłumaczenia poprawek do Konwencji. Następnie Zespół podejmie próbę wypracowania wspólnego stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Rady w sprawie przedmiotowego wniosku.

W dalszej części posiedzenia zespół dyskutował o propozycjach do planu prac. Do prac Zespołu problemowego ds. prawa pracy RDS w 2020 roku włączono dyskusje na temat:

1. ustawy o rozwiązywaniu sporów zbiorowych,
2. czasu pracy, rozumianego również jako czas odpoczynku,
3. implementacji dyrektyw europejskich (analiza i ocena możliwości rozwiązań),
4. wprowadzenia regulacji prawnych w zakresie dopuszczalnej maksymalnej temperatury w miejscu pracy spowodowanej czynnikami atmosferycznymi,
5. wprowadzenia zasady domniemania istnienia stosunku pracy.

W lipcu 2020 roku do dalszego procedowania w ramach zespołu skierowano dwa dokumenty wypracowane przez stronę pracodawców Rady:

- propozycję zmian ustawy o ograniczeniu handlu w niedzielę i święta oraz w niektóre inne dni,
- rekomendacje w zakresie pracy zdalnej, mierzenia temperatury oraz wykonywania testów na COVID-19.

29 września 2020 roku odbyło się kolejne posiedzenie Zespołu problemowego ds. prawa pracy. Porządek obrad obejmował m.in. dyskusję nad wnioskiem Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie uregulowania w powszechnych przepisach prawa pracy możliwości wykonywania pracy w formie pracy zdalnej oraz omówienie przepisów senackiego projektu ustawy

o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji zgodnie z drukiem senackim nr 177.

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej przygotowało roboczy projekt wpisania formy pracy zdalnej do Kodeksu Pracy. Obecne regulacje dotyczące pracy zdalnej zostały zawarte w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W oparciu o wrześniową nowelizację przedłużono obowiązywanie aktualnych przepisów na okres trwania pandemii z adnotacją, że to rozwiązanie może być kontynuowane 3 miesiące po jej ustaniu.

W przedstawionym projekcie ministerstwo zaproponowało wpisanie pracy zdalnej na stałe do Kodeksu Pracy w miejsce dzisiejszych rozwiązań dotyczących telepracy. Według MRPiPS praca zdalna powinna być zawierana na zasadzie porozumienia pomiędzy pracodawcami a organizacjami związkowymi bądź uregulowana w umowie o pracę. Ministerstwo dopuszcza możliwość wykonywania pracy zdalnej w sposób stały lub częściowy. Przejście na pracę zdalną ma mieć charakter dobrowolny. Przez wzgląd na szczególne okoliczności skorzystać z tej formy pracy będzie mógł zarówno pracodawca, jak i pracownik. Przy okazji wpisania pracy zdalnej do Kodeksu pracy konieczne będzie uregulowanie kwestii BHP oraz odpłatności za wykorzystywanie własności pracownika do wykonania pracy. Projekt ma wejść w życie w I kwartale 2021 roku. Partnerzy społeczni zdecydowanie poparli potrzebę uregulowania kwestii pracy zdalnej w Kodeksie pracy. Jednak wyrazili zastrzeżenia wobec usunięcia z KP zapisów dotyczących telepracy, które stanowią implementację I autonomicznego porozumienia polskich partnerów społecznych zawartego przez reprezentatywne organizacje partnerów społecznych w 2005 roku. Pod dyskusję poddano również zagadnienie rotacyjności pracy zdalnej. Strona społeczna zwróciła uwagę na kwestię podziału odpowiedzialności, która ciąży na pracodawcy i pracowniku przy wykonywaniu pracy zdalnej.

W dalszej części posiedzenia członkowie zespołu dyskutowali na temat senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji. Zdecydowano o przygotowaniu wspólnego stanowiska w tej sprawie.

Zespół problemowy ds. funduszy europejskich

Przewodniczącym Zespołu do 19 grudnia 2019 r. był Sławomir Wittkowicz z Forum Związków Zawodowych.

Od 19 grudnia 2019 r. przewodnictwo Zespołu ds. funduszy europejskich objął Jan Klimek, przedstawiciel Związku Rzemiosła Polskiego.

Od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 2 posiedzenia Zespołu ds. funduszy europejskich. Zespół ds. funduszy europejskich odbył także dwa spotkania autonomiczne oraz jedno spotkanie w trybie roboczym.

Podczas tych posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. wsparcie dla budowy potencjału partnerów społecznych i rozwoju dialogu społecznego w przyszłej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027 w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego+ (informacja strony rządowej na temat odpowiedzi na pismo Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego do Nicolasa Schmita - komisarza UE ds. miejsc pracy i praw socjalnych),
2. stan negocjacji nowej Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027 - informacja strony rządowej,
3. projekt Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji - informacja strony rządowej nt. przygotowania stanowiska RP, dyskusja,
4. informacja na temat prac Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,
5. przeprowadzenie ekspertyzy dot. wsparcia na rzecz budowy potencjału partnerów społecznych w krajach Unii Europejskiej - omówienie dalszych działań dot. wykonania tego zadania,
6. udział partnerów społecznych w promocji funduszy europejskich - informacja strony rządowej na temat planowanych działań w tym zakresie, dyskusja.

Podczas spotkania 5 marca 2020 r. przedstawiciele strony rządowej przekazali partnerom społecznym informacje na temat procedury negocjacji Umowy Partnerstwa na lata 2021-2027. Omówiono także aktualny stan uzgodnień Umowy Partnerstwa.

W trakcie posiedzenia poruszono także kwestię projektu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, z którego środki będą przeznaczone na łagodzenie skutków wynikających z konieczności osiągnięcia celów Nowego Zielonego Ładu. Wśród głównych obszarów działań w tym zakresie wskazano: tworzenie miejsc pracy w sektorze MŚP oraz tworzenie warunków sprzyjających przekwalifikowaniu pracowników.

Zespół podczas rozmów odniósł się do kwestii ekspertyzy dotyczącej wsparcia na rzecz budowy potencjału partnerów społecznych w krajach UE. Przedstawiciele strony społecznej zespołu w kontekście planowanego badania ewaluacyjnego wyrazili nadzieję na możliwość udziału w ocenie jego jakości.

Strona pracowników i strona pracodawców Zespołu ds. funduszy europejskich przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej wypracowała wspólne uwagi do rządowego projektu ustawy o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych w związku z wystąpieniem COVID-19 w 2020 r. Stanowisko zostało przekazane do Marszałka Senatu RP Tomasza Grodzkiego 7 kwietnia 2020 r. Partnerzy społeczni zwrócili uwagę między innymi na konieczność: ich udziału w konsultowaniu dokumentów na każdym etapie prac, które mają wpływ na realizację projektów finansowanych z funduszy europejskich; niezwłocznego przekazywania informacji dotyczących zakresu i terminu wprowadzanych zmian do wszystkich beneficjentów za pomocą systemu SL2014; doprecyzowania przepisów, które mogłyby pozostawiać możliwość stosowania przez

instytucje uznaniowości; włączenia komitetu monitorującego do wyboru dofinansowania projektów - w trybie nadzwyczajnym - mających na celu ograniczenie wystąpienia negatywnych skutków COVID-19 oraz konsultacji zmian programów operacyjnych; wydłużenia terminu złożenia wniosku o płatność do 90 dni oraz terminu wyboru lub zmiany partnera i złożenia protestu do 60 dni.

Po autonomicznym spotkaniu zespołu w formie wideokonferencji 11 maja 2020 r. jego przewodniczący w uzgodnieniu ze stroną pracowników i stroną pracodawców zespołu wystosował do Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marleny Maląg pismo z prośbą o wydłużenie terminu składania propozycji przedsięwzięć projektowych z obszaru dialogu społecznego dotyczących niwelowania skutków epidemii COVID-19 w ramach działania 2.20 PO Wiedza Edukacja Rozwój „Wysokiej jakości dialog społeczny w zakresie dostosowania systemów edukacji i szkolenia do potrzeb rynku pracy”. W dokumencie zwrócono się również z wnioskiem o zmianę limitu budżetu dla jednego projektu składanego samodzielnie przez daną organizację na kwotę 500 tys. zł oraz - w związku z sytuacją pandemii - o przedłużenie okresu realizacji projektów na 2021 rok. W odpowiedzi na pismo kierowane przez przewodniczącego Zespołu ds. funduszy europejskich pismem z 15 maja 2020 r. Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poinformował partnerów społecznych o przedłużeniu terminu składania propozycji przedsięwzięć projektowych z obszaru dialogu społecznego dotyczących niwelowania skutków epidemii COVID-19.

Zespół problemowy ds. polityki gospodarczej i rynku pracy

Przewodniczącym Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy do 19 grudnia 2019 roku był Andrzej Malinowski Prezydent, Pracodawców RP.

Przewodnictwo Zespołu 19 grudnia 2019 r. przejął Leszek Miętek, przedstawiciel OPZZ.

Do zadań Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy należy wypracowywanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących polityki gospodarczej kraju oraz rynku pracy.

W okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

- problemy, zagrożenia i skutki spowolnienia gospodarczego dla pracowników i pracodawców oraz konieczne działania pomocowe ze strony państwa,
- sytuacja w przedsiębiorstwach transportowych, wywołana pandemią koronawirusa,
- polityka państwa w obszarze energetyki i górnictwa,
- sytuacja w przemyśle motoryzacyjnym, wywołana pandemią koronawirusa.
- informacja strony rządowej dotycząca reformy administracji publicznej.

- dyskusja w sprawie sytuacji w branży spożywczej.

W trakcie prac Zespołu strona pracowników i strona pracodawców wypracowała wspólne stanowiska:

- stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie pogarszającej się kondycji finansowej przedsiębiorstw energochłonnych,
- stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym,
- stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu z dnia 3 sierpnia 2020 r. w sprawie problemów sektora motoryzacyjnego,
- zmienione Stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego z dnia 9 września 2020 r. w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym,
- stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu z dnia 10 września 2020 r. w sprawie problemów branży spożywczej i turystycznej.

12 lutego 2020 roku odbyło się pierwsze posiedzenie Zespołu do spraw polityki gospodarczej i rynku pracy pod przewodnictwem Leszka Miętka, przedstawiciela Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Spotkanie miało charakter organizacyjny. Członkowie Zespołu ustalili wspólnie terminarz posiedzeń Zespołu w 2020 roku. Omówiono także sposób przyjmowania przez Zespół procedowanej problematyki.

W posiedzeniu udział wzięli Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego oraz były Przewodniczący Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Andrzej Malinowski. W swojej wypowiedzi przedstawił tematy prac rozpatrywane przez Zespół podczas jego przewodnictwa.

Kolejne posiedzenia Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS - z uwagi na obostrzenia związane z pandemią koronawirusa - zostały przeprowadzone w formie wideokonferencji. Zespół obradował zdalnie 27 maja, 18 czerwca oraz 8 lipca 2020 r. Wymienione spotkania poświęcono przede wszystkim rozmowom na temat sytuacji poszczególnych sektorów gospodarki, które znalazły się w trudnej sytuacji ze względu na ograniczenia wynikające z tzw. zamrożenia gospodarki.

Efektom wspomnianych wyżej dyskusji było przyjęcie w trybie korespondencyjnym stanowiska Zespołu w sprawie pogarszającej się kondycji finansowej przedsiębiorstw energochłonnych oraz w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym.

W dokumencie dotyczącym przedsiębiorstw energochłonnych partnerzy społeczni wyrazili zaniepokojenie pogarszającą się kondycją finansową przedsiębiorstw przemysłu energochłonnego oraz

ryzykiem wystąpienia fali zwolnień i bankructw. Jako przyczynę pogarszającej się sytuacji, obok kryzysu wywołanego pandemią, wskazano politykę klimatyczną oraz środowiskową Unii Europejskiej. W dokumencie wskazano dodatkowo na negatywny wpływ planowanego od 1 października 2020 r. wprowadzenia nowej opłaty związanej z finansowaniem rynku mocy. Partnerzy społeczni poparli apel największych firm energochłonnych o zawieszenie opłaty mocowej na przejściowy okres do 31 grudnia 2021 r. oraz wprowadzenie rozwiązań zapewniających ulgę w kosztach rynku mocy dla firm energochłonnych. Jednocześnie podkreślili, że problemy sektora energochłonnego będą miały negatywny wpływ na sektor wytwórczy, który jest stabilizatorem systemu elektroenergetycznego. Opisane stanowisko 30 czerwca 2020 r. zostało przyjęte w głosowaniu korespondencyjnym jako uchwała nr 86 strony pracowników i strony pracodawców z dnia 25 czerwca 2020 r. w sprawie pogarszającej się kondycji finansowej przedsiębiorstw energochłonnych.

Kolejnym przyjętym przez Zespół ds. polityki gospodarczej i rynku pracy było stanowisko strony pracowników i strony pracodawców z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym. Przyjęcie dokumentu procedowano w formie korespondencyjnej. W dokumencie przedstawiciele organizacji Rady Dialogu Społecznego w Zespole podkreślili, że transport jest jednym z najważniejszych czynników zapewniających rozwój społeczno-gospodarczy kraju, który determinuje realizację Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. W dokumencie zwrócono uwagę na brak pełnej efektywności wdrożonych w ramach tzw. tarcz antykryzysowych rozwiązań dla sektora transportowego.

Partnerzy społeczni wymienili między innymi postulaty o:

- przejęcie przez państwo odpowiedzialności za zbiorowy transport autobusowy i objęcie siecią regularnych i pewnych połączeń autobusowego transportu zbiorowego obszary obecnie wykluczone; ścisłą współpracę państwa i samorządów w tej kwestii (stały monitoring trendów, potoków pasażerów, ewaluacja),
- wkomponowanie spójnego systemu przewozów autobusowych w politykę klimatyczną,
- wprowadzenie zmian legislacyjnych w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w komunikacji miejskiej oraz autobusowej komunikacji międzymiastowej w celu zapewnienia pracownikom odpowiednich warunków higieniczno-sanitarno-socjalnych podczas wykonywanej pracy,
- podjęcie zdecydowanych działań ze strony administracji rządowej w celu ukrócenia nieuczciwych praktyk firm i osób, które wykorzystując sytuację kryzysową i fakt konieczności zapewnienia ciągłości dostaw, nie dokonują płatności za już wykonane usługi przewozowe lub celowo opóźniają zapłaty w transakcjach handlowych,
- wprowadzenie mechanizmu obligatoryjnego rekompensowania kosztów poniesionych,
- udzielenie wsparcia przez państwo narodowemu przewoźnikowi lotniczemu (PLL LOT SA) w celu sprostania międzynarodowej konkurencji,

- promowanie przez PLL LOT SA pracowniczych formy zatrudnienia z uwagi na ich pozytywny wpływ na bezpieczeństwo firmy, pracowników i pasażerów,
- ograniczenie lub zniesienie obostrzeń dotyczącej liczby pasażerów w transporcie kolejowym, w szczególności regionalnym, z uwagi na trudności w kontrolowaniu ograniczeń i ich egzekwowaniu.
- na wzór rozwiązań przewidzianych dla lotnisk - potrzebę ustalenia dla zarządców infrastruktury kolejowej, operatorów infrastruktury usługowej wsparcia w zakresie kosztów minimalnego utrzymania w gotowości operacyjnej całej infrastruktury, które nie były/są pokrywane z przychodów od przewoźników,
- uwzględnienie w przepisach tzw. tarczy antykryzysowej przedsiębiorstw branży morskiej i śródlądowej,
- przyznanie podmiotom zarządzającym portami morskimi możliwości czasowego zwolnienia z opłat bądź czasowej redukcji opłat portowych, opłat z tytułu użytkowania, najmu, dzierżawy i innych opłat uiszczanych na rzecz podmiotów zarządzających portami przez przedsiębiorstwa żeglugowe, portowe i inne działające w granicach portów o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej,
- rozłączenie dla branży portowo-morskiej płatności należności celnych i podatkowych (VAT),
- wprowadzenie natychmiastowego zwrotu nadpłaconego podatku VAT oraz uwolnienie środków zgromadzonych na wydzielonych rachunkach VAT, także firm nieobjętych obowiązkowym *split payment* (środki powinny być wykorzystywane do regulowania innych, niż wymienione w art. 62b ust. 2 ustawy Prawo Bankowe zobowiązań firm transportowych).
- nowelizację ustawy o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, tak aby wydłużyć płatności dla podmiotu publicznego do co najmniej 60 dni (analogicznie jak w przypadku publicznego podmiotu zdrowotnego).
- skrócenie zwrotu podatku VAT z 60 dni na maksymalnie 25 dni (w zakresie bieżących operacji finansowych) oraz przyspieszenie zwrotu podatku VAT z 25 dni na 10 dni w celu utrzymania płynności finansowej.

Strona pracowników i strona pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy w okresie przewodnictwa Prezydenta Pracodawców RP przyjęła również stanowisko z dnia 3 sierpnia 2020 r. w sprawie problemów sektora motoryzacyjnego. W dokumencie znalazły się następujące rekomendacje:

- powołanie zespołu dla prowadzenia branżowego dialogu ds. motoryzacji,
- wsparcie sektora motoryzacyjnego w postaci kontynuacji wsparcia postojowego dla pracowników firm,

- wdrożenie programu wsparcia zakupu nowych pojazdów,
- wprowadzenie regulacji umożliwiających w czasie kryzysu bardziej elastyczną organizację produkcji,
- przyjęcie nowych uregulowań w Kodeksie pracy dotyczących świadczenia pracy w formie pracy zdalnej,
- czasowe odroczenie wejścia w życie wybranych regulacji technicznych i powstrzymanie się z nakładaniem nowych obowiązków,
- rozszerzenie programu wsparcia zakupów pojazdów nisko- i zeroemisyjnych,
- wsparcie dla rynku pojazdów ciężarowych i autobusów napędzanych ciekłym gazem ziemnym,
- wdrożenie programów wsparcia dla inwestycji w obszarze produkcji pojazdów zero-emisyjnych oraz części i komponentów do ich produkcji,
- wdrożenie programów wsparcia dla inwestycji w obszarze transformacji sektora motoryzacyjnego w kierunku neutralności emisyjnej,
- ograniczenie skutków transformacji poprzez wsparcie zmian w kwalifikacjach pracowników,
- zmiana zasad opodatkowania samochodów.

10 września 2020 r. odbyło się posiedzenie Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy RDS w formie wideokonferencji. Spotkanie poświęcono zapowiadanej przez stronę rządową reformie administracji publicznej oraz problemom branży spożywczej.

W posiedzeniu stronę rządową reprezentowali Michał Dworczyk, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Marlena Małag, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz Alina Nowak, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Minister Michał Dworczyk przedstawił plan reformy administracji publicznej. Poinformował partnerów społecznych o prowadzonych we wszystkich ministerstwach analizach dotyczących zakresu ich kompetencji. Wskazał także na konieczność optymalizacji pracy administracji publicznej, jednocześnie deklarując stopniowe wprowadzanie zmian.

Strona pracowników negatywnie zaopiniowała planowaną reformę administracji publicznej, powołując się na prognozy wzrostu wskaźnika bezrobocia.

W trakcie dyskusji odniesiono się do problemów, z jakimi borykają się w związku z pandemią koronawirusa branże: spożywcza, hotelarska i gastronomiczna. W tej kwestii partnerzy społeczni zwrócili uwagę na konieczność podjęcia rozmów we właściwym trójstronnym zespole branżowym. Jednocześnie ustalono wstępny zarys procedowania nad stanowiskiem strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego w sprawie problemów branży spożywczej i turystycznej.

Decyzją Prezydium Rady Dialogu Społecznego z dnia 13 sierpnia 2020 r. uchwała nr 87 w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym została skierowana do dalszych prac Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy. W związku z powyższym członkowie Zespołu odnieśli się również krótko do propozycji zmiany wcześniej przyjętego Stanowiska.

Zaktualizowany dokument zawierał dodatkowy postulat o:

„objęcie pomocą państwa, spełniających ważne funkcje społeczne i publiczne, przedsiębiorstw komunikacji autobusowej, które z uwagi na trudną sytuację finansową nie wypełniają warunków określonych w ustawie antycovidowej”.

15 września 2020 r. w głosowaniu korespondencyjnym większością głosów przyjęto zmienione stanowisko strony pracowników i strony pracodawców Zespołu ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego z dnia 9 września 2020 r. w sprawie udzielenia przez państwo niezbędnej pomocy firmom transportowym.

21 września br. Zespół ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Rady Dialogu Społecznego zakończył korespondencyjne procedowanie projektu stanowiska strony pracowników i strony pracodawców Zespołu z dnia 10 września 2020 r. w sprawie problemów branży spożywczej i turystycznej. W związku ze zmianą wcześniej podjętej decyzji, dotyczącej wstrzymania się od głosu i przekazania głosu akceptującego stanowisko po zakończeniu procedury głosowania, a także brakiem wewnętrznych uregulowań dotyczących kwestii głosowań korespondencyjnych przeprowadzanych w Zespołach problemowych Rady Dialogu Społecznego oraz precedensowym charakterem sytuacji, Przewodniczący zwrócił się do Przewodniczącego Rady z prośbą o rozstrzygnięcie kwestii ewentualnego przyjęcia stanowiska Zespołu przez Prezydium Rady. 30 września 2020 r. Prezydium zadecydowało o uwzględnieniu przekazanego po upływie terminu głosu, a tym samym przyjęciu stanowiska Zespołu. Najważniejsze kwestie poruszone w wyżej wskazanym dokumencie to: zmniejszenie obciążeń fiskalnych, działania promocyjne mające na celu złagodzenie skutków załamania rynku dla omawianej branży, przesunięcie terminu wejścia w życie ustawy o prozdrowotnych wyborach konsumentów wprowadzającej tzw. podatek od cukru, a także zakwalifikowanie przemysłu spożywczego do kategorii branż wysoko energochłonnych w celu wprowadzenia tzw. opłaty mocowej, powołanie Krajowej Grupy Spożywczej oraz dopasowanie wymagań strategii unijnej F2F do uwarunkowań społecznych i gospodarczych.

Zespół problemowy ds. międzynarodowych

Przewodniczącym Zespołu do dnia 19 grudnia 2019 r. był Bogdan Kubiak z NSZZ „Solidarność”.

W dniu 19 grudnia 2019 r. przewodniczącym Zespołu został Janusz Pietkiewicz, przedstawiciel Pracodawców RP.

Do zadań zespołu problemowego ds. międzynarodowych należy w szczególności:

w obszarze współpracy z Międzynarodową Organizacją Pracy:

1. przeprowadzanie wspólnych konsultacji w kwestiach objętych porządkiem dziennym obrad Międzynarodowej Konferencji Pracy, omawianie składu delegacji na kolejne sesje Konferencji oraz wypowiadanie się we wspólnych sprawach dotyczących udziału delegacji Polski w tych sesjach,
2. opiniowanie projektów konwencji i zaleceń przygotowywanych do uchwalenia przez Międzynarodową Konferencję Pracy,
3. opiniowanie propozycji wniosków, jakie będą przedstawiane odpowiednim organom w związku z przedkładaniem konwencji i zaleceń zgodnie z art. 19 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy,
4. opiniowanie projektów sprawozdań przedstawionych przez Radę Ministrów do Międzynarodowego Biura Pracy, na podstawie art. 22 Konstytucji MOP,
5. występowanie, z własnej inicjatywy, z propozycjami rozpatrzenia nieratyfikowanych konwencji i zaleceń które nie zostały jeszcze wprowadzone w życie,
6. występowanie, z własnej inicjatywy, z propozycjami ponownego rozpatrzenia nieratyfikowanych konwencji i zaleceń, które nie zostały jeszcze wprowadzone w życie, w celu rozważenia, jakie środki mogłyby być podjęte, aby w razie potrzeby przyspieszyć ich ratyfikację i realizację, a także występowanie z propozycjami wypowiedzenia ratyfikowanych konwencji,
7. inicjowanie innych uzgodnionych propozycji rozwijania trójstronnych stosunków Polski z Międzynarodową Organizacją Pracy, w tym opiniowanie projektów wieloletnich programów rozwoju współpracy Polski z Międzynarodowym Biurem Pracy i z jego instytucjami,
8. popularyzowanie na forum krajowym idei Konstytucji MOP oraz celów i założeń programowych Międzynarodowej Organizacji Pracy,

w obszarze związanym ze Zrewidowaną Europejską Kartą Społeczną:

1. wypracowanie propozycji zakresu planowanej ratyfikacji Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej,
2. analiza zgodności ustawodawstwa polskiego z postanowieniami Zrewidowanej Europejskiej Karty Społecznej, w szczególności pod kątem skutków społecznych i ekonomicznych,
3. analiza i wypracowanie stanowiska w sprawie przyjęcia Protokołu Dodatkowego do Europejskiej Karty Społecznej, ustanawiającego System Skarg Zbiorowych,
4. przegląd i ocena realizacji zobowiązań, wynikających z Europejskiej Karty Społecznej,
5. monitorowanie podjętych zobowiązań.

W okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. spotkania Zespołu ds. międzynarodowych nie odbywały się.

Zespół problemowy ds. rozwoju dialogu społecznego

19 grudnia 2019 roku przewodniczącym Zespołu został Pan Wojciech Ilnicki z ramienia NSZZ „Solidarność”.

Przewodniczącym Zespołu do dnia 19 grudnia 2019 roku był Pan Zbigniew Żurek, Wiceprezes Business Centre Club.

Do zadań Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego RDS należy między innymi: wypracowywanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących dialogu społecznego oraz dokonywanie analizy i oceny funkcjonowania instytucji dialogu społecznego na szczeblu krajowym i regionalnym.

W okresie od 23 października 2019 roku do 30 września 2020 roku odbyły się 3 spotkania Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego RDS.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. informacja Business Centre Club oraz innych organizacji na temat inicjatyw własnych (jak konferencje, warsztaty i inne), dotyczących dialogu społecznego,
2. dyskusja nad nowelizacją ustawy o Radzie Dialogu Społecznego (proponując zmiany zapisów ustawy),
3. wzmacnianie dialogu społecznego w Polsce - przeciwdziałanie naruszeniom prawa do zrzeszania się w związki zawodowe i ich działalności w zakładach pracy,
4. informacja z realizacji zaleceń Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego dotyczących włączenia RDS w Semestr Europejski,
5. ustalenie planu prac Zespołu oraz harmonogramu spotkań w 2020 roku,
6. informacja o stanie dialogu społecznego, podpisanych umowach w ramach przyjętych przez Rząd RP tarcz anty kryzysowych w związku z pandemią COVID-19,
7. wzmacnianie dialogu społecznego w Polsce - przeciwdziałanie naruszeniom prawa do zrzeszania się w związki zawodowe i ich działalności w zakładach pracy (Castorama),
8. omówienie projektu senackiego ustawy dot. informowania i konsultowania pracowników,
9. przegląd działalności zespołów branżowych - Zespoły Trójstronne ds.: Branży Spożywczej, ds. Branży Motoryzacyjnej, ds. Branży Węgla Brunatnego,
10. omówienie problemów weryfikacji i zasad wpisu na listę mediatorów oraz stanu zaawansowania uzgadniania kandydatów do wpisu na listę,
11. informacja o stanie prac nad ustawą o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Na spotkaniu 28 listopada 2019 roku Zespół podjął dyskusję nad nowelizacją ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Potrzeba nowelizacji wynika wprost z zapisów obowiązującej ustawy. Zgodnie z art. 87 w terminie 24 miesięcy od wejścia w życie ustawy Rada Dialogu Społecznego dokonuje oceny funkcjonowania przepisów

ustawy oraz przedstawia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej rekomendacje zmian w zakresie zwiększenia samodzielności organizacyjnej Rady. W trakcie posiedzenia organizacje przedstawiły propozycje zmian do ustawy. Wśród nich znalazły się: potrzeba objęcia wymogiem konsultacji poselskich projektów aktów prawnych oraz wzmocnienie procedury kontroli prawidłowego przeprowadzania konsultacji projektów ustaw; reforma procedury wystuchania publicznego oraz rewizja mechanizmu badania reprezentatywności organizacji członkowskich Rady. Partnerzy społeczni wskazywali również na kwestię braku wpływu na funkcjonowanie Funduszu Pracy i Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Finalnie członkowie Zespołu zdecydowali, by zarekomendować Prezydium Rady powołanie Doraźnego Zespołu roboczego ds. opracowania nowelizacji ustawy. Wstępnie założono, że Zespół powinien rozpocząć prace na początku 2020 roku.

Pod koniec 2019 roku wybrano nowego przewodniczącego Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego. W oparciu o postanowienia uchwały nr 37 Rady Dialogu Społecznego z dnia 13 grudnia 2019 roku zdecydowano, że nowym Przewodniczącym Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego będzie Wojciech Ilnicki z NSZZ „Solidarność”. Zmiana Przewodniczącego wiąże się z zakończeniem czteroletniej kadencji przedstawiciela strony pracodawców na tym stanowisku. Zgodnie z uchwałą nr 5 Rady Dialogu Społecznego z dnia 14 grudnia 2015 roku w sprawie regulaminu Rady Dialogu Społecznego i Biura Rady Dialogu Społecznego przewodniczącym Zespołu jest naprzemiennie przedstawiciel strony pracowników i strony pracodawców Rady, a kadencja Przewodniczącego Zespołu ze strony pracowników i strony pracodawców trwa 4 lata.

5 lutego 2020 roku odbyło się pierwsze posiedzenie pod przewodnictwem Wojciecha Ilnickiego z NSZZ „Solidarność”. Na spotkaniu Zespół odbył dyskusję na temat przeciwdziałania naruszeniom prawa do zrzeszania się w związki zawodowe i ich działalności w zakładach pracy. Zgłoszono m.in. konieczność zmian w obowiązującym prawodawstwie. W trakcie dyskusji przedstawiono propozycję rozwiązania prawnego rozpatrywanego za poprzedniej kadencji Sejmu. Propozycja ta stanowi uzupełnienie zmiany wprowadzonej do Kodeksu postępowania cywilnego od dnia 7 listopada 2019 roku i dotyczy możliwości ustalenia w wyroku przywracającym do pracy nakazu dalszego zatrudnienia do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia. Propozycja została zawarta w projekcie ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Zmiana dotyczyłaby dodania do artykułu 755 KPC przepisu z indeksem 1, który regulowałby kwestię zabezpieczenia na początkowym etapie postępowania. Pozwoliłoby to poddać pod kontrolę sądu uprawdopodobnienie istnienia roszczenia. Byłaby to przesłanka do ustalenia zabezpieczenia w sytuacjach, kiedy doszło do rażącego naruszenia przepisów przy rozwiązywaniu bądź wypowiedaniu stosunku pracy z osobą, której stosunek pracy podlega szczególnej ochronie. Rozwiązanie to umożliwiłoby ustanowienie zabezpieczenia na czas postępowania w pierwszej instancji do czasu wydania wyroku. Dzięki temu ochrona, która istnieje w przepisach materialnych, zostałaby uzupełniona w przepisach procesowych. Przedstawiciele Ministerstwa Sprawiedliwości zadeklarowali, że propozycje strony społecznej będą brane pod uwagę w toku dalszych prac legislacyjnych. Przewodniczący Zespołu poinformował, że

dyskusja w tym zakresie będzie kontynuowana na kolejnych posiedzeniach. Następnie Zespół podejmie próbę przygotowania wspólnej propozycji zmian w prawie.

W dalszej części spotkania Zespół dyskutował na temat rozwiązań służących przeciwdziałaniu naruszeniom prawa do zrzeszenia się w związki zawodowe w niektórych zakładach pracy. Na spotkaniu rozpatrzono przypadek zwolnień związkowców w firmie Castorama Polska. W wyniku przeprowadzonej dyskusji zaproponowano zorganizowanie spotkania w gronie przedstawicieli Castorama Polska, związków zawodowych działających przy Castorama Polska oraz udziale reprezentanta Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w celu rozwiązania obecnej sytuacji i doprowadzenia do zawarcia porozumienia.

Kolejnym punktem posiedzenia była informacja z realizacji zaleceń Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego, dotyczących włączenia RDS w Semestr Europejski. Grupa robocza przygotowała dla Prezydium Rady Dialogu Społecznego wariantowe rozwiązania w sprawie zaangażowania partnerów społecznych w proces Semestru Europejskiego. Jeden z tych wariantów został zaakceptowany przez Prezydium RDS. W ramach przyjętego rozwiązania wskazano na etapy Semestru Europejskiego, w których Grupa ds. europejskiego dialogu społecznego przekazuje swoje zalecenia. Jeżeli Prezydium zaakceptuje zalecenia, może skierować je do dalszego procedowania w Zespołach problemowych. Głównym celem działania Grupy jest zwiększenie zaangażowania partnerów społecznych w Radzie Dialogu Społecznego w proces Semestru Europejskiego. W ramach pierwszych zaleceń Grupy roboczej dla Prezydium RDS-u wskazano wystąpienie do rządu RP o zajęcie stanowiska w odniesieniu do nowej formuły Semestru Europejskiego oraz podjęcie dyskusji na forum RDS-u na temat sposobu realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

W ostatniej części posiedzenia Zespół dyskutował o planie prac oraz harmonogramie spotkań w 2020 roku. W ramach tematów do dyskusji na forum Zespołu uwzględniono m.in. kwestię poprawy dialogu w zakładach pracy oraz dyskusję dotyczącą uzupełnienia podstawy programowej nauczania w szkołach podstawowych o tematykę dialogu społecznego i partycypacji pracowniczej oraz wprowadzenie kursów z partycypacji pracowniczych na uczelniach wyższych.

28 września 2020 roku odbyło się kolejne posiedzenie Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego RDS. Na spotkaniu poruszono m.in. kwestię stanu dialogu społecznego i podpisanych umów w ramach przyjętych przez Rząd RP tarcz antykryzysowych w związku z pandemią COVID-19. Informację w tym zakresie przedstawił Sekretarz Stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Stanisław Szwed. Według MRPiPS od początku trwania epidemii koronawirusa - obok ochrony zdrowia i życia Polaków - priorytetem rządu stało się wsparcie dla przedsiębiorców oraz ochrona miejsc pracy. W tym celu od 1 kwietnia br. uruchomiono szereg działań służących ograniczeniu negatywnego wpływu epidemii i „zamrożenia” gospodarki na sytuację finansową przedsiębiorstw, zwiększeniu stabilności zatrudnienia pracowników oraz wsparciu dochodów gospodarstw domowych. Zakres podjętych działań dotyczył: ochrony miejsc pracy; zmniejszenia obciążeń związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej; wsparcia rodziców w okresie zamknięcia żłobków, przedszkoli i szkół; wsparcia finansowego dla osób, które utraciły zatrudnienie

oraz działania na rzecz ochrony na rynku pracy osób z niepełnosprawnościami. Ministerstwo wprowadziło również przepisy umożliwiające pracę zdalną. Ponadto w ramach wsparcia finansowego kierowanego do przedsiębiorców rząd uruchomił tzw. tarcze finansowe PFR dla mikro, małych i średnich przedsiębiorstw oraz dużych firm. Partnerzy społeczni poparli działania rządu, zwłaszcza w zakresie ochrony miejsc pracy. Zwrócili jednak uwagę na niską jakość stanowionego prawa, które uniemożliwiało elastyczną interpretację przepisów. Podnieśli również kwestię negatywnych prognoz związanych z sytuacją gospodarczą państwa na przełomie roku 2020/2021 i konieczność podjęcia dodatkowych działań ochronnych - zarówno dla firm, jak i samych pracowników.

W dalszej części posiedzenia członkowie Zespołu kontynuowali dyskusję na temat wzmocnienia dialogu społecznego w Polsce - przeciwdziałania naruszeniom prawa do zrzeszania się w związki zawodowe i ich działalności w zakładach pracy. Wątek konfliktu w firmie Castorama Polska był już przedmiotem posiedzenia Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego w lutym 2020 roku. Zdecydowano wówczas o organizacji spotkania w gronie przedstawicieli Castorama Polska, związków zawodowych działających przy Castorama Polska oraz udziale reprezentanta Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w celu rozwiązania obecnej sytuacji i doprowadzenia do zawarcia porozumienia. Z uwagi jednak na pandemię koronawirusa wszelkie działania zmierzające do rozstrzygnięcia konfliktu zostały wstrzymane. Ostatecznie poinformowano o planowanym spotkaniu pomiędzy przedstawicielami firmy Castorama Polska a związkami zawodowymi, które odbędzie się przy wsparciu Konfederacji Lewiatan.

Członkowie Zespołu podjęli także temat funkcjonowania trójstronnych zespołów branżowych, wskazując na konieczność wznowienia prac Zespołu Trójstronnego ds. Branży Spożywczej, Zespołu Trójstronnego ds. Branży Motoryzacyjnej oraz Zespołu Trójstronnego ds. Branży Węgla Brunatnego. Zdecydowano o wypracowaniu wspólnego stanowiska w tym zakresie.

Grupa robocza ds. europejskiego dialogu społecznego

Moderatorami grupy są: po stronie pracodawców - Edyta Doboszyńska ze Związku Rzemiosła Polskiego, a po stronie pracowników - Wojciech Ilnicki z NSZZ „Solidarność”.

Głównym zadaniem Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego jest m.in.:

1. przygotowanie projektu zasad monitorowania i wspierania przez Radę Dialogu Społecznego wdrażania w Polsce efektów europejskiego dialogu społecznego,
2. przygotowanie projektu zasad współpracy Rady Dialogu Społecznego z przedstawicielami polskich partnerów społecznych w agendach i komitetach działających na szczeblu Unii Europejskiej,
3. przygotowanie projektu zasad skoordynowanego włączenia się polskich partnerów społecznych w Semestr Europejski.

W okresie od 23 października 2019 roku do 30 września 2020 roku odbyły się 2 posiedzenia Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego.

Podczas posiedzeń Grupy dyskutowano w sprawie:

1. rekomendacji dotyczących wzmocnienia zaangażowania Rady Dialogu Społecznego w proces Semestru Europejskiego - cykl koordynacji polityki gospodarczej UE - wypracowanie propozycji planu działań na rok 2020,
2. rocznej analizy wzrostu gospodarczego (AGS) na rok 2020 (omówienie i wypracowanie wniosków dla Prezydium RDS co do celowości podjęcia w ramach RDS dalszych analiz/działań w określonych obszarach),
3. projektu wspólnego stanowiska partnerów społecznych w sprawie przyszłości Międzyresortowego Zespołu ds. Strategii "Europa 2020",
4. wypracowanie informacji (z ewentualnymi rekomendacjami) dla Prezydium RDS i Przewodniczących Zespołów problemowych RDS w związku z opublikowaniem przez Komisję Europejską Zaleceń Rady UE dla Polski na lata 2020/2021 w ramach Semestru Europejskiego.

28 listopada 2019 roku odbyło się spotkanie Grupy roboczej, które poświęcono dyskusji nad rekomendacjami dotyczącymi wzmocnienia zaangażowania Rady Dialogu Społecznego w proces Semestru Europejskiego - cyklu koordynacji polityki gospodarczej UE. W trakcie posiedzenia podjęto próbę wypracowania planu działań na rok 2020, który wpisuje się w cykl Semestru Europejskiego. W proponowanym harmonogramie działań związanych z Semestrem Europejskim w roku 2020 podejmowanych w ramach RDS - zgodnie z rekomendacjami Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego, zaakceptowanych przez Prezydium RDS w dniu 18 września 2019 roku - uwzględniono m.in.: szkolenie dotyczące Semestru Europejskiego dla członków RDS i zespołów problemowych oraz przedstawicieli WRDS; zorganizowanie spotkania Grupy roboczej po publikacji przez Komisję sprawozdań krajowych (CR) oraz projektów zaleceń krajowych (CSR) w celu wypracowania ewentualnych rekomendacji dla Prezydium RDS; a także omówienie na jednym z posiedzeń plenarnych RDS opinii ECOFIN na temat Programu Konwergencji i zaleceń krajowych dla Polski oraz zorganizowanie spotkania Grupy roboczej poświęconego dyskusji w sprawie rocznej strategii zrównoważonego wzrostu gospodarczego (ASGS) w celu wypracowania rekomendacji dla Prezydium RDS. Ponadto zarekomendowano, by przewodniczący zespołów problemowych - planując i realizując bieżące prace - brali pod uwagę coroczne zalecenia (CSR) Rady UE dla Polski mające odniesienie do kwestii objętych zakresem działania danego Zespołu. Dodatkowo zaplanowano bieżącą wymianę informacji pomiędzy interesariuszami odpowiednio do potrzeb oraz inicjatyw podejmowanych przez stronę rządową i partnerów społecznych.

W drugiej części posiedzenia członkowie Grupy roboczej dyskutowali nad projektem wspólnego stanowiska partnerów społecznych w sprawie przyszłości Międzyresortowego Zespołu ds. Strategii „Europa 2020”. Podjęcie tego tematu ma ścisły związek z zakończeniem realizacji Strategii „Europa 2020” i rozpoczęciem rozmów nad kształtem, zadaniami i zasadami funkcjonowania Zespołu

w przyszłej dekadzie. W trakcie dyskusji partnerzy społeczni proponowali, by rola Rady w pracach dotyczących Semestru Europejskiego została wzmocniona, a działania Grupy roboczej zsynchronizowane z funkcjonowaniem Międzyresortowego Zespołu.

3 czerwca 2020 roku odbyło się posiedzenie Grupy roboczej w celu wypracowania informacji dla Prezydium RDS i przewodniczących zespołów problemowych RDS w związku z opublikowaniem przez Komisję Europejską Zaleceń Rady UE dla Polski na lata 2020/2021 w ramach Semestru Europejskiego. Ostatecznie 18 czerwca br. materiał Grupy roboczej nt. dokumentu „Zalecenie Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2020 r.” został przedstawiony Przewodniczącemu Rady Dialogu Społecznego. Informacja została przygotowana przez członków i ekspertów Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego (działa ona w ramach Zespołu problemowego RDS ds. rozwoju dialogu społecznego) i wpisuje się w realizację rekomendacji dotyczących wzmocnienia zaangażowania RDS w proces Semestru Europejskiego, zaakceptowanych przez Prezydium RDS na posiedzeniu z 18.09.2019 r. Wśród propozycji kierowanych do rozważenia w zespołach problemowych Rady znalazły się m.in.: przeprowadzenie gruntownej analizy jakości konsultacji społecznych prowadzonych przez stronę rządową z udziałem partnerów społecznych; dyskusja i wypracowanie rekomendacji dotyczących docelowego modelu świadczeń dla osób bezrobotnych; dyskusja i wypracowanie rekomendacji dotyczących niezbędnych działań na rzecz poprawy klimatu inwestycyjnego; przegląd rozwiązań w prawie pracy pod kątem dążenia do minimalizacji wzrostu bezrobocia; uregulowanie pracy zdalnej; przegląd regulacji dotyczących telepracy; wypracowanie rozwiązań przyczyniających się do rozwoju umiejętności cyfrowych pracowników i innych osób obecnych na rynku pracy oraz podjęcie prac nad poprawą konstrukcji dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego.

Zespół problemowy ds. usług publicznych

W dniu 19 grudnia 2019 roku przewodniczącym Zespołu został Lubomir Jurczak, przedstawiciel Business Centre Club.

Przewodniczącym Zespołu do dnia 19 grudnia 2019 roku był Sławomir Broniarz z Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych.

Do zadań Zespołu problemowego ds. usług publicznych RDS należy wypracowanie wspólnych dla stron stanowisk i opinii w sprawach dotyczących sektora usług publicznych.

W okresie przewodnictwa Andrzeja Malinowskiego odbyły się 3 posiedzenia Zespołu problemowego ds. usług publicznych.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. kształtowanie wysokości wynagrodzeń nauczycieli w perspektywie roku 2020 - informacja Ministerstwa Edukacji Narodowej,

2. postulat w sprawie powołania w ramach Zespołu problemowego ds. usług publicznych stałego Podzespołu problemowego ds. edukacji i wychowania - pismo OPZZ,
3. projekt zmian w Karcie Nauczyciela oraz stan przygotowań do ewentualnej zdalnej edukacji w roku szkolnym 2020/2021,
4. dyskusja nad rozwiązaniami związanymi ze zmniejszeniem zatrudnienia w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz urzędach obsługujących członków Rady Ministrów.

29 października 2019 roku Zespół problemowy ds. usług publicznych RDS odbył dyskusję na temat kształtowania wysokości wynagrodzeń nauczycieli w perspektywie roku 2020. Podczas spotkania przedstawiciele związków zawodowych wskazywali na niewystarczające środki na pokrycie wydatków oświatowych oraz brak uwzględnienia 6% podwyżki wynagrodzeń nauczycieli w założeniach budżetowych na przyszły rok. Pozostałe uwagi strony społecznej dotyczyły potrzeby ustawowego uregulowania minimalnego dodatku funkcyjnego dla pracowników przedszkoli, informacji z wykonania subwencji oświatowej za 2018 rok oraz konieczności zmiany systemu wynagradzania nauczycieli. Wiceminister edukacji narodowej Maciej Kopeć zadeklarował, iż wypłata planowanych podwyżek w 2020 roku nie jest zagrożona. Przypomniał, że zgodnie z porozumieniem podpisanym 7 kwietnia 2019 roku z NSZZ „Solidarność” podwyżka wynagrodzeń, pierwotnie planowana na styczeń 2020 roku, została przesunięta na wrzesień 2019 roku. Dotychczas nie określono szczegółowego terminu wprowadzenia 6% podwyżki wynagrodzeń w 2020 roku. Wiceminister Maciej Kopeć podkreślał, że właściwe prace nad zmianami w systemie wynagradzania są możliwe dopiero po powołaniu nowego rządu i ukonstytuowaniu się parlamentu nowej kadencji. Natomiast zgodnie z wynikami sierpniowych rozmów między nauczycielskimi związkami zawodowymi a Ministerstwem Edukacji Narodowej aktualnie trwają prace grupy roboczej do spraw odbiurokratyzowania pracy szkoły. Ostatecznie Przewodniczący Zespołu Sławomir Broniarz, podsumowując spotkanie, poinformował, że wystąpi z wnioskiem do Przewodniczącego Rady Dialogu Społecznego Prezydenta Andrzeja Malinowskiego o wniesienie pod obrady najbliższego posiedzenia plenarnego Rady tematyki wynagrodzeń nauczycieli.

Pod koniec 2019 roku odbyły się uzgodnienia dotyczące zmiany na stanowisku Przewodniczącego Zespołu. Zgodnie z uchwałą nr 5 Rady Dialogu Społecznego z dnia 14 grudnia 2015 roku w sprawie regulaminu Rady Dialogu Społecznego i Biura Rady Dialogu Społecznego przewodniczącym Zespołu jest naprzemiennie przedstawiciel strony pracowników i strony pracodawców Rady, a kadencja Przewodniczącego Zespołu ze strony pracowników i strony pracodawców trwa 4 lata. Na podstawie uchwały nr 37 Rady Dialogu Społecznego z dnia 13 grudnia 2019 roku zdecydowano, że Zespołowi problemowemu ds. usług publicznych w nowej kadencji będzie przewodniczyło Business Centre Club. Nowym Przewodniczącym, który będzie kierował dalszymi pracami Zespołu został, Lubomir Jurczak.

21 lipca 2020 roku Zespół problemowy ds. usług publicznych RDS dyskutował na temat projektu zmian w Karcie Nauczyciela oraz stanu przygotowań do ewentualnej zdalnej edukacji w roku szkolnym 2020/2021. Część merytoryczną posiedzenia poprzedziła dyskusja nad postulatem w sprawie powołania w ramach Zespołu problemowego ds. usług publicznych stałego Podzespołu

problemowego ds. edukacji i wychowania. Problematyka Podzespołu ma objąć zakres kompetencji zarówno Ministerstwa Edukacji Narodowej, jak i Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Zgodnie z wnioskiem Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych do zadań Podzespołu będzie należeć:

1. inicjowanie dyskusji nad efektywnym wykorzystaniem systemu edukacji dla kształcenia uczniów i studentów, ale także kształcenia ustawicznego i podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
2. opiniowanie aktów prawnych dotyczących edukacji, wychowania oraz kierunków polityki edukacyjnej,
3. ocena sytuacji uczniów, studentów i nauczycieli jako uczestników procesu edukacyjnego,
4. monitorowanie skutków prawnych i ekonomicznych funkcjonującego systemu edukacji.

Podczas spotkania partnerzy społeczni wskazywali na potrzebę wyodrębnienia w ramach Rady Dialogu Społecznego oddzielnego forum poświęconego wyłącznie kwestiom oświaty. Podkreślano, że stworzenie stałego podzespołu umożliwi szerszą dyskusję w gronie fachowców, poświęconą nie tylko tematowi środowiska nauczycielskiego, ale też sprawom związanym z pracownikami niebędącymi nauczycielami, kwestii sytuacji ucznia w systemie oraz organizatorom procesu edukacji. Ostateczna decyzja o powołaniu podzespołu zostanie podjęta przez Prezydium Rady Dialogu Społecznego.

W drugiej części posiedzenia Zespół dyskutował nad projektem zmian w Karcie Nauczyciela oraz stanem przygotowań do ewentualnej zdalnej edukacji w roku szkolnym 2020/2021. Strona społeczna zwracała uwagę, że przedmiotowy projekt dokonuje zmian nie tylko w pragmatyce zawodowej nauczycieli w zakresie postępowań dyscyplinarnych, ale również przy okazji wprowadza liczne zmiany w prawie oświatowym, tj. w ustawie o systemie oświaty i w ustawie - Prawo oświatowe. Przy tym w projekcie zupełnie zmarginalizowano kwestię prowadzenia nauki w formie zdalnej.

Strona społeczna Zespołu, wychodząc z założenia, iż sytuacja epidemiologiczna może skutkować w nadchodzącym roku szkolnym koniecznością okresowego prowadzenia zajęć w trybie zdalnym, 30 lipca 2020 roku przyjęła stanowisko, w którym wnosi m.in. o wdrożenie przez resort edukacji skoordynowanych działań polegających na utworzeniu kompleksowej platformy edukacyjnej do zdalnej komunikacji, na której zostaną zamieszczone wszystkie istniejące i nowo opracowane e-materiały dydaktyczne dla uczniów i nauczycieli oraz specjalistów wspierających dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

21 września 2020 roku na wniosek NSZZ „Solidarność” Zespół podjął dyskusję nad rozwiązaniami związanymi ze zmniejszeniem zatrudnienia w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz urzędach obsługujących członków Rady Ministrów.

Możliwość przeprowadzenia redukcji zatrudnienia oraz możliwość zmiany warunków pracy pracowników administracji rządowej została wprowadzona na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r.

o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. 2020 poz. 695). Mechanizm, o którym mowa w tarczy antykryzysowej, został uruchomiony uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia br. w sprawie wypracowania rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym wywołanym COVID-19.

Według treści przyjętej uchwały „Rząd zobowiązał Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów do uzgodnienia z właściwymi członkami Rady Ministrów rozwiązań związanych ze zmniejszeniem zatrudnienia w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz urzędach obsługujących członków Rady Ministrów. Działania dotyczące zmniejszenia zatrudnienia wiążą się z negatywnymi skutkami gospodarczymi wywołanymi przez pandemię COVID-19, które wpływają na wzrost deficytu budżetu państwa”. Podstawę do przygotowania kierunkowego rozporządzenia mają stanowić potrzeby budżetu państwa oraz konieczność zapewnienia prawidłowego funkcjonowania administracji rządowej.

Podczas spotkania przedstawiciele związków zawodowych wyrazili zdecydowany sprzeciw wobec pominięcia partnerów społecznych przy pracach nad rozporządzeniem, wskazując jednocześnie, że reforma zatrudnienia powinna być poprzedzona wnikliwą analizą rzeczywistego zapotrzebowania na kadrę, która będzie odbywać się w porozumieniu ze wszystkimi stronami dialogu. W następstwie przeprowadzonej dyskusji strona społeczna Zespołu zdecydowała o wypracowaniu wspólnego stanowiska w sprawie redukcji zatrudnienia w administracji rządowej oraz możliwości wprowadzenia ograniczeń skutkujących mniej korzystnymi warunkami zatrudnienia pracowników niż wynikające z podstawy nawiązania stosunków pracy. 30 września 2020 roku stanowisko zostało przegłosowane jako uchwała nr 89 strony pracowników i strony pracodawców Rady Dialogu Społecznego.

Podzespół ds. służb mundurowych

Od lipca 2018 roku Podzespółowi przewodniczy Rafał Jankowski z Forum Związków Zawodowych.

Głównym zadaniem Podzespołu jest wypracowanie wspólnego stanowiska strony pracowników i strony pracodawców w sprawach ważnych z punktu widzenia polityki państwa wobec służb mundurowych. Posiedzenia Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych RDS stanowią dla strony społecznej i strony pracodawców intensywną platformę dyskusji z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwem Sprawiedliwości, a także z Ministerstwem Finansów, jak również dla samych partnerów społecznych.

Pod koniec 2019 roku, w związku ze zmianą przewodnictwa w Zespołach problemowych Rady, odbyła się dyskusja nad celowością kontynuowania prac Podzespołu problemowego ds. służb mundurowych. Członkowie Podzespołu jednogłośnie wyrazili potrzebę dalszego funkcjonowania Podzespołu, wskazując to forum jako właściwe miejsce na prowadzenie rzeczywistego dialogu i merytorycznych prac nad zagadnieniami nurtującymi środowisko mundurowe w Polsce. Strona rządowa podkreśliła, że jej intencją jest podejmowanie wszelkich działań zmierzających do osiągnięcia wspólnego stanowiska, satysfakcjonującego zarówno funkcjonariuszy służb mundurowych, jak i pracodawców. Wskazano, że przyszłe prace Podzespołu powinny obejmować: uzgodnienia zmian

legislacyjnych obowiązujących aktów prawnych, które mają charakter rozwiązań systemowych oddziałujących na wszystkie służby mundurowe, wypracowanie jednolitych zasad służących motywowaniu funkcjonariuszy do dalszego pełnienia służby w służbach mundurowych oraz pozyskanie nowych zasobów kadrowych, zainteresowanych nawiązywaniem stosunku służbowego w służbach mundurowych.

Z uwagi na trwającą epidemię koronawirusa SARS-CoV-2 w 2020 roku spotkania Podzespołu nie były realizowane.

Podzespół ds. ochrony zdrowia

Przewodniczącym Podzespołu ds. ochrony zdrowia jest Lubomir Jurczak z Business Centre Club. Pierwsze posiedzenie Podzespołu odbyło się 28 marca 2017 roku.

Głównym celem Podzespołu jest prowadzenie dialogu społecznego w sprawach związanych z funkcjonowaniem ochrony zdrowia. Zadaniem Podzespołu jest wypracowanie i przyjęcie wspólnych stanowisk w sprawach ważnych z punktu widzenia polityki państwa w obszarze ochrony zdrowia oraz zapewnienie wsparcia eksperckiego dla Zespołu problemowego ds. usług publicznych RDS w obszarze zdrowia.

W okresie od 23 października 2019 roku do 30 września 2020 roku odbyły się 3 posiedzenia Podzespołu problemowego ds. ochrony zdrowia.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. kształcenie medyczne ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia lekarzy,
2. „Piątka dla zdrowia” - dyskusja nad priorytetami rządu dotyczącymi polityki zdrowotnej państwa,
3. omówienie programu prac Podzespołu w I półroczu 2020 roku,
4. program pilotażowy opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej,
5. zagadnienia akredytacji z patomorfologii w Polsce - stan bieżący i plany,
6. dyskusja i ustalenie priorytetowych tematów omawianych na spotkaniach Podzespołu problemowego ds. ochrony zdrowia w okresie najbliższych 6 miesięcy na podstawie propozycji zgłoszonych przez organizacje,
7. dyskusja i głosowanie nad ustanowieniem koordynatora ds. kontaktów z Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego oraz koordynatora ds. kontaktów z Trójstronnym Zespołem Branżowym ds. ochrony zdrowia.

Na posiedzeniu 10 grudnia 2019 roku Podzespół podjął dyskusję na temat kształcenia kadr medycznych, ze szczególnym uwzględnieniem kształcenia lekarzy. Edukacja pracowników ochrony zdrowia była wielokrotnie przedmiotem prac Podzespołu problemowego ds. ochrony zdrowia. W 2017 roku strona społeczna Podzespołu przyjęła stanowisko w sprawie migracji zarobkowej pracowników wykonujących zawody medyczne, które następnie zostało przegłosowane jako uchwała nr 37 strony pracowników i strony pracodawców Rady z dnia 19 czerwca 2017 roku. W konkluzjach do stanowiska

partnerzy społeczni wskazywali na: konieczność opracowania strategii średnio- i długoterminowych, dotyczących planowania i rozwoju kadr medycznych, które są dostosowane do potrzeb zdrowotnych kraju i regionów oraz istniejącej i planowanej sieci jednostek organizacyjnych ochrony zdrowia; konieczność zapewnienia odpowiedniego finansowania oraz wdrożenia mechanizmów wiążących potencjalnych absolwentów z pracodawcą. Ponadto w stanowisku podkreślono kluczową rolę Ministerstwa Zdrowia w rozwoju kadr medycznych oraz istotę współpracy Ministerstwa Zdrowia z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. W odniesieniu do zaprezentowanego na posiedzeniu stanowiska Sekretarz Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego Wojciech Maksymowicz wskazał, że głównym problemem systemu nie jest bezwzględna liczba lekarzy, lecz sposób alokacji wykwalifikowanego personelu. Potwierdził brak wyrazistej strategii i prowadzonej w sposób skoordynowany analizy w obszarze kształcenia medycznego. Poparł potrzebę zwiększenia finansowania oraz zastosowania interdyscyplinarnego podejścia. Zaznaczył, że resort nauki będzie dążył do wzmocnienia polityki państwa wobec powrotu specjalistów do kraju. Podkreślił też, że istotne jest zarówno opracowanie strategii i stworzenie odpowiednich mechanizmów działania oraz wprowadzenie monitoringu wdrożonych rozwiązań i sprawdzenie ich skuteczności, jak również zwiększenie środków finansowych na ten cel. System powinien zostać przebudowany zgodnie z oczekiwaniami i potrzebami społecznymi. Informował, że według dostępnych rejestrów w ciągu ostatnich czterech lat nastąpił istotny wzrost liczby studentów kierunków lekarskich. Obecnie w jednostkach podległych Ministrowi Zdrowia uczy się 7780 studentów, a w jednostkach podległych Ministrowi Nauki i Szkolnictwa Wyższego ponad 1900. W sumie w ciągu roku przyjmowanych jest 2000 więcej studentów niż cztery lata temu. Jest to ponad 26% wzrost. W opinii Wiceministra nauki i szkolnictwa wyższego konieczny jest systematyczny wzrost kształconych pielęgniarek. Spowodowane jest to większą podatnością na wahania rynkowe, szybszymi decyzjami migracyjnymi oraz niepodejmowaniem pracy w wyuczonym zawodzie.

W trakcie dyskusji postulowano możliwość ograniczenia liczby specjalizacji lekarskich, przyspieszenie prac nad wprowadzeniem nowych zawodów medycznych wspierających lekarzy i pielęgniarki w procesie terapii, zmianę zakresu czynności i zróżnicowanie szpitali powiatowych oraz wprowadzenie pełnej standaryzacji kształcenia pracowników wykonujących zawody medyczne.

Na spotkaniu przeprowadzono również dyskusję nad propozycjami zagadnień do omówienia w I półroczu 2020 roku. Wskazano na konieczność włączenia do harmonogramu prac Podzespołu dyskusji nad priorytetami rządu dotyczącymi polityki zdrowotnej państwa - tzw. „Piątki dla zdrowia”. Wstępnie ustalono, że każdy z przedstawionych przez rząd priorytetów będzie omawiany na osobnych spotkaniach.

14 stycznia 2020 roku Podzespół podjął dyskusję nad zagadnieniami akredytacji z patomorfologii w Polsce. Na spotkaniu omówiono stan bieżący i plany rozwoju tej dziedziny medycyny w Polsce. Przedstawiono m.in. wyniki analizy po przeprowadzeniu ogólnopolskiej ankiety, która dotyczyła miejsca wykonywania badań, trybu, kosztu oraz czasu oczekiwania na wyniki badań

patomorfologicznych. Ministerstwo Zdrowia zapowiedziało kontynuację prac nad projektem dotyczącym standardów akredytacyjnych w dziedzinie patomorfologii. Na realizację programu akredytacyjnego przeznaczono prawie 8 mln złotych. Środki zostaną wykorzystane na wypracowanie standardów, przygotowanie świadczeniodawców do uzyskania akredytacji oraz wyszkolenie wizytatorów centrum monitorowania jakości. Projekt potrwa 2,5 roku. Po zakończeniu projektu na rynku usług publicznych w zakresie patomorfologii pozostatyby tylko zakłady akredytowane. Podmioty, które nie przejdą akredytacji, nie będą mogły realizować świadczeń finansowanych ze środków publicznych.

Przewodniczący zapowiedział, że Podzespół problemowy ds. ochrony zdrowia podejmie prace nad wypracowaniem stanowiska w zakresie patomorfologii.

W drugiej części posiedzenia członkowie Podzespołu omówili realizację programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej. W trakcie dyskusji nawiązano do postulatów strony społecznej Podzespołu, które wyrażono w stanowiskach przyjętych przez stronę pracowników i stronę pracodawców Podzespołu. Chodzi o stanowisko z dnia 13 listopada 2018 roku w sprawie programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej, stanowisko z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie wprowadzenia Komitetu Sterującego dla programu pilotażowego opieki nad świadczeniobiorcą w ramach sieci onkologicznej oraz stanowisko z dnia 8 kwietnia 2019 roku ostatecznie podsumowujące posiedzenia Podzespołu poświęcone pilotażowi koordynowanej opieki nad pacjentem onkologicznym. W konkluzjach do przedmiotowych stanowisk apelowano o zmianę założeń dotyczących miarodajności, diagnozy wstępnej, standardów postępowania oraz transparentności finansowania. Wystąpiono o powołanie Komitetu Sterującego.

Na posiedzeniu 11 lutego 2020 roku Podzespół odbył dyskusję nad ustanowieniem koordynatora ds. kontaktów z Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego oraz koordynatora ds. kontaktów z Trójstronnym Zespołem Branżowym ds. ochrony zdrowia. Ostatecznie w drodze korespondencyjnej członkowie Podzespołu podjęli decyzję o powołaniu dwóch koordynatorów: Ewy Jankowskiej ze Związku Rzemiosła Polskiego do pełnienia funkcji koordynatora ds. kontaktów z Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego oraz Renaty Górnej z Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych na funkcję koordynatora ds. kontaktów z Trójstronnym Zespołem Branżowym ds. ochrony zdrowia. Zaznaczono, że rola koordynatorów ma mieć charakter techniczny, a ich zadaniem będzie wsparcie w przepływie informacji pomiędzy Podzespołem a Trójstronnym Zespołem Branżowym ds. ochrony zdrowia oraz Podzespołem a Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego.

Podzespół ds. Krajowej Administracji Skarbowej

Funkcję przewodniczącego pełni Tomasz Ludwiński z NSZZ „Solidarność” Sekcja Krajowa Pracowników Skarbowych.

Głównym celem funkcjonowania Podzespołu jest zabezpieczenie praw i interesów pracowników i funkcjonariuszy Krajowej Administracji Skarbowej oraz ochrona legalnego biznesu, zwalczania

nieuczciwej konkurencji oraz poprawa obsługi podatników, w tym przedsiębiorców. Prace Podzespołu mają przyczynić się do rozwoju Krajowej Administracji Skarbowej i służyć wypracowaniu jak najlepszych rozwiązań legislacyjnych mających na celu usprawnienie działania Krajowej Administracji Skarbowej, przy uwzględnieniu stanowisk i propozycji zmian strony społecznej i biznesowej. Ponadto działanie Podzespołu problemowego ds. Krajowej Administracji Skarbowej umożliwi bieżącą wymianę informacji między kierownictwem Krajowej Administracji Skarbowej a pracownikami.

W okresie od 23 października 2019 roku do 30 września 2020 roku odbyły się 3 posiedzenia Podzespołu problemowego ds. Krajowej Administracji Skarbowej RDS.

Podczas posiedzeń omawiano następujące tematy:

1. zmiana zasad przyznawania dodatków kontrolerskich (rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie dodatku kontrolerskiego dla osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej),
2. modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej (uchwała Nr 44/2019 Rady Ministrów z dnia 28 maja 2019 roku) - omówienie prac nad założeniami programu modernizacji w Ministerstwie Finansów ze szczególnym uwzględnieniem zasad finansowania i podziału środków na wynagrodzenia i uposażenia ze środków na modernizację KAS,
3. propozycje nowych wskaźników służących do pomiaru realizacji zadań w urzędach skarbowych ze szczególnym uwzględnieniem egzekucji administracyjnej, opracowanych przez Departament Zarządzania Strategicznego Ministerstwa Finansów oraz inne komórki organizacyjne Ministerstwa Finansów,
4. redukcja zatrudnienia w KAS,
5. zamrożenie funduszu wynagrodzeń i uposażeń w KAS,
6. dyskusja nad projektem rozporządzenia Ministra Finansów, zmieniającym rozporządzenie w sprawie wyznaczenia organów Krajowej Administracji Skarbowej do wykonywania niektórych zadań Krajowej Administracji Skarbowej oraz określenia terytorialnego zasięgu ich działania.

W ostatnim kwartale 2019 roku prace Podzespołu koncentrowały się na dyskusji wokół dwóch kwestii: omówienia prac nad zmianami programu modernizacji Krajowej Administracji Skarbowej oraz rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie dodatku kontrolerskiego dla osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej, zmieniającego zasady przyznawania dodatków kontrolerskich.

Uchwała Rady Ministrów w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020-2022” oraz kwestia modernizacji w Krajowej Administracji Skarbowej były wielokrotnie przedmiotem posiedzeń Podzespołu problemowego ds. Krajowej Administracji Skarbowej w okresie objętym sprawozdaniem. Uchwała modernizacyjna zawiera program wieloletniego rozwoju ze wstępną diagnozą sytuacji społeczno-gospodarczej w związku z realizacją nowych wyzwań stojących przed KAS, związanych przede wszystkim z dalszym

konsekwentnym dbaniem o szczelność systemu poboru podatków. Na posiedzeniu Podzespołu w lutym 2019 roku omawiano realizację porozumienia z dnia 21 listopada 2019 roku w sprawie podwyżek wynagrodzeń oraz uposażeń w Krajowej Administracji Skarbowej. W trakcie spotkania wskazywano na konieczność włączenia przedstawicieli reprezentatywnych związków zawodowych w prace zespołu do spraw modernizacji. Przedstawiciele Ministerstwa Finansów podkreślali, iż wykonanie porozumienia nie jest zagrożone, a zagwarantowane środki zostaną wypłacone zgodnie z przyjętym dokumentem. Podczas spotkania Podzespołu w maju 2019 roku Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów, Zastępca Szefa Krajowej Administracji Skarbowej Piotr Walczak informował o kończących się pracach na uchwałę modernizacyjną. Minister zaznaczył, że przyjęcie uchwały modernizacyjnej jest wspólnym sukcesem całego środowiska skarbowego. Prawie 2 mld złotych zostanie przeznaczonych na modernizację, z czego ok. 660 mln zł na podwyżki wynagrodzeń i uposażeń pracowników/funkcjonariuszy KAS. Natomiast ponad 1,2 mld zł to planowany koszt zakupów pojazdów, sprzętu i wyposażenia oraz rozszerzenia bazy nieruchomości. Dalsza dyskusja dotycząca przedmiotowej Uchwały odbyła się na wrześniowym posiedzeniu. Partnerzy społeczni podkreślali, że niedopuszczalne jest, by podwyżki wynikające z planowanych wzrostów kwot bazowych miały skutkować w Krajowej Administracji Skarbowej zmniejszeniem wydatków przewidzianych w programie „Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej” na wzrost wynagrodzeń i uposażeń w KAS. Stanowisko strony społecznej zostało przedstawione w piśmie z 17 września 2019 roku do Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów, Zastępcy Krajowej Administracji Skarbowej Tomasza Słaboszowskiego.

Temat zmiany zasad przyznawania dodatków kontrolerskich był wielokrotnie przedmiotem rozmów na posiedzeniach Podzespołu w drugiej części 2019 roku. Zgodnie z procedowaną nowelą rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie dodatku kontrolerskiego dla osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Krajowej Administracji Skarbowej oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej wprowadzona zostaje kwotowa metoda przyznawania dodatków kontrolerskich za szczególne wyniki i osiągnięcia w wykonywaniu zadań kontrolnych. Według przyjętych założeń dodatek kontrolerski dla osób zatrudnionych w jednostkach Krajowej Administracji Skarbowej oraz funkcjonariuszy Służby Celno-Skarbowej będzie wynosił od 100 do 1000 złotych, natomiast w przypadku kierownika od 100 do 800 złotych. W sytuacjach uzasadnionych szczególnymi wynikami i osiągnięciami w wykonywaniu zadań kontrolnych lub względami organizacyjnymi związanymi z koniecznością zapewnienia właściwej realizacji zadań wysokość dodatku może zostać podwyższona do kwoty 2000 złotych. Ministerstwo Finansów zagwarantowało, że przy dokonywaniu przeliczeń wynagrodzenia w związku ze zmianą modelu dodatku kontrolerskiego płace pracowników nie ulegną obniżeniu. Podczas posiedzeń strona związkowa sygnalizowała, że wprowadzenie tego rozporządzenia spowoduje obligatoryjne obniżenie wynagrodzenia łącznego około 2700 pracowników, którzy pobierają dodatek. Przedstawiciele związków zawodowych apelowali o ujednoczenie wysokości i unifikację grup otrzymujących dodatki kontrolerskie.

Pod koniec 2019 roku, z uwagi na zmianę przewodnictwa w Zespołach problemowych Rady, odbyła się dyskusja nad zasadnością dalszego funkcjonowania Podzespołu problemowego ds. Krajowej

Administracji Skarbowej. Zgodnie z prośbą Przewodniczącego Rady Dialogu Społecznego Andrzeja Malinowskiego, Przewodniczący Podzespołu problemowego ds. KAS został zobowiązany do przedstawienia decyzji członków Podzespołu w tej sprawie oraz dokonania weryfikacji przedmiotowego zakresu działania Podzespołu wraz z uzasadnieniem. Ostatecznie członkowie Podzespołu zdecydowali o kontynuowaniu prac. Strona rządowa zadeklarowała prowadzenie dialogu na wszystkich płaszczyznach, które mogłyby przyczynić się do wypracowania wspólnego stanowiska w sprawach dotyczących KAS. Zadeklarowała również poparcie dla utrzymania funkcjonowania Podzespołu problemowego ds. Krajowej Administracji Skarbowej. Efektem przeprowadzonej dyskusji było pismo Przewodniczącego Podzespołu Tomasza Ludwińskiego z 15 grudnia 2019 roku skierowane do Przewodniczącego Rady Dialogu Społecznego Andrzeja Malinowskiego. W przedmiotowym piśmie Przewodniczący Ludwiński uzasadniał, że dalsze funkcjonowanie Podzespołu problemowego ds. Krajowej Administracji Skarbowej - jako oddzielnego forum wymiany poglądów, łagodzenia, rozwiązywania i zapobiegania konfliktom w samej administracji skarbowej, jak i w kontaktach z podatnikami - jest pożądane. Do spraw, które będą wymagać bieżącego monitorowania w 2020 roku przez wszystkie podmioty, na które oddziałuje Krajowa Administracja Skarbowa, zaliczono m.in.: realizację uchwały Rady Ministrów nr 44/2019 w sprawie ustanowienia programu wieloletniego "Modernizacja Krajowej Administracji Skarbowej w latach 2020-2022"; prace nad wartościowaniem stanowisk pracy i miernikami oceny jednostek organizacyjnych KAS oraz nad reorganizacją egzekucji administracyjnej; a także prace nad istotną nowelizacją ustawy z dnia 16 listopada 2016 roku o Krajowej Administracji Skarbowej.

Kolejne spotkanie Podzespołu problemowego ds. Krajowej Administracji Skarbowej odbyło się 24 września 2020 roku. Porządek obrad posiedzenia obejmował m.in. dyskusję nad kwestią redukcji zatrudnienia oraz zamrożenia funduszu wynagrodzeń i uposażeń w Krajowej Administracji Skarbowej. Według zapewnień Szefa Krajowej Administracji Skarbowej Magdaleny Rzeczkowskiej planowana redukcja zatrudnienia w administracji rządowej nie będzie obejmować jednostek podległych, w tym jednostek terenowych Krajowej Administracji Skarbowej. Podstawą do dyskusji na temat ewentualnego zmniejszenia zatrudnienia w organach administracji rządowej będzie rozporządzenie wykonawcze do uchwały Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 2020 roku w sprawie wypracowania rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym wywołanym COVID-19. Natomiast ze względu na pogarszający się stan budżetu państwa nastąpi zamrożenie płac w sferze budżetowej w roku 2021 oraz nie jest planowane utworzenie 3% odpisu na fundusz nagród i inne dodatkowe świadczenia. Przedstawiciele związków zawodowych zauważyli, że realne zmniejszenie wynagrodzeń w KAS może w sposób negatywny odbić się na funkcjonowaniu aparatu skarbowego. Wobec zgłoszonych obaw strona rządowa wyraziła gotowość do dalszego dialogu we współpracy z partnerami społecznymi.

Zespół ekspertów do spraw nowelizacji Ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zmianie ustawy o Radzie Dialog Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. 2018 r. poz. 1464) w terminie 24 miesięcy od wejścia w życie ustawy zmieniającej (tj. do 31 sierpnia 2020 r.) Rada Dialogu Społecznego dokona oceny funkcjonowania przepisów ustawy zmienianej oraz przedstawi Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej rekomendacje zmian w tym zakresie. W związku z koniecznością kolejnego przeglądu funkcjonowania przepisów ustawy w roku 2020 Prezydium Rady zdecydowało o powołaniu odrębnego gremium - Zespołu ekspertów ds. nowelizacji ustawy o RDS, składającego się z przedstawicieli strony pracodawców, pracowników oraz strony rządowej. Przewodniczącym Zespołu został członek Rady z ramienia Konfederacji Lewiatan Jacek Męcina. Zgodnie z przyjętą uprzednio praktyką, na ostatnim etapie uzgodnień nowelizacji do prac włączona zostanie również Kancelaria Prezydenta RP. Wstępnie założono, że do końca sierpnia br. Zespół przygotuje założenia nowelizacji ustawy.

Formalne prace Zespołu ekspertów ds. nowelizacji ustawy rozpoczęły się w maju 2020 roku. W wyniku dyskusji na posiedzeniach spośród zgłoszonych propozycji do nowelizacji ustawy wyodrębniono wspólne postulaty strony społecznej, które stanowią listę uzgodnionych kierunkowo zmian, w tym:

1. rozszerzenie obowiązku konsultacji społecznych o projekty: poselskie, senackie, prezydenckie i obywatelskie,
2. wzmocnienie, urealnienie i uelastycznienie instytucji wysłuchania publicznego,
3. uszczegółowienie przepisów dotyczących wyboru Przewodniczącego Rady Dialogu Społecznego oraz zasad rotacyjności,
4. rozstrzygnięcie kwestii lustracji członków Rady Dialogu Społecznego - propozycja wiąże się z postulatem uchylecia niekorzystnych zapisów odnoszących się do RDS w ustawie o COVID-19,
5. realne wzmocnienie Rady Dialogu Społecznego jako organu - kadrowe, organizacyjne sposobu funkcjonowania i finansowe,
6. realne wzmocnienie Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego,
7. przywrócenie kontroli partnerów społecznych nad Funduszem Pracy i Funduszem Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na poziomie krajowym i regionalnym,
8. przegląd przepisów ustawy i regulaminu organizacyjnego Rady pod kątem wykorzystania komunikacji on-line,

9. wzmocnienie „polityki układowej” w ramach RDS.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 24 lipca 2015 roku o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego w Centrum Partnerstwa Społecznego „Dialog” im. Andrzeja Bączkowskiego powstało Biuro Rady Dialogu Społecznego. Stanowi ono wydzieloną komórkę organizacyjną państwowej jednostki budżetowej podległej ministrowi do spraw pracy. Biuro Rady Dialogu Społecznego zapewnia obsługę techniczną, organizacyjną i kancelaryjno-biurową oraz ekspercką Rady. Szczegółowy zakres zadań Biura Rady Dialogu Społecznego określa Regulamin wewnętrzny Biura Rady Dialogu Społecznego

8 stycznia 2020 r. Biuro Rady Dialogu Społecznego we współpracy z Grupą roboczą ds. europejskiego dialogu społecznego RDS, działającą w ramach Zespołu ds. rozwoju dialogu Społecznego RDS, przeprowadziło szkolenie „Semestr Europejski” dla członków Rady Dialogu Społecznego, zespołów problemowych RDS oraz branżowych zespołów trójstronnych. Celem szkolenia jest podnoszenie poziomu wiedzy członków RDS na temat Semestru Europejskiego, w szczególności zapoznanie z harmonogramem Semestru Europejskiego, jego rolą w procesie zarządzania gospodarczego, jak również rolą partnerów społecznych.

Wśród prelegentów biorących udział w wydarzeniu znaleźli się: Wojciech Ilnicki - Przewodniczący Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego RDS oraz Moderator Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego RDS, Zbigniew Żurek - Przewodniczący Zespołu ds. rozwoju dialogu społecznego w latach 2015-2019, Edyta Doboszyńska - Moderatorka grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego, Barbara Surdykowska - przedstawicielka Biura Ekspertckiego NSZZ „Solidarność”, dr Andrzej Rudka - Doradca Zarządu Konfederacji Lewiatan, Aneta Piątkowska - Zastępca dyrektora Departamentu Analiz Gospodarczych w Ministerstwie Rozwoju, Bartosz Otachel - Doradca ds. ekonomicznych, ESO, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Warszawie oraz Małgorzata Miszkin-Wojciechowska - przedstawicielka Konfederacji Lewiatan.

Podczas szkolenia omówiono następujące kwestie:

- założenia włączenia Rady Dialogu Społecznego w proces Semestru Europejskiego,
- przyczyny wprowadzenia Semestru Europejskiego,
- nowe zarządzanie gospodarcze i rola partnerów społecznych (deklaracja czterostronna),
- cykl Semestru Europejskiego,
- znaczenie Semestru Europejskiego w procesie integracji UE – doświadczenia Międzyresortowego Zespołu ds. Strategii Europa 2020,
- znaczenie Semestru Europejskiego z punktu widzenia Komisji Europejskiej,
- Semestr Europejski a Europejski Filar Praw Socjalnych – przyszłość Strategii Europa 2020.

Podczas szkolenia uczestnicy wzięli również udział w moderowanej pracy w grupach, podczas której przeprowadzono analizę Raportu Krajowego oraz dotychczas otrzymanych przez Polskę Zaleceń Krajowych. Dyskutowano też na temat możliwych działań partnerów społecznych w odniesieniu do otrzymywanych przez Polskę Zaleceń Krajowych.

Bieżące zadania realizowane przez Biuro Rady

W celu realizacji zadań strony pracowników i strony pracodawców wynikających z ustawy o *Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego* zawarto ze wszystkimi partnerami społecznymi umowy na przekazanie środków, w ramach których partnerzy mogą wykonywać ekspertyzy, badania, organizować konferencje, seminaria etc. Na podstawie sprawozdań rozliczono również wykorzystanie środków w ramach umów zawartych w roku 2019 r.

Pracownicy Biura Rady obsługują zespoły działające w ramach Rady Dialogu Społecznego. W okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. do Biura Rady wpłynęło 887 pism, 421 projektów aktów prawnych, przygotowano i wysłano 283 pisma. Pracownicy Biura Rady przygotowali protokoły ze spotkań, komunikaty oraz wysłali szereg maili do członków Rady, członków zespołów, ekspertów, zaproszonych gości.

Biuro Rady na bieżąco monitoruje przebieg procesu legislacyjnego wpływających do Biura Rady aktów prawnych ze szczególnym uwzględnieniem terminowości oraz wdrażania prawidłowej procedury. Przygotowane materiały i analizy są następnie wykorzystywane przez partnerów społecznych i stronę rządową.

Promowanie dialogu społecznego.

W okresie sprawozdawczym Biuro Rady wydało publikację pod redakcją Juliusza Gardawskiego i Barbary Surdykowskiej „Ku kulturze dialogu. Geneza i dzień dzisiejszy dialogu społecznego w Polsce”. Niniejsza publikacja stanowi syntetyczną analizę procesu powstawania i instytucjonalizacji dialogu społecznego w Polsce. Monografię tworzą trzy części: I *Teoretyczno-historyczny kontekst instytucji dialogu społecznego*, II *Dialog społeczny w Polsce*, III *Geneza i dzień dzisiejszy dialogu społecznego w Polsce*. Publikacja jest jedną z nielicznych aktualnie pozycji na rynku, która w tak szerokim zakresie podejmuje tematykę dialogu społecznego. Prof. dr hab. Jacek Sroka w recenzji stwierdził, że „Na tle innych prac o tej tematyce opracowanie zajmuje wyrazistą pozycję i stanowić będzie punkt odniesienia dla dalszych dokonań z kręgu analizy stosunków przemysłowych oraz dialogu społecznego” oraz że: „publikacja w sposób istotny uzupełni literaturę krajową, a zawarte w pracy wyniki powinny być również upowszechnione w dalszych opracowaniach, które będą miały szansę dotrzeć do odbiorców zagranicznych”. Rangę publikacji podnosi nawiązanie współpracy z SGH i uzyskanie patronatu w postaci logotypu uczelni.

Biuro Rady prowadzi stronę internetową www.rds.gov.pl. Na stronie na bieżąco zamieszczane są komunikaty z posiedzeń Zespołów oraz materiały dodatkowe. Można również na niej znaleźć zdjęcia z wydarzeń organizowanych przez Radę, jak również przez partnerów społecznych, stronę

rządową oraz WRDS-y. W kalendarzu znajdują się informacje na temat planowanych spotkań wraz z porządkami obrad. Specjalne miejsce zajmuje zakładka z życia dialogu, gdzie prezentowane są informacje na temat zagadnień mających znaczenie dla dialogu społecznego na forum Polski i Europy oraz nowości w prawie. Na stronie prezentowana jest również kampania ToGether at work promująca układy zbiorowe pracy.

Spotkania zorganizowane i obsługiwane przez Biuro Rady

W okresie sprawozdawczym ogółem odbyło się 71 spotkań, tj.: 4 posiedzenia plenarne Rady, 15 posiedzeń Prezydium (w tym 10 Prezydiów organizowanych przez Pracodawców RP), 2 spotkania strony społecznej Prezydium organizowane przez Pracodawców RP, 36 spotkań zespołów problemowych Rady, ponadto 1 spotkanie robocze oraz 2 spotkania autonomiczne Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich, 1 spotkanie grupy roboczej Zespołu ds. prawa pracy, 4 spotkania Sekretarza Prezydium RDS, 1 spotkanie Przewodniczącego z Przewodniczącymi Zespołów problemowych RDS, 1 szkolenie dla członków Rady oraz członków Zespołów problemowych, podzespołów i grupy roboczej oraz 4 spotkania zespołu ekspertów ds. nowelizacji ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

W okresie sprawozdawczym zorganizowano i zapewniono obsługę następujących zespołów:

Zespół problemowy ds. prawa pracy RDS - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu problemowego ds. prawa pracy RDS.

Zespół problemowy ds. ubezpieczeń społecznych - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 5 posiedzenia Zespołu problemowego ds. ubezpieczeń społecznych RDS, w tym jedno wspólne z Zespołem problemowym ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych RDS.

Zespół problemowy ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych RDS - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu problemowego ds. budżetu, wynagrodzeń i świadczeń socjalnych RDS, w tym 1 połączone posiedzenie z Zespołem problemowym ds. ubezpieczeń społecznych RDS.

Doraźny Zespół problemowy ds. zamówień publicznych - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyło się 1 posiedzenie doraźnego Zespołu problemowego ds. zamówień publicznych RDS.

Zespół problemowy ds. polityki gospodarczej i rynku pracy - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy.

Zespół problemowy ds. rozwoju dialogu społecznego - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu problemowego ds. rozwoju dialogu społecznego.

Zespół problemowy ds. funduszy europejskich - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyło się 5 posiedzeń Zespołu problemowego ds. funduszy europejskich, w tym 2 posiedzenia autonomiczne i jedno spotkanie robocze.

Zespół problemowy ds. usług publicznych - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 3 posiedzenia Zespołu problemowego ds. usług publicznych.

Podzespół problemowy ds. ochrony zdrowia - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 3 posiedzenia Podzespołu.

Podzespół problemowy ds. KAS - w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. odbyły się 3 posiedzenia Podzespołu.

2 spotkania Grupy roboczej ds. europejskiego dialogu społecznego.

1 Spotkanie Przewodniczącego RDS z Przewodniczącymi Zespołów problemowych Rady Dialogu Społecznego.

4 spotkania zespołu ekspertów ds. nowelizacji Ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

Działalność na arenie międzynarodowej

W czerwcu 2020 r. Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) zorganizował wideokonferencję, która miała charakter przygotowania do dorocznego posiedzenia przewodniczących i sekretarzy generalnych rad społeczno-gospodarczych w Unii Europejskiej oraz Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego. Tematem spotkania była „Rola zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego w post-Covidowej Europie”. Dyskusja z udziałem reprezentantów rad dialogu z Francji, Belgii, Włoch, Hiszpanii, Irlandii, Holandii, Portugalii, Litwy, Polski oraz przedstawicieli 3 grup interesu w EKES była podzielona na dwie części. Pierwsza dotyczyła doświadczeń zorganizowanego społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania obywateli na szczeblu krajowym i europejskim w obliczu pandemii. Druga poświęcona była roli rad dialogu społecznego w Europie po koronawirusie.

Polski głos w dyskusji dotyczył wpływu pandemii na gospodarkę, która zmienia się w sposób dotychczas nieznanym, prowadząc do modyfikacji roli pracowników i związków zawodowych. Bankrutujące firmy oraz znikające branże i zawody będą zastąpione innymi. Powstają nowe miejsca pracy, a dzięki cyfryzacji i mobilności, nieznanym w czasach Wielkiego Kryzysu, cały proces przeobrażania się gospodarki może przebiegać szybko. Przedstawiciel Polski podkreślał, że jest potrzebna innowacyjna

gospodarka wypełniona nowoczesnymi technologiami, które można albo rozwijać samodzielnie albo sprowadzać z zagranicy, np. w formie inwestycji zagranicznych. Pandemia otworzyła przedsiębiorstwa na współpracę, czego przykładem jest wymiana informacji między firmami farmaceutycznymi poszukującymi szczepionki przeciw Covid-19. Firmy natomiast powinny działać w ramach sojuszy opartych również na międzynarodowych rozwiązaniach politycznych. Postępująca w Polsce cyfryzacja usług i wchodząca technologia 5G wymagają całkowitego przewartościowania. Wszystko to powoduje, że tym bardziej niezbędny i kluczowy jest dialog społeczny. Tymczasem w Polsce dzieje się dokładnie odwrotnie - regularnie dochodzi do ataków na dialog społeczny i jego partnerów. Przepisy antykryzysowe, które miały pomóc pracownikom i pracodawcom, są wykorzystywane do unicestwiania dialogu społecznego. Przewodniczący podkreślił brak akceptacji i przyzwolenia dla faktu, że dały one premierowi - który sam jest przecież stroną dialogu społecznego - prawo do odwoływania członków Rady Dialogu Społecznego w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego i epidemii, nawet bez wniosku jej organizacji. W tym miejscu skierowany został apel w stronę przewodniczącego EKES Luca Jahier o wsparcie. Apel ten spotkał się z natychmiastową reakcją.

Dodatkowym tematem w wystąpieniu polskiego przedstawiciela była kwestia transformacji ekologicznej. O potrzebie takiej transformacji przekonani są również przedsiębiorcy, którzy są świadomi tego, że gospodarka będzie miała inny kształt, zgodny z ekologiczną i neutralną dla klimatu Europą. Wymaga to gruntownych zmian w całej rozciągłości: „Jeśli nie będziemy ‘zieloni’, nikt nie będzie z nami robić interesów, dzielić się wiedzą, wspierać współpracy czy kapitału” - stwierdził w swoim wystąpieniu Przewodniczący. Również ta zmiana nadaje Radzie Dialogu Społecznego wyjątkową rolę platformy, która umożliwia argumentowanie i przekonywanie do wprowadzania rozwiązań proekologicznych w opozycji do wprowadzania rozwiązań wbrew woli.

Podczas spotkania została poparta rezolucja EKES dotycząca wyjścia z kryzysu po pandemii Covid-19. Rezolucja ta zawiera propozycje dotyczące naprawy i pilnej odbudowy społecznych strat, jakie spowodował Covid-19. Zgodnie z jej przesłaniem Unia Europejska to wspólnota wspólnego przeznaczenia - tylko razem i zjednoczeni możemy pokonać wyzwania stworzone przez pandemię. Kierowanie się tą zasadą powinno być kluczowe we wszelkich działaniach podejmowanych w celu wyjścia z kryzysu, który może z kolei stać się okazją do stworzenia nowego jakościowo modelu społecznego.

EKES poparł w niej także propozycje Komisji Europejskiej: plan UE Next Generation oraz nowej generacji oraz ogólny budżet UE na lata 2021-2027. Funkcjonowanie przyszłego instrumentu UE musi uzupełniać nowe wieloletnie ramy finansowe, w których należy w wystarczającym stopniu uwzględnić także inne priorytety UE, niekoniecznie związane z pandemią.

Przewodniczący RDS wziął również udział w dorocznym posiedzeniu przewodniczących i sekretarzy generalnych krajowych rad dialogu (9 września br.). Spotkanie to, z uwagi na bieżącą sytuację epidemiologiczną, zostało przekształcone z planowanego pierwotnie 2-dniowego szczytu w Paryżu, na jednodniową konferencję w formie zdalnej. Wnioski z tego spotkania dotyczyły wyzwań współczesnej

demokracji w Europie, która się odbudowuje. Był to wstępny wkład rad dialogu społecznego w konferencję na temat przyszłości Europy.

Zgodnie z tymi wnioskami, organizacje pracodawców, związki zawodowe i inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego odegrały kluczową rolę w opracowywaniu odpowiednich środków i zwiększaniu akceptacji przedsiębiorstw i jednostek dla często bardzo trudnych działań. Partnerzy społeczni, inne organizacje społeczeństwa obywatelskiego i krajowe rady dialogu będą musiały odegrać kluczową rolę w procesie odbudowy i wyjścia z kryzysu, ponieważ są one mocno osadzone w rzeczywistości społecznej i ekonomicznej. EKES, wraz z siecią krajowych rad dialogu, to najlepsze forum do wymiany praktyk, poglądów i dzielenia się najlepszymi rozwiązaniami do odbudowy.

Jednocześnie jednak stoimy w obliczu strukturalnego kryzysu reprezentacji. Ewolucja dobrych praktyk zarządzania w XXI wieku nie będzie mogła zignorować rosnącego zapotrzebowania na udział społeczeństwa w polityce zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim.

Z kolei 7 września br. odbyło się posiedzenie grupy ds. europejskiego semestru (organ EKES). Jego tematem było nowe ukierunkowanie europejskiego semestru, z naciskiem na łagodzenie poważnych negatywnych społeczno-gospodarczych skutków pandemii oraz osiągnięcie trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu. Była to debata z udziałem przedstawicieli m.in. Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego oraz EKES.

RDS w mediach

Od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. w mediach pojawiło się **38 465 cytowań**¹ nt. Rady Dialogu Społecznego, w tym:

- w prasie: 728,
- w telewizji: 445,
- w radiu: 1554,
- w internecie: 35 738.

---

¹ Dane Instytutu Monitoringu Mediów.

Najważniejsze wystąpienia medialne Przewodniczącego RDS Andrzeja Malinowskiego w związku z pracami Rady

- Rozmowa z radiem TOK FM o priorytetach na nową kadencję Rady (5 listopada 2019 r.)

Przygotowanie gospodarki na spowolnienie, lepsze wykorzystywanie narzędzi prawnych i współpraca z Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego - to jedne z zadań stojących przed Radą Dialogu Społecznego. O priorytetach Rady mówił jej nowy przewodniczący, Prezydent Pracodawców RP Andrzej Malinowski w radiu TOK FM.

- Mam jasne kompetencje, sprowadzające się do takiego organizowania prac Rady, aby była ona efektywna. Już teraz prowadzimy rozmowy ze związkami zawodowymi na temat przygotowania państwa do osłabienia gospodarczego i do ewentualnego kryzysu. Musimy zacząć głośno o tym mówić - powiedział przewodniczący Rady.

- Dzisiaj przedsiębiorczość natrafiła na trzy poważne bariery: problemy na rynku pracy, nakręcającą się spiralę kosztów oraz niestabilność otoczenia gospodarczego. W tych trzech obszarach musimy podjąć jak najszybsze działania, żeby konsekwencje tych zjawisk nie uderzyły w biznes, a przede wszystkim w małe i średnie przedsiębiorstwa - podkreślił Andrzej Malinowski.

- Chcielibyśmy również zdynamizować prace Rady, wykorzystując wszystkie możliwości prawne, które ona posiada. Jest wiele kwestii wymagających zdecydowanych napraw i podjęcia ich na nowo - chciałbym to przedyskutować z członkami Rady - stwierdził Prezydent Pracodawców RP.

- Trzeba pamiętać, że poza Radą Dialogu Społecznego mamy również Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego. Myślę, że powinniśmy zintegrować działania i wspólnie zająć się pewnymi problemami strukturalnymi, strategicznymi - tym bardziej, że są to rady działające w lokalnych ojczyznach - dodał.

- Rozmowa z „Rzeczpospolitą” o roli Rady Dialogu Społecznego (28 listopada 2019 r.)

Z partnerami społecznymi powinny być obowiązkowo konsultowane wszystkie projekty ustaw, także te poselskie - mówił Andrzej Malinowski, Prezydent Pracodawców RP i nowy przewodniczący Rady Dialogu Społecznego w rozmowie z „Rzeczpospolitą”.

Jak pan się widzi w roli przewodniczącego Rady przez najbliższy rok?

Ta funkcja to dodatkowe i większe zobowiązania. Zadań, problemów do rozwiązania jest bardzo dużo. A skoro je widzę, to muszę się do nich zabrać. RDS powinna być skuteczna. A będzie tak, gdy dialog społeczny znów będzie prawdziwym dialogiem.

Po to RDS została wyposażona w instrument konsultacji projektów aktów prawnych. Pracodawcy, rząd i związkowcy mają się wymieniać wiedzą, trochę pospierać, trochę zgodzić, tak by projekt był jak najdoskonalszy. Tak dziś nie jest. Rząd, choć jest jedną z trzech części Rady, traktuje ją często jak piąte koło u wozu. Przesyła projekty, ale rzadko uczestniczy merytorycznie w dyskusji. Zakłada, że i tak zrobi po swoim. Mam złą wiadomość. Pracodawcy RP systematycznie sporządzają monitoring prac legislacyjnych, również Sejmu mijającej kadencji. Wypadł fatalnie. Wiele ustaw poprawiano wielokrotnie. Nawet 70 razy w ciągu czterech lat! To dowód nie tylko braku profesjonalizmu, ale i poważnych konsekwencji pomijania konsultacji.

Ma pan pomysł, jak to zmienić?

Konsultacje to najlepsza droga doskonalenia projektu i pogłębienia wiedzy o jego skutkach. Rząd, nie korzystając z tych możliwości, bierze na siebie wyłączną odpowiedzialność za negatywne skutki wprowadzonych zmian. Przykładem niech będzie np. ustawa wiatrakowa. Nie tylko położyła branżę energetyki wiatrowej, ale uderzyła finansowo w samorządy. Bo te, opierając się na nowym prawie, najpierw podniosły podatki, po czym wydały uzyskane pieniądze. I wtedy państwo znów zmieniło przepisy, nakazując... zwrot pobranych opłat.

Nie godzę się na brak konsultacji lub skracanie ich czasu poniżej ustawowych 30 dni, bo to jest możliwe tylko w szczególnych przypadkach. Nie godzę się też na stosowanie tzw. furtki poselskiej. Nie wiedzieć czemu, projekty poselskie nie muszą być konsultowane.

Rząd opracowuje więc na kolanie projekty ustaw i podrzuca swoim posłom, jako niby-poselskie. Widzieliśmy takie kwiatki, gdy posłowie nie wiedzieli kompletnie, co proponują. A nad uchwalaniem czuwali przedstawiciele rządu. W moim przekonaniu trzeba zacząć od wprowadzenia obowiązku konsultowania z Radą także poselskich projektów. RDS jest też wyposażona w quasi-inicjatywę ustawodawczą, która pozwala bezpośrednio wpływać na otoczenie prawne. Z tej inicjatywy chcemy korzystać.

Na nowelizacje przepisów autorstwa RDS zgodę musi wyrazić rząd. Czy to realne?

Ostatecznie decyduje większość parlamentarna. Zaproponujemy zmiany, które powinny usprawnić proces legislacyjny. Administracja publiczna nie jest i nie może być ekspertem w każdej dziedzinie. Partnerzy społeczni mogą wskazać różne konsekwencje związane z projektem. Złe i dobre. A to ważne

dla stanowienie prawa wysokiej jakości. Istotny jest też aspekt finansowy. Za wynajęcie ekspertów trzeba płacić ciężkie pieniądze. Partnerzy społeczni, przedstawiając swoje stanowiska na wysokim poziomie merytorycznym, robią to za darmo. Liczę więc na rozsądek i dobrą wolę. Jeśli tego nie będzie - gotów jestem stać przed gabinetem Prezesa Rady Ministrów i przekonam go osobiście.

Co można zmienić już teraz, aby przywrócić równowagę w dialogu społecznym?

Wszyscy, w tym strona rządowa, muszą wrócić do stołu negocjacyjnego. I zacząć ze sobą rozmawiać jak partnerzy. Moje doświadczenia podpowiadają, że efekty powinny przyjść szybko.

Proszę przyjrzeć się zespołom problemowym RDS. Stały się one narzędziem partnerów społecznych w wypracowaniu skutecznych rozwiązań służących wspólnym interesom. Zespoły są podstawą funkcjonowania RDS-u i to w trakcie ich posiedzeń odbywają się bardzo ważne i merytoryczne dyskusje oraz podejmowane są istotne decyzje.

Musimy również wzmocnić współpracę z Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego. One najlepiej znają problemy lokalne, trudne do monitorowania z perspektywy centralnej. WRDS działają w sposób merytoryczny, a prowadzony tam dialog społeczny jest na wysokim poziomie. RDS i WRDS-y muszą zacząć działać „ramię przy ramieniu”. Ich regionalne problemy to często elementy większej, ogólnopolskiej układanki. Dlatego trzeba je rozwiązywać wspólnie, patrząc na nie ze wszystkich stron.

Czy ma Pan już pomysły jakie zmiany mogły by zostać zainicjowane przez RDS?

O niektórych z nich rozmawialiśmy na pierwszym pod moim przewodnictwem prezydium RDS. Przed nami np. spowolnienie gospodarcze, którego skala jest jeszcze trudna do oszacowania. Po dość gwałtownych zmianach w podatkach, jakie rząd nam zaaplikował, widać, że dostrzega on zagrożenie. Można się do niego przygotować bardziej systemowo, zamiast chaotycznego rzucania różnego rodzaju prowizorycznych rozwiązań i nieprzemyślanych pomysłów. **Przedsiębiorcy i pracodawcy dysponują dogłębną wiedzą o gospodarce i jej funkcjonowaniu. Szybciej i lepiej odczytują sygnały rynkowe. Chcemy wykorzystać te nasze atuty w celu stworzenia „koła ratunkowego” dla polskiej gospodarki. Choć raz pokażmy, że Polak jest mądry przed szkodą.**

Pogłębiają się też problemy rynku pracy. Ze szczególną siłą mogą one towarzyszyć spowolnieniu. Nie od dzisiaj mamy problemy z brakiem pracowników. Z dużymi trudnościami lukę tę wypełniają cudzoziemcy. Jest to jednak kropla w morzu potrzeb. Musimy szybko zaproponować efektywne rozwiązania. Np. takie, które zachęcą grupy długotrwale bezrobotnych i młode matki do powrotu na rynek pracy. Bardzo ważnym jest tu właściwe korzystanie ze środków Funduszy Pracy. Jest on ku naszemu oburzeniu używany przede wszystkim do rozwiązywania problemów niezwiązanych z rynkiem pracy, w tym do realizacji obietnic wyborczych. Nie takie są jego cele.

To niektóre z pomysłów. RDS musi być po prostu kreatywna i reagować szybko na pojawiające się problemy. A także wykorzystywać wszystkie narzędzia, jakie ma do dyspozycji.

Jak wygląda optymistyczny scenariusz na zakończenie Pana kadencji za rok?

Polski pracodawca i przedsiębiorca musi być urodzonym optymistą. Inaczej nie odniesie żadnych sukcesów. Wracając jednak do pytania... Mój następcą siada do sporządzenia planu działań na swoją kadencję i dochodzi do wniosku, że nie ma nic do roboty. Bo Malinowski wszystko pozatłatwia! To oczywiście żart. Najważniejsze, żeby dialog społeczny między pracodawcami, związkowcami i rządem był faktyczny, a nie fasadowy.

Czy przewiduje Pan też pesymistyczny?

Pewnych rzeczy nie da się przewidzieć. Szczególnie jeśli nie mamy stuprocentowego wpływu na ich przebieg. Pesymistycznym scenariuszem będzie trwający nadal kryzys dialogu społecznego, nierzetelne konsultacje i permanentna niestabilność otoczenia prawnego.

Jeśli do tego dodamy pogłębiające się problemy na rynku pracy i nakręcającą się stale spiralę kosztów pracodawców, to...

Tego chciałbym uniknąć.

- Wywiad z PulsHR o dialogu społecznym (4 grudnia 2019 r.)

Partnerzy społeczni są bardzo zainteresowani jakością dialogu. Duży wpływ na nią ma jednak rząd. Mam wrażenie, że mimo iż jest jedną z trzech stron, często traktuje Radę jak piąte koło u wozu. Przesyła projekty do konsultacji, jednak bardzo rzadko uczestniczy w dyskusji - mówi Andrzej Malinowski, przewodniczący Rady Dialogu Społecznego (RDS), prezydent Pracodawców RP.

- Partnerzy społeczni są bardzo zainteresowani jakością dialogu. Duży wpływ na nią ma jednak rząd. Mam wrażenie, że mimo iż jest jedną z trzech stron, często traktuje Radę Dialogu Społecznego jak piąte koło u wozu. Przesyła projekty do konsultacji, jednak bardzo rzadko uczestniczy w dyskusji - mówi Andrzej Malinowski, Prezydent Pracodawców RP i przewodniczący Rady w rozmowie z portalem PulsHR.

Prezydium Rady Dialogu Społecznego ma za sobą pierwsze posiedzenie. Co było przedmiotem dyskusji?

Zajęliśmy się zmianami w kierownictwie zespołów problemowych. Odgrywają one ważną rolę, są podstawą funkcjonowania RDS. W trakcie ich posiedzeń prowadzone są merytoryczne dyskusje, dzięki którym wypracowujemy skuteczne rozwiązania, służące wspólnym interesom. Zgodnie z regulaminem, po czterech latach następują zmiany w kierownictwie. W zespołach, którym dotychczas przewodzili pracodawcy, kierownictwo przejmuje związki zawodowe. I odwrotnie, zespoły pod przewodnictwem związkowców zostają oddane w ręce pracodawców.

Mamy już wstępne ustalenia dotyczące zmian personalnych. Zastanawiamy się również nad utworzeniem dodatkowego zespołu - w tej kwestii decyzja jeszcze nie zapadła. Mamy czas do 13 grudnia tego roku. Wtedy musi najpóźniej nastąpić zmiana przewodniczących. Gdy decyzje zostaną formalnie potwierdzone, zorganizuję spotkanie z dotychczasowymi oraz nowymi przewodniczącymi zespołów. Wspólnie zastanowimy się nad czekającymi nas zadaniami.

Rozpoczęliśmy także dyskusje nad planem pracy RDS na 2020 rok. Mam nadzieję, że uda się nam zwiększyć efektywność RDS. **Dialog społeczny powinien być prawdziwą wymianą argumentów i wspólnym wypracowywaniem optymalnych rozwiązań. Rząd, związkowcy i pracodawcy muszą działać we wspólnym interesie. Nie zawsze musimy się zgadzać, czasem możemy się nawet posprzeczać, jednak ostatecznie powinniśmy stawiać na dialog i wypracowanie najlepszych rozwiązań.**

Dlaczego dialog kuleje?

Partnerzy społeczni są bardzo zainteresowani jakością dialogu. Duży wpływ na nią ma jednak rząd. Mam wrażenie, że mimo iż jest jedną z trzech stron, często traktuje Radę jak piąte koło u wozu. Przesyła projekty do konsultacji, jednak bardzo rzadko uczestniczy w dyskusji. Mamy trochę do czynienia z sytuacją, w której strona rządowa jest przeświadczona, że wie najlepiej, a reszta powinna się podporządkować do jej ustaleń. Oczywiście tak nie jest.

Warto także zwrócić uwagę na sposób przeprowadzania prac legislacyjnych. Ostatnia kadencja rządu wypadła pod tym względem fatalnie. Szereg ustaw poprawiano wielokrotnie. Mieliliśmy nawet przypadek, kiedy to w ciągu czterech lat jedna ustawa była poprawiana 70 razy. To dowód na to, że prace są wykonywane w pośpiechu. Bez wykorzystania profesjonalnej wiedzy ekspertów, którą zapewniłyby konsultacje społeczne. To właśnie dialog jest najlepszą drogą do doskonalenia projektu. Podczas dyskusji zastanawiamy się bowiem nad ewentualnymi skutkami danego projektu. Tego elementu brakuje w uzasadnieniach do poszczególnych ustaw. Bardzo często wskazuje się na wpływ danej ustawy na budżet państwa, natomiast bardzo rzadko mówi się w uzasadnieniach o konsekwencjach dla całej gospodarki, dla przedsiębiorczości. Trzeba zatem jasno powiedzieć - w tej sytuacji to ustawodawca ponosi całkowitą winę za negatywne skutki wprowadzanych zmian.

Co jeszcze powinno się zmienić?

Będziemy walczyć ze skracaniem czasu konsultacji. Ustawowo czas ten powinien wynosić 30 dni. Prawo pozwala wyjątkowo zmniejszyć go do 21 dni, ale tylko w szczególnych i uzasadnionych przypadkach.

Zwrócimy także uwagę na tzw. furtkę poselską, tj. projekty poselskie, które mają bardzo często istotny wpływ na to, w jakich warunkach żyjemy. Nie wiemy, czemu nie są one jednak konsultowane. To jest niestety często stosowany wybieg. Rząd opracowuje - nierzadko w pośpiechu - projekty ustaw, po czym podrzuca je swoim posłom. Przykładem jest projekt ustawy zakładający likwidację 30-krotności składek ZUS, który został niedawno wycofany. O tej decyzji dowiedziałem się z ust rzecznika prasowego rządu, którego cytowały media. Okazuje się, że projekt ten - choć formalnie był poselski - to jednak był przygotowywany w ścisłej współpracy z rządem. To musi się zmienić.

Pozostałe strony dialogu nie mają sobie nic do zarzucenia?

Rada Dialogu Społecznego jest wyposażona w narzędzie, które nazywam quasi-inicjatywą ustawodawczą. Otóż mamy prawo proponować pewne rozwiązania. Rząd ma określony czas, aby ustosunkować się do naszych założeń. Niestety dotychczas bardzo rzadko korzystaliśmy z tej możliwości. Myślę, że najwyższy czas sięgnąć po to narzędzie. Zwłaszcza, że u progu czekają problemy, z którymi będziemy musieli się uporać.

Uważam też, że powinniśmy wzmocnić naszą współpracę z Wojewódzkimi Radami Dialogu Społecznego (WRDS). To one znają najlepiej lokalne problemy, które z perspektywy centrali mogą być bardzo trudne do zauważenia. Prowadzony w tych jednostkach dialog jest na bardzo wysokim poziomie. Ponadto problemy występujące w WRDS to elementy większej układanki - sytuacji ogólnopolskiej. Dlatego powinniśmy pomyśleć, jak możemy wspólnie zadziałać i połączyć siły.

Podczas pierwszego spotkania prezydium RDS omówiono również wstępnie program prac Rady. Co udało się ustalić w tej kwestii?

Zwróciliśmy uwagę na najbardziej istotne i palące problemy. Po pierwsze to spowolnienie gospodarcze, które od paru miesięcy puka do naszych drzwi. Powinniśmy się przygotować do niego systemowo. Nie działać chaotycznie, gdy sytuacja będzie już bardzo groźna. Kiedy w 2009 r. mieliśmy do czynienia ze spowolnieniem gospodarczym, to wraz z częścią związków zawodowych podjęliśmy wspólną inicjatywę, tworząc swego rodzaju koło ratunkowe w postaci paktu o przeciwdziałaniu tym zagrożeniom. Teraz jest czas, by podjąć podobne kroki. Myślę, że to wyzwanie pomoże także zintegrować nasze działania i współpracę z WRDS.

Kolejną kwestią, na którą zwróciliśmy uwagę, jest rynek pracy. Tak się składa, że zarówno problemy kadrowe, jak i spowolnienie gospodarcze nasilają się jednocześnie i wzajemnie potęgują. Już teraz firmy mają spore kłopoty związane z brakiem pracowników. Lukę tę wypełniają cudzoziemcy, jednak nie jesteśmy w stanie rozwiązać problemu deficytów kadrowych wyłącznie pracownikami z zagranicy. Musimy wspólnie poszukać efektywnych rozwiązań, chociażby poprzez aktywizację osób przebywających od dłuższego czasu poza rynkiem pracy.

Warto też zwrócić uwagę na poważny problem, jakim jest brak jednoznacznego uporządkowania sytuacji związanej ze środkami z Funduszu Pracy. Cały czas apelujemy o zmiany. Moja poprzedniczka, kol. Dorota Gardias, również głośno o tym mówiła. Niezwykle ważne jest właściwe korzystanie ze wspomnianych funduszy. Jesteśmy oburzeni, że pieniądze te są wykorzystywane na rozwiązywanie problemów niezwiązanych z rynkiem pracy. Bardzo często są one przeznaczane na realizację obietnic wyborczych. Tymczasem nasz rynek pracy jest w trudnej sytuacji. W Niemczech podobne narzędzia są wykorzystywane do rozwiązywania problemów rynku pracy, np. przeznaczane na adaptację cudzoziemców.

W przyszłym roku czeka nas sporo zmian, m.in. podwyżka płacy minimalnej, nowe składki ZUS w 2020 r., podwyżka cen prądu. Do tego dochodzą wyzwania, o których pan wspomniął - spowolnienie gospodarcze i trudna sytuacja na rynku pracy. Nie obawia się pan, że będzie to trudny rok sprawowania przewodnictwa w RDS?

Najbliższy rok będzie okresem trudnych i wymagających wyzwań. Zdaję sobie sprawę, że to dość duże obciążenie - pojawi się wiele spraw, nad którymi trzeba będzie się pochylić. Zawsze powtarzam, że jeśli ktoś chce być polskim przedsiębiorcą, to musi być urodzonym optymistą. Jestem człowiekiem, który szuka rozwiązań i próbuje do nich przekonać innych ludzi. Jest taka historia, która spotkała Napoleona podczas odwrotu spod Moskwy. Zgłosił się do niego główny kwatermistrz armii z poważnym problemem. Dysponował bardzo ograniczoną ilością ziarna, tymczasem do wykarmienia miał ludzi i konie. Zapytał więc, co ma robić. Napoleon powiedział tylko: „Nakarmić konie, a ludzi przekonać”. Ta maksyma mi towarzyszy. Jestem doświadczonym graczem z dużym stażem, jeśli chodzi o dialog społeczny. Pracowałem w Komisji Trójstronnej, w której Konfederacja Pracodawców Polskich (tak się wówczas nazywaliśmy) była jedynym przedstawicielem pracodawców. Wiem, że wiele spraw można rozwiązać dzięki dialogowi. Potrzebna jest także elastyczność - czasem trzeba zrobić jeden czy dwa kroki w tył, aby później iść do przodu. Jeśli trafię na mur obojętności, wówczas będę o tym mówił. Nie będę zamiatać problemów pod dywan. Taka jest rola przewodniczącego RDS.

- **Rozmowa z radiem TOK FM o planach pracy RDS na 2020 r. (20 stycznia 2020 r.)**

- Rada Dialogu Społecznego sformułowała siedem kluczowych zagadnień, nad którymi będzie pracować w 2020 r. Zaczynamy od polityki rynku pracy i kosztów pracy, które wynikają z niekorzystnego otoczenia prawnego. Palącymi problemami są również polityka klimatyczna i energetyczna. Poza tym na warsztat weźmiemy m. in. ubezpieczenia społeczne i ochronę zdrowia - mówił w TOK FM Prezydent Pracodawców RP i przewodniczący Rady Andrzej Malinowski.

Prezydent Pracodawców RP przypomniał też, że plan pracy Rady zawiera też stałe elementy, takie jak opiniowanie projektu budżetu, dyskusja o planach legislacyjnych rządu, a także konsultacje

wieloletniego planu finansowego, który obejmuje między innymi płacę minimalną oraz emerytury i renty.

- Płaca minimalna w wysokości 3 000 zł w 2021 r. to na razie tylko propozycja. Najpierw przekonajmy się, jak będzie funkcjonować płaca minimalna na obecnym poziomie - 2600 zł. Już mam sygnały, że wywołuje ona bardzo poważne kłopoty, zwłaszcza w tak zwanym biznesie niskomarzowym. Zobaczmy, jak będzie wyglądać sytuacja po pierwszym kwartale - podkreślił Malinowski.

- Wysokość pracy minimalnej jest regulowana ustawowo przez algorytm, który odnosi się do określonych parametrów gospodarczych - zaznaczył Prezydent Pracodawców RP. - Mam nadzieję, że siądziemy do stołu z przedstawicielami strony rządowej i przedyskutujemy te kwestię na forum Rady Dialogu Społecznego - dodał.

Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego

Dialog w regionach

Pismem z 17 lutego 2020 r. Przewodniczący Rady Dialogu Społecznego Andrzej Malinowski wspólnie z Ministrem Klimatu Michałem Kurtyką zwrócili się do Przewodniczących Wojewódzkich Rad Dialogu Społecznego z prośbą o przeprowadzenie na poziomie regionalnym debaty poświęconej realizacji w praktyce neutralności klimatycznej.

W celu uporządkowania dyskusji w sposób umożliwiający w dalszym etapie prac uzgodnienie propozycji dla Rządu RP dotyczących neutralności klimatycznej do pisma dołączona została lista proponowanych do omówienia pytań:

- Jak oceniają Państwo szanse na dotarcie do celu neutralności klimatycznej w 2050 roku - w ramach swojego regionu?
- Jakie są bariery prawne, ekonomiczne, organizacyjne i inne, utrudniające lub uniemożliwiające przeprowadzenie transformacji zmierzającej do neutralności klimatycznej do 2050 roku?
- Jakie sektory/branże są najbardziej zagrożone podczas realizacji polityki neutralności klimatycznej, a jakie mogą się rozwijać i pełnić rolę koła zamachowego lokalnej gospodarki?
- Czy realizacja celu neutralności klimatycznej będzie wymagała zastosowania programów osłonowych (np. socjalnych, edukacyjnych, rewitalizacyjnych)?

- Proszę o wskazanie konkretnych projektów/inwestycji, które powinny podlegać wsparciu (m.in. finansowemu, organizacyjnemu) w ramach realizacji Europejskiego Zielonego Ładu w latach 2021-2027.

Z uwagi na obostrzenia dotyczące możliwości przeprowadzania spotkań, w tym posiedzeń Rady Dialogu Społecznego i wojewódzkich Rad, które zostały wprowadzone w związku z wystąpieniem COVID-19, debaty w poszczególnych WRDS odbędą się w terminie późniejszym. Należy jednak podkreślić, że przewodniczący WRDS w pismach kierowanych do Przewodniczącego Andrzeja Malinowskiego pozytywnie odnosili się do kwestii oceny neutralności klimatycznej na poziomie regionalnym, deklarując gotowość do podjęcia wskazanej problematyki.

Debata dotycząca neutralności klimatycznej, na które zaproszono Przewodniczącego RDS, dotychczas odbyły się w: mazowieckim WRDS (29 czerwca br.), warmińsko-mazurskim (16 września br.), pomorskim (24 września br.) oraz lubuskim (30 września br.). Przewodniczący RDS zawsze podkreślał, że neutralność klimatyczna jest koniecznością, a dyskutować można jedynie o tym, jak ją osiągnąć. Dodawał też, że realizacja unijnych porozumień spadnie m.in. na samorządy i przedsiębiorców. Zwracał uwagę na to, że neutralność klimatyczna jest wyzwaniem dla wszystkich, a zebranie problemów z regionów pomoże wypracować najlepsze rozwiązania, wspomagające inicjatywy ustawodawcze i współpracę na poziomie rządu. W ocenie Przewodniczącego RDS neutralność klimatyczna oznacza społeczno-gospodarczą rewolucję i nieuniknione przemiany, które w większym lub mniejszym stopniu dotkną każdego z nas.

W związku z sytuacją epidemiologiczną w Polsce oraz wejściem w życie kolejnych nowelizacji ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych Przewodniczący RDS Andrzej Malinowski pismem z 8 maja 2020 r. zwrócił się do przewodniczących wojewódzkich rad dialogu społecznego z prośbą o przedstawienie oceny funkcjonowania w praktyce rozwiązań zawartych we wskazanych aktach prawnych. Prośba o odniesienie się przez regionalne struktury dialogu społecznego do instrumentów pomocowych oferowanych przez Rząd RP podyktowana była potrzebą zgłębienia tej kwestii na poziomie lokalnym, a także kolejnymi apelami poszczególnych wojewódzkich rad, odnoszącymi się do tarcz antykryzysowych.

Do pisma dołączono kryteria oceny, które obejmowały:

Kryteria ogólne (do poszczególnych rozwiązań pomocowych):

→ łatwość uzyskania pomocy

◇ Czy wnioski i procedura nie są zbyt skomplikowane? Jeśli tak, to jakie elementy, zakres?

◇ Czy nie ma nadmiernej biurokracji? Jeśli tak, to jakie elementy, zakres?

→ wymogi uzyskania pomocy

◇ Czy Twoja firma nie została wykluczona? Jeśli tak, to dlaczego?

◇ Czy kryteria nie są wygórowane? Jeśli tak, to w jakim zakresie?

→ sprawność uzyskania pomocy

◇ Czy pomoc została przyznana?

◇ Czy procedura i czas oczekiwania nie są zbyt długie?

→ skuteczność uzyskanej pomocy

◇ czy pomoc stanowi realne wsparcie?

◇ czy pomoc przyczyni się do ochrony miejsc pracy?

Rozwiązania pomocowe z tarcz antykryzysowych:

→ dofinansowanie wynagrodzeń przy przestoju ekonomicznym

◇ łatwość

◇ wymogi

◇ sprawność

◇ skuteczność

◇ inne uwagi dot. Funkcjonowania tego rozwiązania

→ dofinansowanie wynagrodzeń przy obniżonym wymiarze czasu pracy

→ elastyczny czas pracy

→ świadczenie postojowe

→ wsparcie postojowe (dofinansowanie części wynagrodzeń z Funduszu Pracy na podstawie umowy ze starostą)

→ mikropożyczka

→ zwolnienie ze składek na ZUS

→ ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych na podstawie przepisów Ordynacji podatkowej

→ przesunięcie terminów płatności zobowiązań publicznoprawnych

→ zwolnienie z podatku od nieruchomości

→ subwencja dla mikro, małych i średnich przedsiębiorców (w ramach Tarczy finansowej)

W odpowiedzi na pismo Przewodniczącego RDS wojewódzkie rady dialogu społecznego przekazały swoje stanowiska oraz opinie dotyczące tzw. tarcz antykryzysowych. Wśród odpowiedzi kierowanych do Przewodniczącego Andrzeja Malinowskiego znalazło się między innymi pismo Przewodniczącego

WRDS w Poznaniu, w którym podkreślono, że wśród mechanizmów pomocowych kierowanych do przedsiębiorców, osób samozatrudnionych oraz organizacji samorządowych największym zainteresowaniem cieszą się jednorazowe pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy. Jednocześnie wskazano, że wymieniony instrument jest najłatwiejszym do wnioskowania przez przedsiębiorcę. W piśmie zwrócono także uwagę na wydłużenie czasu oczekiwania na wypłatę środków finansowych.

Wspólny apel do przedstawicieli władz w sprawie regulacji mających na celu wsparcie przedsiębiorców w kryzysowej sytuacji gospodarczej wydały organizacje pracodawców oraz związków zawodowych województwa pomorskiego. Partnerzy społeczni zwrócili się do strony rządowej z prośbą o tworzenie przejrzystych rozwiązań oraz czytelnych dla pracodawców i pracowników przepisów, jednocześnie podkreślając konieczność przyspieszenia tworzenia oraz wdrażania instrumentów wsparcia. Na mocy uchwały nr 3/2020 strony pracowników, strony pracodawców oraz strony samorządowej Prezydium Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku wskazany apel otrzymał poparcie WRDS województwa pomorskiego.

Jedną z opinii dotyczących tarczy antykryzysowej wydała również WRDS województwa lubelskiego. Zgodnie z przekazanym dokumentem, partnerzy społeczni pozytywnie ocenili wprowadzone przez Rząd RP instrumenty pomocowe. Podkreślono, że działania strony rządowej w zakresie wsparcia dla przedsiębiorców są skuteczne. Wskazano także na sprawność rozpatrywania wniosków oraz realizacji wypłat lokalnych miejskich i powiatowych urzędów pracy oraz oddziałów ZUS. Jednocześnie wyrażono zastrzeżenia w stosunku do przepisów prowadzących do naruszenia autonomii w zakresie reprezentacji partnerów społecznych.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Kielcach w stanowisku z dnia 22 kwietnia 2020 r. przyjętym przez stronę pracowników i stronę pracodawców oceniła, iż proponowane przez stronę rządową rozwiązania nie chronią w sposób wystarczający miejsc pracy i firm przed utratą płynności finansowej. W dokumencie zaapelowano o okresowe zniesienie wszelkich danin publicznych, w tym podatków CIT i PIT oraz składek US, odroczenie terminów na złożenie zeznań i deklaracji podatkowych, uwolnienie środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach VAT, skrócenie terminów zwrotu VAT, okresowe obniżenie czynszów z tytułu najmu nieruchomości lub lokali należących do samorządów przy uruchomieniu mechanizmów osłonowych dla samorządów oraz okresowe zawieszenie opłat ponoszonych przez przedsiębiorców z tytułu użytkowania wieczystego. WRDS w Kielcach odniosła się również do regulacji dotyczących zwolnienia ze świadczenia pracy młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego w szkołach branżowych I stopnia, które znalazły się w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W stanowisku nr 18/2020, nawiązując do poprawiającej się epidemicznej, zaapelowano do przedstawicieli rządu o „przywrócenie” do kształcenia praktycznego wszystkich uczniów szkół branżowych realizujących zajęcia praktyczne na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

W stanowisku nr 29/1/2020 kwestię programów pomocowych dla przedsiębiorców poruszyła Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach, wyrażając apel o sprecyzowanie transparentnych kryteriów korzystania z rozwiązań wspomagających gospodarkę oraz ustanowienie jasnych i przejrzystych reguł otrzymywania właściwych środków finansowych.

Wszystkie stanowiska oraz opinie przesłane przez przewodniczących wojewódzkich rad dialogu społecznego zostały przekazane Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju Jadwidze Emilewicz przez Przewodniczącego Rady Dialogu Społecznego Andrzeja Malinowskiego pismem z 17 czerwca 2020 r.

Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego w okresie od 23 października 2019 r. do 30 września 2020 r. przekazały Radzie:

- 29 stanowisk,
- 15 innych pism.

Stanowiska przekazane przez Wojewódzkie Rady Dialogu Społecznego były kierowane przez Przewodniczącego Rady do właściwych Zespołów problemowych w celu przeprowadzenia ewentualnej dyskusji.

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
